

BOGOLJUB

CERKVEN LIST ZA SLOVENCE

Izhaja začetkom
vsakega mesca

Izdaja Kat. bukvarna
Tiska Katol. tiskarna

Stane: za celo leto
K 2.50; za Nemčije
K 3.00; za Ameriko
in vse ostale zunanje
kraje K 3.—

Spisi in dopisi se
pošiljajo uredni-
štvu, naročnina in
darovi pa upravni-
štvu „Bogoljuba“
v Ljubljani

Spisi se morajo po-
slati do 10., dopisi do
15. prejšnjega mesca

Koledar za september.

Namen molitve za september, določen od sv. očeta:

Posvečevanje nedelje.

	Dnevi	Godovi	Posebni nameni molitve so: najvažnejši dogodki in nenavadne zadeve	Češčenje presv. Rešnj. Telesa	
				Ijublj. škof.	lavant. škof.
1	Torek	Egidij	Ugodno vreme za celi mesec	Besnica	Sv. Florijan
2	Sreda	Stefan, kralj	Katoličani pod Ogrsko krono	Sv. Jak. p. Ljublj.	Zitale
3	Četrtek	Tekla	Posli in delavci	Čermošnice	Sv. Rok v P.
4	Petek	Rozalija	Pobožnost do presv. Srca Jezus.	Slavina	Stoprce
5	Sobota	Lovrenc Justin.	Sotrudniki „Bogoljuba“	Vreme	Vuzenica
6	Nedelja	Hermogen	Vzgojitelji otrok	Kranjska gora	Trbovlje
7	Poned.	Krizin	Zedinjenje razkol, spreobr. krivov.	Mokronog	Ribnica
8	Torek	Rojstvo B. D. M.	Marijine družbe	Cerknica	Sv. Anton P.
9	Sreda	Peter Klaver	Zamorci	Homec	Vuhred
10	Četrtek	Nikolaj Toled.	Domači misijoni	Polšnik	Sv. Primož
11	Petek	Hijacint	Skriti odpadniki od sv. Cerkve	Primskovo	
12	Sobota	Ime Marijino	Častivci bl. Device Marije	Lašče	
13	Nedelja	Notburga	Delavci in delavke po tovarnah	Boštanj	Zavrč
14	Poned.	Poviš. sv. Križa	Potrpljenje v križih in nadlogah	Križovo p. Kost.	Sv. Barbara
15	Torek	Nikomed	Naše srednje šole	Šmarje	Leskovec
16	Sreda	Ljudmila	Domači mir, pos. v višjih krogih	Polhov gradec	Sv. Trojica
17	Četrtek	Rane sv. Frančiš.	Redovi sv. Frančiška	Št. Lambert	Sv. Vid p. P.
18	Petek	Tomaž Vilan.	Naši vojaki in orožniki	Sv. Planina	
19	Sobota	Januarij	Pravo spoz. slep. in čeznat. del. bož.	Križ pri Tržiču	Skale
20	Nedelja	Zalosti B. D. M.	Zaupanje v previdnost božjo	Svibno	Sv. Martin
21	Poned.	Matevž	Sodelovanje z milostjo božjo	Brusnice	Št. Janž
22	Torek	Mauricij	Katoličani na Balkanu	Hrastje	Št. Ilj
23	Sreda	Lin	Sv. oče in laške razmere	Koprivnik	Sv. Mihael
24	Četrtek	Gerhard	Spoznanje in čišlanje evang. svetov	Repnje, redov.	Gor. Ponikva
25	Petek	Firmin	Stanovitnost v dobrem	Vinca	
26	Sobota	Ciprijan	Pohujšljivci in pohujšani	Bevke	
27	Nedelja	Kozma i. Damijan	Naši bolniki in njih zdravniki	Krka	Bele Vode
28	Poned.	Venceslav	Češko	Zatična	Sv. Križ
29	Torek	Mihael	Zmaga sv. Cerkve	Poljane	Zavodnje
30	Sreda	Hieronim	Društ. (hrv.) sv. Hijer. vsi v sept. umrli	Trzin	Laško

Marija Alešovec

Ljubljana, Poljanska cesta št. 15.

se priporoča preč. duhovščini za izdelovanje vsakovrstnega perila ter jamči za dobro blago in točno potrežbo. Izdeluje tudi vsakovrstno cerkveno perilo iz najboljšega češkega in moravskega platna po najugodnejši ceni. 2044

Revmatizem, protin, neuralgija in ozeblina.

CONTRHEUMAN

točno boli lajšajoče vribalno sredstvo.

Pušica 1 krona. Zaloga v lekarnah.

Po pošti proti predplačilu K 150 franko

5 pušic " " K 5- "

Izdeluje B. FRAGNER, c. kr. dvorni založnik, 3203b Lekarna Praga 203-III.

SAMO K 10.-

stane v prvi gorenski razpošiljalnici

IVAN SAVNIK, Kranj 164

4 in pol metra volnenega biaga poljubne barve za eno fino žensko obleko, dalje

1 zelo fini robec za na glavo,

3 lepi žepni robci iz šifona,

2 para močnih ženskih nogavic,

1 svilnat pas in še več drugih različnih stvari za povrh. 1987

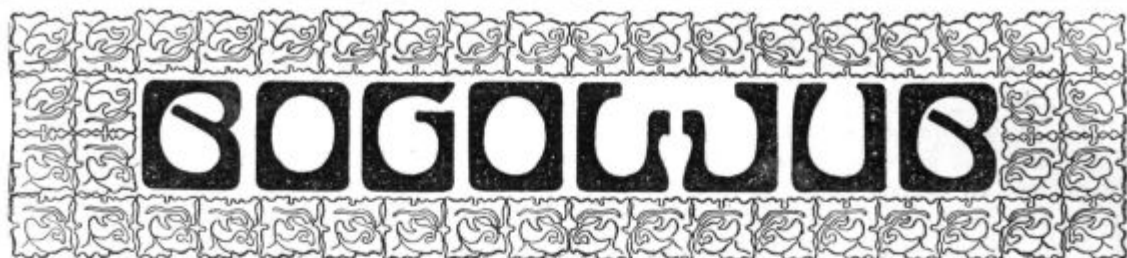
Ista množina še boljše vrste . K 15.-

" " najfinejšo " . K 20.-

Ne zamudite te ugodne prilike!

SOLIDNO DOMAČE PODJETJE!

Razširjajte „Bogoljuba“ !!

† Sv. oče Pij X.

Repričakovano, — ko je bilo za to številko „Bogoljuba“ že vse pripravljeno — je prihitela v tem vojnem šumu in hrumu danes, v četrtek 20. avgusta, iz Rima žalostna novica: **Sv. oče Pij X. umrl!** — Nikdo ni bil na to pripravljen. Zdravje sv. očeta je bilo sicer že dalj časa zelo rahlo. A po prestani nevarni bolezni lanske pomladi smo mislili, da je nevarnost za delj časa odvrnjena. Zadnje dneve so politični listi poročali: Papež nalahno obolel. Malo mrzlice, Pa nič nevarnega. — Naenkrate pa pride presenetljiva žalna novica . . .

Sv. oče Pij X. je bil rojen 2. junija l. 1835.; torej je bil v 80. letu starosti. Za papeža izvoljen pa 4. avgusta l. 1903.; vladal je torej Cerkev Kristusovo dobrih 11 let.

„Dragocena v očeh Gospodovih je smrt njegovih svetih.“ Te besede psalmistove veljajo brez dvoma o smrti Pija X. Sv. oče Pij X. je bil res svet mož, mož molitve in notranjega življenja; velik čistilec presv. Rešnjega Telesa; „ignis ardens — žareč ogenj“ za prenovljenje sveta v Kristusu, za povzdigo in poglobitev krščanskega življenja.

Enajstletna doba njegovega vladanja je polna velikih del v dosego tega visokega namena. V prihodnji številki hočemo našteti vsa važnejša dejanja blagoslovljenega enajstletnega pontifikata. Neizbrisen pa ostane spomin in slava Pija X. v katoliški Cerkvi zaradi njegovih odlokov o sv. obhajilu, ki so celemu telesu Cerkve dali novega življenja, svežosti in moči, tekoče iz božjega Srca Jezusovega.

Eno zadnjih dejanj visokega pokojnika je bil poziv vsemu katoliškemu svetu k molitvi za časa vojske. Glas o svetovni vojski je rahločutnega, za zveličanje duš skrbnega visokega pokojnika močno pretresel; in ni nemožeče, da je ta vojni hrum vplival na rahlo zdravje . . .

Blagemu visokemu pokojniku večni pokoj v Bogu! — Cerkvi katoliški vrednega naslednika!

Vojska! — Molimo!

Vojska!

Ta strašna beseda je zdaj na jeziku vseh. — Kar čez noč se je nebo nad nami pooblačilo, in jele so švigati strele iz oblakov. Ko smo se dne 26. julija, sv. Ane dan, zjutraj zbudili, smo videli, da smo — v plamenu. Nenadno se je vnela vojska med našo Avstrijo in Srbijo — nasledek strašnega umora prestolonaslednika in njegove soproge.

Medtem pa se je obnebjje cele Evrope prepreglo z oblaki; nastala je mednarodna vojska, kakršne zgodovina ne pomni, kar je človeški rod na zemlji. Enajst držav je v medsebojni vojski. Kaj takega svet še ni videl!...

Na eni strani vlada pogum, samozavest, navdušenje za vojsko, — na drugi strani strah, skrb in žalost; solze tečejo v potokih...

Mi zaupamo, da bo pravična stvar zmagala — in naša država se gotovo bori za pravico — vendar pa zopet s skrbjo gledamo v prihodnost, kaj nam prinese. Vsak dan napeto čakamo, kake novice nam bodo prinesli časniki. Še bolj napeto pa čakajo tisti, ki so poslali v vojsko svoje drage domače: moža, očeta, sina, brata, morda tudi več sinov in bratov ali drugih sorodnikov, prijateljev, znancev, sosedov...

Kaj je nam, ki smo ostali doma, storiti v teh okoliščinah?

V pastirskem listu ljubljanskega knezoškofa in v nadaljnjem članku so nam našete naloge in dolžnosti, ki jih imamo v tem času. — Tukajle pa bodi še posebe opozorjeno na to, kar je prav posebno naša dolžnost za časa vojske, namreč: **molitev**. V spomin nam hodijo besede iz lista sv. Jakoba: »**Če je kdo med vami žalosten, naj moli!**« In žalosti je v vojskinem času gotovo veliko; nikoli toliko, kakor zdaj; zato naj bo tudi **molitve veliko**.

Kar časa mi pomnimo, kar živimo, ni bilo take sile in potrebe moliti, kakor sedaj. Pomislimo: Samó Avstrija je postavila na bojišče nad en milijon vojakov. Število vseh mož, ki so zdaj v tej svetovni vojski, se pa ceni na približno dvajset milijonov. Pomislimo, kaj ti ljudje trpé... pomislimo, koliko od teh bo v boju padlo!...

Mi vsem tem milijonom trpinov ne moremo pomagati z ničemer drugim kakor z molitvijo. Pastirski list priporoča za časa vojske prav primerno tri reči: 1. molitev, 2. vdanost v trpljenje, 3. ljubezen do bližnjega. Vdanost v trpljenje in skazovanje

ljubezni do bližnjega veljata bolj za nas, ki smo doma ostali (v kolikor ne pridejo v poštev ranjenci). Za one milijone, ki so odšli v krvavi boj, pa od naše strani velja edino molitev. Z drugim jim ne moremo priti blizu.

Da molitev v vojski igra lahko veliko ulogo, nam priča sv. pismo stare zaveze. Ko so bili nekdanj Izraelci v boju z Amaličani, je Mojzes na gori molil za zmago Izraelcev; in da bi bila njegova molitev izdatnejša, je svoje roke povzdigoval k Bogu. Ker je pa boj dolgo trajal, so mu začele roke omahovati. Kadar je roke kvišku dvigal, so zmagovali Izraelci; kadar so mu roke upadale, se je zmaga obračala na stran njihovih sovražnikov. Zato sta pristopila k Mojzesu Aron in Hur ter sta podpirala njegove roke, da jih je mogel kvišku držati do večera in so zmagali Izraelci.

Ta zgodovinsko-resnična zgodba nam je dokaz, kaj premore molitev pravičnega v vojski. Z molitvijo lahko tudi mi posegamo v sredo bojnega hruma in odločujemo zmago.

Zato bodi čas vojske za nas, ki smo ostali doma, čas molitve. Pričnimo mi, ki se ne borimo z morilnim orožjem, **molitveno vojsko**. Če kdaj, velja zdaj beseda Gospodova: **Treba je moliti in ne nehati!** Molimo ne malo, ampak veliko; ne mrzlo, ampak gorko, prisrčno, s sveto silo! Kakor se vojaki morajo boriti z veliko silo, pritiskom in naskokom na sovražnika, če hočejo zmagati, tako moramo mi s sveto silo in pritiskom naskakovati nebesa, da se nas usmilijo. In kakor se vojaki ne smejo naveličati boja, takó se ne smemo mi naveličati moliti, dokler je potreba.

Vstopite torej v molitveno vojsko vsi, ki hočete dobro domovini in vsem, ki so v boju in smrtni nevarnosti! Molite zasebno in skupno: v farni cerkvi, pri podružnici, ki stoji sredi vasi, ali pri vaškem znamenju. Molite, kar znate najboljšega: kličite Marijo, rotite božje Srce, svetnike in angele božje; molite rožni venec, litanije, križev pot, ono molitev, ki je za čas vojske posebe zložena; pojdite, kolikor vam čas dopušča, k sveti maši, prav posebno pa — k sv. obhajilu. Darujte v iste namene Bogu skrbí, žalost in težave, ki jih imate zaradi vojske, in darove, ki jih dajete v pomoč potrebnim. Tudi to je molitev, pa še prav posebno izvrstna in izdatna molitev.

Naj vam razložimo še malo nadrobneje, kake posebne namene imejte pri molitvi.

1. Kdor ima v vojski svoje domače in druge drage, bo seveda najprej molil za té, ki so mu posebno na srcu, da bi se, — če je božja volja, — srečno vrnili; ali če božja volja hoče drugače, srečno umrli in šli v nebesa. To je čisto naravno, da moramo za tiste najprej in najbolj skrbeti, ki so nam najbližji. — Vendar bi bila molitev nekako omejena, ozkosrčna in sebična, ko bi mislili samó na te in na nikogar drugega. Imeti moramo marveč široko srce in objemati v njem vse, ki so v potrebi.

2. Zato molimo drugič za vse, ki so v vojski in smrtni nevarnosti; in sicer najprej za tiste, ki bodo v boju padli in šli v večnost. Prosimo in rotimo Boga, naj ne kliče pred svojo sodbo takih, ki zanj niso pripravljani; naj dá vsem, ki jih bo poklical k sebi, pravo skesanost in svojo božjo milost, da se ne bo (kakor so sv. oče rekli) veselil in polnil vsled vojske pekel, ampak nebesa. — **Za to moliti je s strogo verskega stališča najpotrebnejše.** Pomislimo, kako žetev bo imela smrt v teh tednih ali mescih, kar časa bo trajala vojska! **S svojo molitvijo lahko mnogo duš rešimo in jim v nebesa pomagamo.** Oh, zakaj bi tega ne storili, kateri trud bi bil za to prevelik! — Če je že vsak dan treba moliti za tiste, ki isti dan umrjejo, koliko bolj zdaj, ko jih umrje toliko nanagloma! Molimo torej pogostokrat: O premili Jezus, ljubitelj duš, rotim te pri smrtnih stiskah tvojega presvetega Srca in pri bolečinah tvoje brezmadežne Matere, operi v svoji krvi grešnike celega sveta, ki so v smrtnem boju in bodo danes umrli! Srce Jezusovo, ki si prestalo smrtno bridkosti, usmili se umirajočih!

3. Moliti moramo seveda splošno vedno, da bi zmagala naša država, naši vojaki, ki so šli v boj res za pravico; moliti, da bi se vojska kmalu in srečno končala. Moliti dalje za to, da bi se pri sklepanju miru tako odločilo in uredilo, da bi bilo dobro za Avstrijo, da bi mir bil trajen, in da bi razni narodi, med njimi tudi mi Slovenci, imeli v veliki Avstriji svoj srečen in prijeten dom.

4. Moliti tudi za vse vojake, ki so v vojski, četudi ne bodo umrli, pa imajo veliko trpeti, posebno za ranjence, da bi mogli voljno in vdano vstrajati v vseh težavah in bolečinah in si s tem veliko prislužiti za večnost.

5. Moliti tudi za one, ki sami niso šli v vojsko, pa imajo zaradi vojske trpeti zapuščenost, pomanjkanje in žalost, da bi hoteli

in mogli vse to krščansko prenašati v prid svojim dušam.

6. Moliti končno tudi za duše onih, ki so že padli in se preselili s tega sveta. Če je sploh dobro spominjati se pozabljenih duš v vicah, imamo zdaj posebno veliko vzroka moliti za take duše, saj jih je med njimi gotovo mnogo, ki se jih posebe ne bo nikdo spomnil. Dobro je dati brati sveto mašo za take duše, — tudi v ta namen, da bi nas Bog v drugih zadevah uslišal.

To so nekako glavni nameni, ki jih imejmo pri svojih molitvah. Ti nameni so nakratko združeni v oni molitvi, ki je za čas vojske posebe zložena in zadaj tiskana.

Idite torej v to molitveno vojsko vsi, ki ste doma ostali! Srca vseh naj se vnamejo v tej veliki sili! — Zatekajte se prav posebno tja, kjer je skrita vsa moč in naša pomoč, k Gospodu vojnih trum, kralju kraljev, gospodarju narodov, sodniku živih in mrtvih. Ta gospod in kralj, gospodar in sodnik je v naši sredi, — v mali okrogli beli hostiji skrit. Pri sebi ga imamo tistega, ki ima v roki usodo narodov in vojskâ in v čegar roki so duše vseh, ki so na bojnem polju. Pri sebi!

Kaj je bolj modro, kaj bolj na dlani, kakor da se k njemu zatekamo, njegovo Srce takorekoč naskakujemo za usmiljenje?! Naskakujmo ga torej v molitvi pred njegovim prestolom, naskakujmo posebno v svetem obhajilu! Zdaj, v tej sili, če kdaj, naj se posebno vpelje pogostno, da, vsakdanje sv. obhajilo! Privadite se vsi na enkratno spovedi večkrat k sv. obhajilu. Kateri imajo čas, ob delavnikih, kateri ne, pa vsaj ob nedeljah: na enkratno spovedi iti k sv. obhajilu vsako nedeljo in praznik, dokler vam vest ne očita kakega večjega greha. Takrat pa pojdite spet k spovedi! Ve ženske, ki imate svoje domače pri vojaki v smrtni nevarnosti, delajte tako! Ogřej se ob tej priliki tudi ti, mrzli moški svet! Pomislite, može in fantje, ki ste ostali doma, koliko imajo prestat v vojski vaši tovariši! Kaj je v primeri s tem ta trud, če greste k spovedi in obhajilu! In vendar s tem malenkostnim trudom lahko svojim trpečim tovarišem veliko pomagata. Storite to! Navadite se tudi vi na pogostno sv. obhajilo; pojdite na eno spoved brez skrbi k obhajilu večkrat, skoz več tednov, dokler vam vest kaj hudega ne očita; potem pa spet k spovedi!

Posebno pa otroci, otroci, otroci! Če starejši ne morete, pošiljajte v tem času vsaj otroke pred prestol milosti, k božji mizi! Če ni predaleč od cerkve, vsak

dan! Posebno od hiš, kjer imate svoje domače v vojski. Naj molijo otroci za svoje očete, brate, strice, bratrance, sosede itd., da bi jih Bog varoval telesne, če ne, pa vsaj dušne smrti; naj bi se srečno vrnili; če ne, pa iz te solzne doline v nebesa preselili.

Tako! Molitvena vojska je urejena. V prihodnji številki hočemo še kaj povedati o vojski. Zaenkrat pa — če bomo vse svoje želje in prošnje, skrbi in težave, žalost in strah Bogu izročili in priporočili — smemo mirno gledati v prihodnost, v zaupanju v božjo previdnost, ki bo vse hudo, kar nas zadene, znala obrniti tudi v dobro.

Pastirski list ljubljanskega škofa ob času vojske.

Naš presvetli cesar je može in mladeniče naše države poklical na vojsko zoper Srbijo. Kakor v svojem prelepem oklicu slovesno izjavlja, je to storil prisiljen po dolgotrajnih spletkah srbskih zoper mir, varnost in celotnost našega cesarstva in zavedajoč se dobro svoje velike odgovornosti pred Bogom.

In zares, vojska zoper Srbijo je pravična. Že več let Srbija zoper Avstrijo hujska, zoper njo spletkari, jo očitno zasramuje, ji napoveduje propad in pogin, da, celo po Avstriji sami širi duha upornosti in izdajstva. Dolgo časa že čuti ves svet, da je vojska neizogibna. Večkrat je bilo na tem, da izbruhne, toda miroljubni naš cesar jo je preprečil, dobro vedoč, kake grozote so združene tudi s pravično vojsko. Ko je pa preiskava zoper gnusne morilce našega prestolonaslednika in njegove žene še bolj dognala, kako se je Srbija zoper Avstrijo zarotila in Srbija ni hotela dati zahtevanih poroštev, da vse to opusti, je bil naš cesar zavoljo miru narodov primoran vojsko napovedati.

Ko sem bil sedaj v Lurdu in sem potoval po Francoskem in Laškem, so vsi katoličani pritrjevali, da je napoved vojske popolnoma pravična in da se nikakor ni več mogla odlašati.

Torej neizogibni časi vojske so nastopili. Gorje bo sicer veliko, mnogo grenkih solz se bo pretočilo, veliko dragocene krvi se bo prelilo, toda zaupajmo v Previdnost božjo, ki je v svoji neskončni modrosti to dopustila, da nam to gorje prinese za prihodnost mnogo blagoslova za dušo in za telo.

Moramo pa ta grozni čas prav preživeti. Kako pa? Ta čas naj nam bo čas molitve, čas pokore in čas ljubezni do bližnjega.

a) Grozni čas vojske naj bo čas molitve. Le ponižujmo se pred Bogom, ki je kralj nebes in zemlje, kralj vojskinih trum. Koliko silovitih vojskâ je moral podvzeti kralj David. Zaupal je v Boga in v prelepih

psalmih naglaševal, kako se le zanj in za njegovo čast vojskuje, in Bog mu je dal ne le sijajnih, ampak tudi čudežnih zmag. Tudi Vas prosim, molite, veliko molite! Molite doma in v cerkvi, posebno k Materi božji Mariji in pred tabernakelnom, pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom, naj nam Bog prikrajša dneve preskušnje, naj podeli sijajnih zmag avstrijskemu orožju, sijajnih zmag katoliški Avstriji, naj po vojski pripelje narode k stalnemu miru in naj nam naše može in mladeniče privede zdrave in vesele nazaj v njihove družine.

b) Grozni čas vojske naj nam bo čas pokore. Zopet vemo, kako je Bog najlepše zmaže nad pogani podelil ravno onim kraljem, ki so delali pokoro in celo ostro spokorno obleko nosili na svojem telesu. Da, dragi moji, vojska je strašna šiba božja za grehe posameznikov, za grehe narodov, za grehe držav. Bog opominja; ako opomin ne izda, udari s šibo in dopusti strašne vojske in za vojskami kužo in lakoto. Spoznajmo torej vojsko kot pravično šibo božjo za grehe narodov in držav.

Ker pa Bog pošlje nad narode šibe le zato, da bi se izpreobrnil, se zopet k Njemu vrnili in izpolnjevale Njegove zapovedi dosegli časno in večno srečo, zato začnimo s tem, da vse grozote in bridkosti Bogu za pokoro darujemo. Za pokoro darujte Bogu žalost, ker so na bojnem polju Vaši možje, Vaši sinovi, Vaši očetje, Vaši bratje! Za pokoro darujte bridkost, ker bote domača dela, dela na polju in na travnikih opravljali bolj težko, bolj s trudom in z muko. V teh časih opustite veselice, opustite zabave, opustite pijančevanje in preklinjevanje, prejemajte pa še bolj pogosto zakramente sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa. O solze, bridke solze naj le teko! Ali, ker je Bog nad nami, naj solze ne bodo obupne, marveč polne zaupanja v neskončno božje usmiljenje, ki noče smrti grešnika, ampak da se spokori in živi, ki nas tepe ne iz jeze, ampak

iz ljubezni, da bi spoznali svoj greh, se spokorili in povrnili na pot Njegovih zapovedi. Saj Vam je znano, kako je hotel Bog Ninive pokončati, pa mu je prizanesel, ker so prebivalci z molitvijo in s postom delali pokoro in se k Njemu obrnili. O presveto Srce Jezusovo, usmilj se nas!

c) Grozni čas vojske naj nam bo čas prave ljubezni do bližnjega. Izkazujte dela duhovnega usmiljenja in tolažite žalostne ter obupane! Posebno pa izkazujte telesna dela usmiljenja, za katera bote imeli prav mnogo prilike. Gotovo bo v vsaki župniji več družin, več ženâ in otrok, ki ne bodo imeli kruha in bodo morda stradali. Usमितe se jih Vi, ki ste bolj srečni, ki imate več posestva in ste dosti pridelali. Odtrgajte sebi in pomagajte zares potrebnim. Gospode župnike in župane z občinskim odborom prosim, uredite vsak v svoji župniji pomoč, uredite prispevke boljših družin in razdeljevanje stradajočim! Marijine hčerke, tu imate prelep posel in prelepo nalogo! Dajte obilno miloščine; ne bojte se pomanjkanja; Bog Vam bo vse obilno poplačal, saj, kar daste siromakom, sprejme Jezus, kakor da ste dali Njemu samemu.

Še nekaj! Pomagajte si pri delu zden drugemu! Moža ni doma, sina ni doma: kako naj siromašna žena z otroci vse podela! Sosedje, soseščani, pomagajte iz ljubezni do Boga! Delavci, ne zahtevajte preogromnih plač in preobilne hrane ter pijače! Delavci, prosim Vas, v imenu božjem Vas prosim, bodite z malim zadovoljni in Bog Vam bo dal srčnega veselja in blagoslovil Vam bo zaslužek, da Vam zares kaj izda.

In kaj naj rečem o trgovcih, ki to nepriklj zlorabijo, da bi obogateli, pa v ceni živil poskočijo neizrečeno visoko! To je grdo

oderušstvo, to je greh, ki k nebu vpije za maščevanje. Varujte se torej krivice!

Dragi moji bratje in sestre, ne tako! Ampak sedaj uporabite ugodno priliko za mnoga dela krščanske usmiljenosti. Vodi naj Vas nesebična ljubezen do našega Gospoda Jezusa, ki je iz usmiljenja do nas celo svoje življenje, zadnjo kapljico svoje srčne krvi za nas daroval.

Tako naj bo naše življenje v tem presnem času, in ako bote moj glas poslušali, smete zaupati, da se nas Bog usmili in čim prej šibe svoje od nas odvrne.

H koncu še nekoliko besedi Vam otrokom. Poslušajte! Na vojsko Vas kličem, in sicer na sveto vojsko! Naskočite prečisto Srce Device Marije in presveto Srce Jezusovo. Za orožje naj Vam bo prav pobožna molitev k Materi božji, posebno ona »Spomni se« in pa pogosto, če je le mogoče, vsakdanje sveto obhajilo, ki je Jezusu silno všeč. S tem orožjem boste zmagali, izprosili pomoč vsemogočnega Srca Jezusovega, da podeli zmagô naši vojski, da poskrbi za prav hiter in uspešen konec te vojske in da Vam Vaše brate in očete pripelje zdrave nazaj domov. Otroci, ali me hočete ubogati? Torej molitev »Spomni se« k Mariji in prav pogosto, morda vsakdanje sveto obhajilo! Matere, izpodbujajte otroke na to: saj so molitve in prošnje otrok, posebno po svetem obhajilu, izredno močne in Bogu dopadljive.

Blagoslov vsemogočnega Boga Očeta, Sina in Sv. Duha naj pride nad Vas in ostane nad Vami!

V Ljubljani, na praznik Marije Snežnice, dne 5. avgusta 1914.

† Anton Bonaventura,
knezoškof.

Za časa vojske.

Slišali boste o vojskah in uporih; narod bo vstal zoper narod in kraljestvo zoper kraljestvo. Luka 21.

Teh evangelijskih besed se človek nehote spominja ob sedanjih dogodkih. Ze dolgo se je kuhalo in je vrelo krogiškrog; tudi v naši domovini Avstriji so se čuli glasovi: »Tako ne bo moglo iti, vsaj dolgo ne več.«

»Daj račun od svojega hiševanja« — smo slišali VIII. nedeljo po binčkostih, in komaj smo zapustili cerkev, že je došel do nas glas o mobilizaciji. Še isti večer in drugo jutro so hiteli mnogi možje in mladeniči k zakramentu sv. pokore. Nekje so duhovni pastirji

spovedovali vso noč. — Po zgledu pokojnega nepozabnega prestolonaslednika so se verni možje in mladeniči pripravljali na pot, ki je negotova, morda — zadnja. Kako tolažljive so take vesti! S sv. Pavlom bodo lahko rekli na bojnem polju: »Ako smo pa umrli s Kristusom, verujemo, da bomo tudi živeli s Kristusom...«

Blagor vsem, ki so šli tako lepo pripravljani od doma! Sv. Pavel jim kliče: »Bog pa je zvest, ki vas ne bo pustil skušati boli,

kot premorete, temveč bo dal tudi pomoč, da morete zmagati.

Matrsikatera žena je darovala moža in kakor makabejska mati še dva, tri ali več sinov, ko je klical cesar junake na boj. Poznam hišo, kjer so vstali še v jutranjem mraku ter kleče odmolili cel rožnivenec skupno, morda zadnjikrat vsi zbrani pred domačo sliko Matere božje. — Morda pa ne zadnjič! Juda Makabejec je molil, potem je šel pogumno v boj. Pet svetlih mož se prikaže na konjih z zlatom obrzdanih, strele mečejo z neba na sovražnike, da oslepljeni padejo ali zbeže od strahu. Tako bo tudi blagoslov zadnje skupne molitve spremljal marsikoga ter ga srečno dovedel nazaj v domačo hišo. To smemo upati.

Marsikateremu pravičnemu se bo godilo kakor nekoč kralju Ezekiju, ki mu je Bog sporočil, da se bliža smrt. Ezekija se je poln zaupanja obrnil v stran proti templju ter s solzami molil: »Gospod, spomni se, kako sem hodil pred teboj v resnici in s popolnim srcem, in sem delal, kar je bilo prijetno pred teboj.« Njegovo zaupanje ni bilo osramočeno. Gospod mu odgovori: »Vrni se, videl sem tvoje solze in uslišal tvojo molitev«; in dodal mu je še petnajst let.

Kaj pa mi, ki smo ostali doma?

Knezoškof ljubljanski so nas v pastirskem listu poučili, kako naj v duhu pokore, molitve in ljubezni do bližnjega prenašamo čas vojske.

Vojska je šiba božja, ki jo Bog vihti, da kaznuje hudobneže in preskuša svoje služabnike v zvestobi. Ali nismo videli tudi v naši domovini mnogokrat nekaj sličnega, da bi nam lahko zaklICAL prerok Ezekija, kakor je klical Izraelcem: »Posvetite se in očistite hišo Gospodovo! Naši očetje so jo zapustili, njena vrata zaprli, svetilnico pogasili, kadila niso zažigali in ne darovali žgalnih daritev v svetišču Gospodovem. Zato je srd Gospodov prišel nad Juda in nad Jeruzalem in z mečem so bili pokončani naši očetje.«

Vojska je šiba božja, ki bo odvzeta prej, ako bomo delali **pokoro**. Izprašujmo torej predvsem svojo vest; a svojo, ne vesti drugih. Ali niso morda morali naši očetje in bratje in sinovi v vojsko zavoljo naših grehov? Odprimo zopet sv. pismo; zlata knjiga nam pove odgovor.

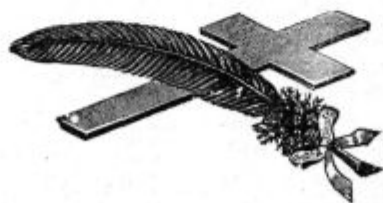
V evangeliu sv. Matevža smo slišali VII. nedeljo po binkoštih: »Varujte se lažnjivih prerokov, ki prihajajo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj pa so zgrabljivi volkovi!« — Ali smo se jih varovali teh lažnjivih prerokov? V obliki slabih časopisov so prihajali med nas in v papirnatih oblačilih. Ali jih ni med nami, ki so hoteli služiti dvema gospodoma? In česa so nas naučili ti časopisi, ki so brez sramu in strahu blatili posvečene osebe in zapeljevali nezrelo mladino? Poslušajmo sv. Pavla, ki nam je IX. nedeljo po binkoštih v I. listu do Korinčanov zaklical svarilne besede: »Tudi ne nečistujmo, kakor so nečistovali nekateri izmed njih in jih je padlo en dan triindvajset tisoč! — Tudi ne godrnajte, kakor so nekateri izmed njih godrnjali in jih je pokončal angel pokončevalec.« — Vojska je šiba božja za grehe mesa; s smrtjo mnogih tisočev je Bog kaznoval godrnjanje zoper Boga, zoper Mojzesa.

Izprašujmo si vest, kako je pri nas Slovencih? Ali je še med nami ona sveta sramežljivost, ki je lepota mladine? Ali biva med nami sveti strah božji, ki prej premisli, predno godrnja zoper sv. Cerkev, zoper škofa, zoper božje namestnike in božje naredbe?

Ni še dolgo, kar smo čitali v nekem katoliškem listu resnobne besede: »Znamenje propadanja naroda je, ako pozabi ženstvo na sramežljivost v oblačilih, kakor dandanes.« In v listu za nemške Marijine otroke čitam besede: »Mnogi voditelji in mnoge prednice Marijinih družb se pritožujejo, kako se je vsilila tudi v vrste Marijinih družbenic razvada in razkošnost v oblekah; tesna krila, prozorni rokavi, izrezane jopice nosijo dekleta brez strahu in niti ne pomislijo in ne vedo, kako so drugim v spodtiko. Treba je, da se med seboj v ljubezni a resnobno opominjajo.« — Ali niso tudi že naš škof izpregovorili lansko zimo svarilne besede, nanašajoče se na to kočljivo točko? — Ali so te besede kaj pomagale, ali se je v tem oziru pri nas kaj zboljšalo? Odkod so se navzele tudi Marijine hčere tega duha, teh razvad? Iz časopisov, ki se imenujejo modni časopisi in ki jih pošiljajo večkrat zastonj že v slednjo gorsko vas židje, da bo kaj več kupčije v takozvanih modnih trgovinah.

Izprašajmo si vest in delajmo **pokoro** kakor nas opominjajo škof, da nam Bog okrajša dneve poskušnje in kazni.

Pa tudi k **molitvi** nas opominjajo škof. Res bo sedaj še več dela doma in na polju nego dozda, ker je odhitelo toliko delavnih ljudi na bojno polje. A ne pozabimo, da je prazno vse delo brez blagoslova z nebes. Molitev nas bo tolažila, molitev nas ojači, molitev nam pritegne neštete milosti in izdatne pomoči z nebes. Molitve so pa predvsem potrebni naši vojaki na bojišču. Molitev naša je kakor dobri angel, ki sprem-

lja očeta, brata, moža ali sina tudi v daljni daljavi, ga reši nevarnosti, ga tolaži, ga razsveti, mu pomaga. — Srca so dandanes omrznila za Boga in za vse nadnaravno. Bog nam je poslal vojsko, da se bomo zopet učili moliti.

Kdo naj moli? Vsak; saj je vsak vzdih k Bogu, k božjemu Srcu, k božji Materi, k angelom, k našim patronom molitev; saj je molitev vsaka solza, vsaka žalost, vsaka težava posvečena s samo iskreno mislijo: »O Bog, tebi v čast, vse iz ljubezni do tebe, vse za pokoro!«

Zdaj je šele začetek težav in marsikdo je že obupal, kaj bo šele v prihodnje, ako moliti ne znamo. »Molitev je izdihavanje naših nadlog in vdihavanje božje pomoči,« pravi slavni pisatelj Mešler.

Molijo naj predvsem naši nedolžni otroci. Molitev nedolžnih oblake prodira, to velja posebno za sedanje čase. Blagor očetu, ki je šel na vojno polje in ima doma nedolžne otroke, ki dannadan sklepajo in dvigajo svoje ročice proti nebu v iskrenih prošnjah.

Znan mi je slučaj, kako pošiljajo v nekem samostanu vedno najmanjše gojenke pred tabernakelj molit, kadarkoli imajo redovnice prav nujne prošnje do božjega Srca. In veste, koliko so stare te najmanjše? — 4, 5 in 6 let. »Te nam najhitreje vse izprošijo,« mi je zatrjevala sestra prednica.

Danes imam tu še posebno misel in prošnjo do dobrih čitateljev »Bogoljuba«. Združimo v teh resnih in težkih časih našo nežno mladino v obhajilne zveze. Sedem-, osem-, devet- in desetletni otroci pač še malo pomagajo pri delu; ti bi utegnili hoditi vsaj po trikrat ali pa še večkrat na teden k sv. maši zlasti zdaj, ko ni šole. Kdor je čital o malem Peterčku, kako je bil v življenju in v smrti apostol pogostega sv. obhajila, kako je kot tajnik zbiral in zapisoval male dečke v obhajilno zvezo in koliko je slednjič dosegel ta nedolžni otrok, mora biti vnet za misel, da bi se zlasti zdaj najnežnejša šolska mladina zatekala k božjemu Zakramentu. Naša prošnja velja predvsem dušnim pastirjem, pa tudi staršem in varihom otrok. Ako hočemo veliko, da, kar največ doseči za naše svojce na bojnem polju, združimo jih v obhajilni zvezi. Vsaka hiša, kjer je odšel vsaj eden član v vojno, naj pošlje vsaj po enega zastopnika vsak dan ali vsaj vsak drugi ali tretji dan k obhajilni mizi. Vsaka vas ali župnija bi lahko imela svojega tajnika, pri deklicah pa tajnico. Otroci znajo agitacijo bolje nego mi odrasli in se bodo med seboj navduševali

Trud in napor bo obilno poplačan. Nedolžni otroci bodo predvsem veliko, veliko sprosili za našo domovino in za svojce v boju in doma. Mali zvezarji bodo imeli tudi zase največjo korist. Oblazili se bodo, vzpodbujali drug drugega, postali bodo junaki, vredni svojih očetov; navdala jih bo zavest: čeprav smo mali, smo veliko pomagali domovini, pomagali očetu, bratu, stricu v boju, da so zmagali, da so se srečno vrnili v domovino, da so srečni šli v večnost. Mali smo še in slabi, a pomagali smo tudi celo samemu cesarju, za katerega bi radi šli v boj, če bi le že smeli.

Naši otroci niso taki slabiči; kos kruha v žep, pa bo šel tudi uro hodá v cerkev, dokler ni prehud mraz. Ta večkratna pot jih bo tudi telesno okrepila.

Naši mali zvezarji se bodo tudi odrekli iz ljubezni do Jezusa vsaki alkoholni pijači.

To bodo mladi junaki, junaki sv. obhajila, kakor jih še ni videla zgodovina v tolikem številu.

Časi so resni, a tudi nevarni za mladino. Ako očeta dolgo ni doma, se mladina lahko razvadi, mati ima večje križe z njimi. Ljube matere! Ako hočete, da bodo vaši otroci v odsotnosti očetovi rasli tudi v čednosti, prosite svoje duhovne pastirje, naj naredo tudi v vašem kraju obhajilno zvezo. Otroci, ki so čitali življenje malega Peterčka¹, ga bodo radi posnemali. — Z obhajilno zvezo bodo naši otročiči zavarovani proti napadom hudega duha, ki zlasti v teh dneh hodi okoli kakor rjoveč lev in išče, ko ga bi požrl.

Pri sv. obhajilu bodo naši mali prejeli veliki dar razločevanja duhov, o katerem nam govori sv. Pavel apostol, in ki je potreben, da jih peklenska hudoba ne zmoti, tudi če bi ostal sirota brez očeta že v mladih letih. Ako bi se oče več ne vrnil, bo značajni verni mladenič nekoč govoril, kakor so govorili po smrti Juda Makabeja: »Oh, padel je junak, ki je rešil naše ljudstvo« — in jaz hočem ostati vreden sin očeta-junaka.

Tretje, kar nam škof priporočajo tako toplo, je **ljubezen do bližnjega**. Kdaj pa naj se začne naše delovanje ljubezni do bližnjega? Nekateri mislijo tedaj, ko pridejo ranjenci. Ne, ne, že danes, že zdaj. Ljubezen do bližnjega zahteva zdaj že pozornih oči in pridnih rok.

Poslušajmo zlasti mladenke, Marijine hčere, glas svojega nadpastirja! Kaj hočemo

¹ Peterček, apostol sv. obhajila, se naroča pod naslovom: Bosenski odbor, Ljubljana, Alojžišče. Stane 20 vin

delati? — To, kar je najtežje, najmanj prijetno, najbolj sitno. Vzemite materam in gospodinjam delo takorekoč iz rok. Prve bodite pokonci in zadnje pojdite k počitku! Marsikatera mladenka je dozdej poležavala, ko je mati že celo uro delala; potem je mlada gospodična celo uro porabila za svojo umetno, moderno frizuro, mati pa je delala. — Poznam mladenke, ki so se bale za svoje bele roke, zato so se ogibale umazanega dela v hlevu in v kuhinji; še kruha ne znajo zamesti, ker se truda boje; tudi vodo morajo nositi mati ali stara mati! — Proč s takó mehkuznostjo, proč z vso razvado! Zdaj so resni časi, in če se nas Bog ne usmili, pridejo še resnejši. Ne gospodično igrati, tudi če so me dobri oče imeli že par let v samostanu. Bolj ko si omikana, bolj se skaži in postavljaj pri vsakem ženskem delu govoreča: »Glej, dekla sem Gospodova.«

Vse pravi, da bodo letos dolge počitnice; te ne smejo biti prazne za Vas, mladenke, ki ste hodile v mesta v šole. Pokažite ravno ve, kako umejete današnji čas, opašite se z

junaštvom, oblecite preprosto obleko in bodite prva pomoč domačim, ki so že več let za vas naporno delali, da so mogli plačevati za vas. Greh bi bil, ako bi kje na vrtu ali za hišo sedele s knjigo v roki, mati in dekle ali stara mati bi pa delali, da bi omažovali. Metlo v roke in kuhalnico, ne samo knjige. Veliki mislec grof Tolstoj, grof, učenjak in veleposestnik-bogatin, je oral in ljubil preprosto delo; ve gospodične po dobroti in požrtvovalnosti staršev pokažete prav zdaj lahko, da visoko umevate resnost časa, važnost in sveto dolžnost napornega dela, da ste res omikane. Če drugod ne morete, ker ste prešibke, premlade, kuhinjo in domači vrt lahko igraje prevzimate ter tako razbremenite dobre matere. Kako zaslužljivo je tako delo! Nanj lahko obrnemo besede modrega Salomona: »Usmiljenje izkazovati in prav delati je Gospodu bolj po volji nego klavne daritve. Kdor se usmili ubogege, na obresti posojuje Gospodu; on mu bo povrnil.«

M.

Pridiga vojakom pred vojsko,

govorjena v ljubljanski stolnici v nedeljo, 9. avgusta.

Resne čase smo doživeli...

Fantje in možje! Cesar Vas je poklical in Vi ste prišli, povelju pokorni. Usodna ura se vedno bolj bliža. Pripravljeni ste že za odhod. Samó migljaja še čakate, pa odidete na bojno polje.

Oči nas vseh so uprte v Vas. S sočutjem Vaš opazujemo, s srcem Vas bomo spremili, ko boste odšli. Radi Vas imamo, ljubimo Vas, dobro Vam želimo. Vsi premišljujemo, kako bi Vam mogli pomagati, usodo polajšati, káko prijaznost izkazati. Vam v čast smo izobesili zastave, dekleta trgajo cvetice in pletejo vence Vam v pozdrav, so-rodniki in znanci Vam prinašajo po možnosti darove, verni ljudje molijo za Vas, veliko in gorko molijo.

Preden se poslovite od našega mesta, preden se ločimo, smo želeli še enkrat zbrati Vas vse skupaj in Vam spregovoriti nekaj besedi kot zadnje naročilo za na pot v vojsko. Mene so moji duhovni sobratje poslali sem na prižnico, da Vam sporočim to naročilo.

Kaj Vam hočem reči, rojaki in prijatelji predragi, v tej resni uri? —

Kaj naj Vam povem boljšega, kakor kar Vam je že učlovečeni Bog, naš Gospod in

Učenik, že pred davnimi leti takó kratko pa krepko povedal: Dajte cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega!

Iz teh kratkih besedi govori res sama božja modrost. S temi par besedami so izrečene vse Vaše dolžnosti.

»Dajte cesarju, kar je cesarjevega!« To ste že storili. Cesarju ste že dali, ali še boste dali, kar je njegovega.

Moja dolžnost kot duhovnika je, na srce Vam položiti drugi del Gospodovega ukaza: Dajte tudi Bogu, kar je božjega! Cesarju telo, dušo Bogu!

Dušo Bogu!

O srečna duša, blagor ti,
ki Jezusa zaužila si!

pravi neka pesem po pravici, in dostavlja še:

Presrečno tudi je telo,
ki prejme Jezusa lepo!
Na sodnji dan obdal ga bo
nebeški Kralj s svojó častjó.

Zares srečna duša, ki je združena z Bogom, svojim stvarnikom in gospodom, duša, ki je v božji milosti!

Da, predragi moji, če ste v milosti božji, če ste božji prijatelji, potem ste res srečni, potem — ne rečem tega zavoljo lepšega, ampak iz polnega prepričanja — se nimate nič resnično hudega bati. Če boste prišli iz vojske živi in zdravi, boste seveda srečni in veseli, povrh boste pa imeli še neizmerno zaslug zaradi vseh prestanih težav. Če bi pa Bog koga izmed Vas poklical k sebi — kaj zato! Vaša duša bo zletela k svojemu Stvarniku, kjer bo pozabila na vse težave in jih vekomaj blagrovala. Kakor blagrujemo in častimo svete mučence, in kakor blagrujejo oni sami sebe zaradi prestanih muk, takó ali podobno je blagrovanja vreden, kogar v milosti božji pokliče Bog na bojnem polju k sebi. Vsak tak je neke vrste mučenec in ga čaka krona nebeška, krona mučeniška...

Tudi svetim mučencem je bilo časih težko premagati vse človeške ozire in zapustiti svoje drage. Pa raje so jih zapustili in dali svoje življenje, kakor bi bili Bogu nezvesti. O sv. Perpetui nam pove zgodovina, kako težko ji je bilo zapustiti otroka in odkloniti svojega poganskega očeta, ki jo je z vso silo hotel odvrniti od mučeništva, pa vendar je vse premagala in prejela mučeniško krono.

O mučeniški kroni govorim. Lepa je in častna je takó, da bi si človek kar zaželel take smrti! — A ne bo dano vsem tako krono doseči. Saj ste gotovo že slišali, da jih v vojski razmeroma ne pade veliko: pet, kvečjemu deset na sto.

Toda če že v navadnih razmerah, v miru in zdravju, moramo biti vsak trenutek pripravljeni, da nas Bog pokliče — »čujte, ker ne veste ne ure ne dneva!« nam kliče Gospod vsem, — koliko bolj, kadar je treba iti v resno nevarnost, kakršna je vojska!

Ta nevarnost pa zgubi svojo grozo, če ste — kakor sem rekel — v božji prijaznosti. Na kogar sije solnce božje milosti, njemu — naj pride nadenj, kar hoče — se vse izide k dobremu. Kdor je v ljubezni božji, otrok božji, je tako srečen, da sam ne vé kakó!...

Kaj nam pa ugrabi božjo milost, kaj nas pahne od Boga proč? Vsi veste: greh; bolj natanko povedano: smrtni greh. Zato je smrtni greh človekova največja nesreča, njegova dušna smrt. Da bi nas rešil te nesreče, zato je Bog v svojem usmiljenju postavil zakrament sv. pokore.

Zato smo Vas pa, prijatelji dragi, te dni tako vabili k spovedi. Hvala Bogu, mnogi ste opravili dobro spoved, nekateri celo dolgo spoved, drugi zopet prejeli sv. zakramente v enem ali dveh tednih dvakrat. To se pravi

resno se pripraviti na resni čas! Kateri tega še niste storili, imate še vedno čas. Spovedniki so pripravljene za Vas vsak dan in vsako uro. — Še nekaj bi tukajle pripomnil: Kdor je spoved opravil, pa ima čas in mu vest nobenega večjega greha ne očita, sme iti k sv. obhajilu kolikorkrat hoče, in modro stori, če gre. Kaj je namreč modrejše, kaj koristnejše in lepše, kakor v sveti ljubezni se sniti in objeti večkrat s tistim, ki bo prej ali slej naš sodnik?...

Ko ste pa enkrat spoved dobro opravili, Vam je pa treba paziti nase, da dragoceno milost božjo, ki ste jo pri spovedi prejeli, ohranite in je ne zgubite. Greha, posebno smrtnega greha se skrbno varujte! Dovolite, da Vas opozorim, na kaj posebno pazite:

Najnevarnejši je nečistost. Nečisti duh, ta ne miruje in se plazi okoli človeka, kamorkoli gre. Ustavljajte se mu krepko; misel na nevarnost, v kateri ste, naj Vas zadržuje od greha. Že samó grešne misli in želje krepko odbijajte! Tudi z nespodobnim govorjenjem, kvantanjem, se nikar ne omažeujte! Če je kak tak umazanec v Vaši sredi, mu usta zaprite ali pa mu vsaj nikar ne pomagajte, ne dajte se od njega zapeljati. — Pijanost je smrtni greh takrat, kadar je človek popolnoma ob pamet, da ne vé več, kaj govori. Vendar se ogibajte pijače kar največ mogoče; bo bolje za vašo dušo in telo; pijača ne daje ne tiste tolažbe in ne moči, ki jo ji ljudje pripisujejo. — Še o kletvi Vas moram malo poučiti. Da ne boste živeli v zmoti, Vam moram povedati, da naše navadne kletvine — hudobnega duha zaklicati in kar je podobnega — kakor so sicer nespodobne, vendar nikakor niso velik greh. S tem nočem dajati poguma, da bi smeli kleti; nasprotno! Prosil bi Vas, da bi kar mogoče malo kleli. Toda potrebno je vendar, da natanko veste, kaj je greh in kaj ni greh, oziroma kaj velik in kaj mal greh. Na vso moč skrbno se pa ogibajte preklinjati Boga, psovati Marijo in svetnike ali o njih nespodobno govoriti, kar se je od Lahov, žalibog, že zelo med nas zaneslo. Kdor s premislekom kaj takega govori, hudo greši.

Tako se varujte greha! — Ker je pa človek pri najboljši volji zelo slab, zato nam je Bog v svojem usmiljenju dal tudi zelo lahek pomoček, da se z njim zopet spravimo. Ta pomoček poznate. To je popolno kesanje. Popolno kesanje imamo takrat, če zato obžalujemo grehe, ker smo žalili Boga, neskončno dobroto (ne pa samo zaradi tega, ker smo zaslužili njegovo kazen: pekel ali vice). Popolno kesanje, dragi moji, je zlata nit, ki nas potegne v nebesa. Zato

imate na tistem listku, ki ste ga dobili v roke — (kdor ga še ni dobil, ga lahko še vedno dobi) — predvsem natiskano popolno kesanje. Obujajte kesanje pridno, seveda ne samo z besedo, ampak tudi s srcem in s trdnim sklepom poboljšanja! Kaj je ložjega, kakor ena kratka, pobožna, skesana misel: »Gospod, žal mi je, da sem Te razžalil. Odpusti! Ne bom več!« Najbolje je obuditi kes vsak večer, preden zaspite. Če drugega ne morete moliti, vsaj to. Če ne gre drugače, pa že ležé v postelji pod odejo. Posebno pa je potrebno obuditi popolno kesanje po vsakem storjenem velikem grehu. — Kesanje obudite tudi, kadar se Vam bo dala pred bitko skupna veselja odveza. Le s kesanjem združena odveza ima svojo moč. Za ta slučaj pa — če je mašnikova odveza zraven — zadostuje tudi nepopolni kes; to je, če se kesamo zato, ker smo nebesa zgubili in pekel zaslužili. »Božu vseč dar je skesan duh, ponižnega in potrtega srca Gospod ne bo zavržel.«

Moliti najbrž ne boste mogli veliko. Če ne morete dolgo, pa molite vsaj kratko! Na svojega angela varuha nikar ne pozabite noben dan, prav posebno pa še na Marijo ne! Pozdravite, zakličite jo vsaj kratko: eno češčenomarijo, če ne morete več, ali »O Gospa moja, o Mati moja, pomni, da sem tvoj; varuj me, brani me kakor svojo last in posest!« ali še krajše: »O Marija, varuj me!«

Marija, Mati ljubljena,
češčena bodi ti!
Rodila si nam Jezusa,
zato te vse slavi.
Mi svoja srca ti damo,
zaupno k tebi kličemo:
Marija, varuj nas,
Marija, varuj nas!

Marija, o sladkó ime,
v bridkosti nade žar;
ozdravljaš žalostno srce,
razveseliš vsekdar.
Zatorej ne prenehamo,
in vedno k tebi kličemo:
Marija, varuj nas,
Marija, varuj nas!

Marija, naša boš pomoč,
ko svet nas zapusti;
ko nas objame smrtna noč,
nas mило sprejmi ti!
Saj tebe, Mater, ljubimo,
in vedno k tebi kličemo:
Marija, varuj nas,
Marija, varuj nas!

T e ž a v e prenašajte vdano! Darujte jih večkrat Bogu! Namesto da bi zakleli, recite: »Poglej, o Gospod, moje velike težave! Sprejmi jih za pokoro mojih grehov! Vse iz ljubezni do Tebe!« To Vam bo več nesio kakor kletvina. Ne bo zastoj, kar boste trpeli. Pomnite, da bo vsak izmed Vas, kdor bo v vojski, četudi ne pade, ako v ljubezni in milosti božji prenaša trpljenje, nekak mučenec — večji ali manjši; krona ga čaka nebeška.

Ako ste v ljubezni božji — pravim še enkrat in ponavljam zopet: Kdor je prijatelj božji, se nima nič resnično hudega bati. Kot prijatelji božji ste zavarovani zoper vse nezgode, ste oboroženi za vse slučaje. Tako oboroženi pojdite v boj brez strahu! Vedite, da vse, kar se z Vami zgodi, je volja božja; in če njegovo voljo izvršujete, se Vam mora srečno iziti. Pojdite, — vojskujte se, opremljeni s tem orožjem, — zmagali boste!

Zdaj pa z Bogom, rojaki premili in prijatelji predragi, z Bogom! Vi z Bogom, — Bog pa z Vami; njegova pomoč z Vami, Marija z Vami, Vaši angeli varuhi z Vami, naša srca z Vami, naše molitve z Vami! . . .

Marija vodi Vas, Marija varuj Vas, Marija pripelji Vas srečno nazaj, Marija Vas spremi v svet' raj! Amen.

Molitev ob času vojske.

Vsemogočni, večni Bog, ozri se milostno na svoje ljudstvo, ki v teh hudih časih ponižno in skesano k tebi kliče. Glej svoje otroke, ki se v vojskinih težavah zaupno k tebi obračajo. O Gospod, Oče usmiljenja in Bog vse tolažbe, ne spominjaj se naših grehov, ampak svojega usmiljenja in glej na naše bridkosti.

Glej, tvoji smo in tvoji hočemo biti; v tvoje varstvo in pomoč stavimo vse svoje zaupanje. Ti edini, vsemogočni Bog, si naše upanje in naše zavetje. Ti vodiš usodo narodov, ti odločuješ vojske, v tvoji roki je zmagá.

Iz globočine srca kličemo k tebi: Reši nas iz vseh stisk in pošlji nam pomoč iz sve-tišča. Stegni svojo mogočno roko v obrambo naše domovine; daj zmagó orožju, ki brani pravico.

Tebi priporočamo našega vladarja in vso cesarsko hišo. Vzemi v varstvo vse, ki so šli v vojsko, posebno naše znance in prijatelje, naše sorodnike in vse domače, naše brate, očete in sinove. Ti jim bodi bramba v nevarnostih in pomoč v boju. Daj jim, da se bodo mogli greha varovati in v tvoji milosti ostati. Ne kliči nepripravljenih na sodbo; daj vsem milost pravega kesanja. Ti tolaži

ranjene in krepčaj umirajoče. Vse, ki padejo v boju za zemeljsko domovino, sprejmi v nebeško domačijo in poplačaj jim njih trpljenje in smrt z nebeško krono.

Tolaži, krepčaj in blagoslavljaljaj, o Bog, tudi vse, ki so ostali doma, pa vsled vojske trpe zapuščenost, pomanjkanje, žalost. Povrni jim njih trpljenje na svetu z večnim plačilom. Bodi jim v zapuščenosti moč, upanje in tolažba.

O sveti Bog, močni Bog, neumrljivi Bog, usmili se nas in daj nam kmalu mir. Sprejmi vse stiske te vojske v zadoščenje za naše grehe in v spravo za duše umirajočih in umrlih. Naj bo šiba, ki jo stegaš nad nami, v zdravilo za naša uporna srca. Naj se ves svet, spokorjen po tem udarcu, k tebi obrne, te prizna za Gospoda in ti odslej zvesteje služi.

Križev pot ob času vojske.¹

I.

Jezus k smrti obsojen.

Molimo Te, Kristus, in Te hvalimo! Ker si s svojim križem svet odrešil. (Pri vsaki postaji.)

Kako bridka je bila smrtna obsodba, ki si jo, mili Zveličar, molče sprejel iz ljubezni do nas.

Tudi naši dragi so poklicani od doma in gredo v vojsko, nekateri v gotovo smrt. Usmili se jih in daj jim milost, da sprejmejo odločitev voljno iz ljubezni in pokorščine do tebe, ter napolni njih srca s pogumom in tolažbo. Nam pa daj, da v duhu pokore voljno nosimo ločitev.

Oče naš... (Pri vsaki postaji.)

II.

Jezus vzame križ na svoje rame.

S koliko vdanostjo si sprejel, mili Jezus, težki križ na svoje rame, ker je tako hotel nebeški Oče.

Tudi nam in vsem vojakom je pravični Bog naložil sedanje dni težak križ žalosti in trpljenja. Prosimo Te, pomagaj nam, da ga za svoje grehe voljno nosimo za teboj.

III.

Jezus pade prvič pod križem.

Omagal si, mili naš Zveličar, pod težkim križem, omagal zavoljo naših grehov.

¹ Ta križev pot je natisnjen na poseben list, da se pri molitvi božji v roko vzame. Dobiva se v Ničmanovi prodajalni v Ljubljani.

Križani Zveličar, bodi milostljiv grešnikom.

Presveto Srce Jezusovo, usmili se umirajočih.

O Marija, pribežališče grešnikov, tolažnica žalostnih, pomoč kristjanov, prosi za grešnike, tolaži žalostne, podpiraj vojskujoče, krepčaj umirajoče. Reši nas vseh nevarnosti; s svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

Vsa zmagoslavna Cerkev v nebesih, svetniki božji, ki ste že prestali zemeljske boje, podpirajte nas v naših stiskah in vojskah na zemlji, da po tem revnem in viharinem življenju srečno dospemo za vami v deželo večnega miru in blaženosti. Amen.

Po tem trpljenju te prosimo, daj nam milost, da ne bomo z nepotrpežljivostjo omagali v težavah sedanjih dni. Ali če pademo, da zopet vstanemo in srčno nosimo naprej težki križ, ki smo ga zaslužili s svojimi grehi.

IV.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

Kolika bridkost je bila za Tebe, ljuba Mati Marija, ko si srečala Jezusa s križem! Glej o Mati! Tudi naši možje in mladeniči so šli v trpljenje, nekateri v smrt. Mi pa ne moremo za njimi.

Ti, o ljuba Mati, pojdi za njimi, spremljaj in tolaži njih duše, da bodo junaško vztrajali do konca v pokorščini do Boga in cesarja.

V.

Simon iz Cirene pomaga Jezusu križ nesti.

Tebi, o mili Jezus, je pomagal Simon, da Ti je olajšal težko breme križa.

Prosimo Te, bodi ti usmiljeni Simon in pomagaj našim očetom, sinovom in bratom nositi njih težki križ, da ne omagajo v veri, upanju in zvestobi ter si s tem zaslužijo večno veselje v nebesih.

VI.

Veronika poda Jezusu potni prt.

Dovolil si, premili moj Jezus, da Ti je usmiljena Veronika podala potni prt. Ž njim si obrisal svoj obraz, ki je bil pokrit s krvjo in solzami!

Prosimo Te, obriši s svojo ljubeznijo našim ranjenim vojakom obličje, ki je tudi polno

krvi in solzâ ter jim olajšaj njihove bolečine. Obudi v njih srcih veselo upanje na večno plačilo, in s tem razveséli njih žalostna srca.

VII.

Jezus pade drugič pod križem.

Mili Jezus! Zopet si omagal pod težkim križem in padel na zemljo.

Po tej bridkosti Te prosimo, pomagaj tistim, ki bodo padli sredi boja in ostanejo brez pomoči. Ti dvigni njih srca proti nebesom s tolažbo in zaupanjem, ki si trpel enake in še hujše bolečine.

VIII.

Jezus tolaži jeruzalemske žene.

Tvoje dobro srce, o mili Jezus, ni moglo pustiti brez tolažbe jeruzalemskih ženâ, ki so šle za Teboj.

Glej, dobri Jezus! Tudi mi hodimo v solzah za Teboj. Prosimo Te, obrni tudi na nas svoje mile oči in tolaži naša srca, ki so tolažbe tako potrebna. Varuj nas pregrešnega godrnjanja in uči nas, kako naj nosimo sedanje trpljenje v duhu pokore.

IX.

Jezus pade tretjič pod križem.

Ves oslavljen si padel, dobri naš Jezus, tretjič pod križem. A hudobni Judje teptajo in sujejo Tvoje ranjeno telo.

Zaradi teh bridkosti Te prosimo, usmili se naših ljubih, ki bodo padli v boju sredi sovražnikov, ki bodo morda teptani in suvani kakor Ti. O, pomagaj jim, tolaži jih, dvigni jih, da bodo junaško prenašali svoje trpljenje, ko se spomnijo, da si Ti trpel zanje še več.

X.

Jezusa slečejo in mu dajo žolca piti.

Vse so Ti vzeli, o mili Jezus, celo Tvoje oblačilo. Z grenkim žolcem so še mučili Tvoja usta.

Iz ljubezni do Tebe se odpovemo vsej nečimernosti v obleki. In ker si hotel za nas okušati grenki žolc, se odpovemo vsem slastem jezika, posebno vsakemu pijančevanju; zaradi Tvoje žeje hočemo biti zdržni in trezni. Sprejmi ta dar za naše drage v daljavi, ki so zapustili vse in morebiti še najpotrebnejšega nimajo. Daj jim zato hladila in tolažbe sredi zapuščeniosti in ne zapusti jih v smrtnih bolečinah.

XI.

Jezusa pribijejo na križ.

O, kolika je bila Tvoja pokorščina, mili Jezus! Stegnil si desno roko, da Ti jo pribijejo na križ. Dal levo roko, da jo prebo-

dejo z groznim žebljem. Ravnotako presvete noge. Kakšne bolečine si pri tem prestal!

Zaradi te pokorščine Te prosimo, daj tudi našim vojakom junaško pokorščino, da bodo sprejeli radovoljno najtežje trpljenje. Zaradi svojih silnih bolečin pri križanju se usmili njih duš; naj ne bo kri, ki si jo pri tem tako obilno prelival, zanje zastoj prelit.

XII.

Jezus umrje na križu.

V groznih bolečinah si visel tri ure na križu, o mili Jezus. Žejen si bil in klical si: Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil!

Oh, tudi naši domači se morebiti borijo s smrtjo. Žeja jih in nikdo jim ne prinese kapljice. Zapuščeni so morda od vseh sredi smrtnih težav. Ti jih tolaži, mili Jezus, zavoljo svoje zapuščeniosti na križu. Ti jim ugasi žejo in sprejmi njih duše v rano svojega Srca.

O premili Jezus, ljubitelj duš, rotim Te pri smrtni stiski Tvojega presvetelega Srca in pri bolečinah Tvoje brezmadežne Matere, operi v svoji krvi vse, ki bodo padli na bojnem polju in tam umrli. Srce Jezusovo, ki si samo prestalo smrtni boj, usmili se umirajočih! Zaradi svoje svete smrti daj tudi njim srečno smrt in sprejmi jih v sveti raj, kakor si sprejel razbojnika ob svoji desni strani!

XIII.

Jezusa snamejo s križa in položijo Mariji v naročje.

O Marija, kolika je bila Tvoja bridkost, ko si ranjenega, mrtvega Jezusa vzela v naročje.

O, Mati! Mi pa svojih dragih, ki so morda z ranami pokriti ali mrtvi, ne moremo objeti. Ti bodi torej njih usmiljena Mati. Ti jim stoj ob strani v smrtnem boju, vzemi jih v svoje naročje in pritisni na svoje materino srce. Priporoči in izroči jih svojemu Sinu, da bodo ž njim spravljeni šli v nebesa.

XIV.

Jezusa položijo v grob.

Sveta Mati Marija! Spremila si ljubelega Jezusa h grobu. — Glej nas revne sirote. Marsikateri izmed naših ljubih bo padel in bo pokopan v tuji deželi. Mi jih ne moremo h grobu spremiti. Ti, o ljuba Mati jih spremljaj h grobu, iz katerega naj sodni dan poveličani vstanejo. Nam pa pomagaj, da ostanemo združeni s Teboj in z Jezusom, dokler tudi nas ne popelješ h grobu in v večno življenje, kjer naj se ž njimi snidemo pri Božu.

Ob mučeniškem grobu

(† Franca Ferdinanda in † Zofije).

Kaj jokate, julijske rože, po vrtilih?
Kaj joka dolina in gora in log?
In Adrija joka in Kras in planine?
Kaj solze otira na tisoče rok?

Slovenski domovi, kaj tužno strmite,
zakaj ste nadeli si žalni ornat?
Odkod to ihtenje, ki dušo pretresa —
in zdaj, ko poletje hiti mimo trat!?

In savski valovi vsi solza velika...
čemu jo izplakal slovenski je rod?
In naši zvonovi so žalost neskončna,
kot stalo ob grobu bi tisoč sirot.

Da, grob je pred nami! Vanj plakamo solze!
V njem oče in mati in tisočkrat več...
V njem narodov nada, v njem upanje naše,
katoliške Cerkve zaščita in meč.

V njem zvezdi sta žarni, ki roka brezstidna
pahnila zločinsko ju je raz nebo,
v njem bisera naša, dva stebra pravice,
ki vanja je upalo naše oko.

V njem roka najboljša, ki z žezlom cesarskim
odvzela Slovencem bi trnje raz pot;
srce v njem blago, ki je obljubilo,
da s carskega trona osreči naš rod.

Veliki Habsburžan s preblago soprog.
na vajini krsti tekó nam solze.
O, čujta, mučenca katoliške misli:
k prisegi se dvigajo naše roke.

Katoliška misel — to misel je naša,
načela katoliška — naša zavest,
katoliški veri v nesreči in sreči
Slovenec do zadnjega diha bo zvest.

Jokale so rože... Shranili smo drage
kot zveste znanilke srca bolečin;
a globlje še hranimo Vajino sliko,
in blažen in svet nam bo Vajin spomin.

M. Elizabeta.

Cerkveno leto.

Sv. Klara je imela navado, da je vsak dan nasula ptičkom drobnega zrnja, in njeno največje veselje je bilo, ako so prileteli snežnobeli golobčki ter je pozobali. Tudi sveta Cerkev trosi dan za dnevom našim dušam nešteto množico nebeških zrn, milosti, in zelo jo veseli, ako naše duše vsa ta zrna milosti »pozobljejo«. Posebno veliko milosti pa nam deli sv. Cerkev ob nedeljah, in zato tudi zapoveduje s posebno zapovedjo, da morajo kristjani vsaj v nedeljo prihiteti v cerkev k službi božji. Tu sprejemajo nebeški blagoslov, milosti božje; tu slišijo, kako jim je dal Kristus vzvišen zgled, po katerem naj se ravnaajo; tu slišijo večne resnice, resne opomine, da naj upodobijo svoje srce po Srcu Jezusovem, svoje življenje po njegovem zgledu.

Na obzorju cerkvenega leta nam mesca septembra svetijo kakor tri mile zvezdice trije ljubki prazniki Marijini.

1. **Marijino rojstvo.** Med vsemi zvezdami je najlepša zgodnja danica, ki nam vsako jutro naznanja veseli prihod svetlega solnca ter nam napove rojstvo belega dne. Na njo se ozirajo mornarji na širokem morju, po njej vzdihujejo revni bolniki na težavni

postelji, cel svet se je razveseli, kadar se prikaže na jutranjem nebu ogrnjena z zlato zarjo. Še lepša zvezda pa se je nam prikazala, še svetlejša danica je prisvetila žalostnemu svetu, ko se je rodila brezmadežna Devica Marija.

Nam katoličanom se pogostokrat očita, da pretiravamo češčenje Matere božje. Toda, ali je to res? Če Bog sam časti Marijo, jo smemo tudi mi; ni treba misliti, da bomo mogli Marijo kdaj bolj častiti, kakor jo časti sveta Trojica! Marija pa nam je tudi prinesla Jezusa, našega Odrešenika in Zveličarja, in zato zasluži, da jo vedno častimo, da smo ji vekomaj hvaležni. — Ali si, dragi bogoljub, že kdaj pomislil in se vprašal, komu se imaš zahvaliti za sveto obhajilo? Gotovo najprej božjemu Zveličarju samemu, kajti »ker je svoje ljubil, jih je ljubil do konca« tako, da v svoji ljubezni zanje ni mogel več storiti. Vendar pa lahko rečemo, da je sv. obhajilo tudi darilo bl. Device Marije. Kajti pri svetem obhajilu prejmemo Jezusa, ki je bil rojen iz Marije Device; prejmemo presveto Rešnje Telo, ki je bilo v Mariji od Svetega Duha vpodobljeno. Komu naj se pa zahvalimo za

počesto sveto obhajilo? Zopet Mariji. Temu se ne boš čudil, dragi bogoljub, ako ti povem, da je v Lurdu Marija sama pokazala proti tabernakeljnu ter s tem hotela naznani, da meri vse češčenje na središče vse svetosti, na Jezusa samega. Omenimo še, da je bil sedanji sv. oče Pij X. posvečen za mašnika leta 1858., torej leta, ko se je Marija prikazala v Lurdu; da je bil Pij X. vedno goreč častilec Marijin, da stoji na njegovi pisalni mizi kip lurske Matere božje. Ali je potem preveč, če rečem, da je Marija navdahnila sv. očeta z mislijo, vse prenoviti v Kristusu, obnoviti tudi počesto sv. obhajilo?

Spomin na te dobrote napolnuje naše srce na praznik Marijinega rojstva z veseljem, navdajajo nas čustva hvaležnosti in srčne vdanosti do naše nebeške Matere Marije. S sveto Cerkvijo vzklíkemo: »Tvoje rojstvo, božja Porodnica in Devica, je označilo veselje celenu svetu.«

2. Ime Marijino. Za sladkim imenom Jezusovim ga ni bolj slavnega in mogočnega imena v nebesih in na zemlji, kakor je ime Marijino. Zato ni čuda, da je cesar Rudolf Habsburški v bitki zoper češkega kralja Otokarja dal za geslo ime Marijino, ravnotako poljski kralj Sobieski v boju zoper Turke, don Juan v bitki pri Lepanto, in da so si s tem mogočnim imenom priborili slavne zmage. Marijinemu častilcu zveni ime Marijino kakor mila pesmica na uho, kakor ubrane strune harf; srce mu drhti veselja in ljubezni, duša se napolnuje tolažbe, zaupanja in hrepenenja, kadar se glasi čez hrib in dol zvonček, ki pozdravlja: Ave Marija!

Leta 1895. je bila usmiljena sestra N. od francoske vlade odklikovana s križem častne legije. Pridobila si je obilo zaslug na raznih bojiščih pri postrežbi ranjencev. Ko ji je vojni poveljnik podelil odlikovanje, ji je med drugim rekel: »Po celi Francoski slovi Vaše ime!« — Za kristjane je celo življenje velika, dolga vojska, veliko si jih pridobi slavno zmago, veliko jih pa tudi omaga in podleže, največ je pa ubogih ranjencev. Tem ranjencem pa izkazuje dela ljubezni in usmiljenja sestra Marija, katere sveto ime je znano in slovi po celi širni zemlji, da, celo v nebesih.

Kakor se veselita nebo in zemlja tega svetega imena, tako se boji in se trese pred tem mogočnim imenom celi pekel, kajti Marija je kači glavo strla. Zato pa: »Dovoli, da te hvalimo, o sveta Devica! Daj nam pomoč zoper sovražnike svoje!«

Ali ima tudi Marija sovražnike? Da, ima jih, toda pred njenim mogočnim imenom po-

begnejo strahu. Najhujši sovražnik je hudi duh; ali ker je njega samega Brezmadežna premagala, zato pošilja tekom stoletij vedno iznova svoje pomočnike po svetu. Tako je v petem stoletju krivoverec Nestorij trdil, da Marija ni Mati božja, da ni rodila Sinu božjega, ampak le človeka. Toda kriva vera je bila zavržena, krivoverec sam pa obsojen, Marijina čast in slava je pa še bolj zaslovela po celem svetu. — V 16. stoletju je vstal krivoverec Luter ter zavržel s katoliško vero tudi češčenje Marijino, toda ravno tedaj so nastale prve Marijine družbe in ravno od tedaj se vedno več gorečih častilcev Marijinih zbira pod njeno zastavo.

Mariji sovražen je pa tudi današnji moderni svet. In zakaj? Zato, ker je Marija ponižna, čista in pokorna devica. Današnji moderni svet je pa poln ošabnosti in napuha v besedi in dejanju in življenju, današnji moderni svet tava v blatu nečistosti; današnji svet ne pozna prave pokorščine ne do cerkvene, ne do svetne oblasti. Zato ne mara svet za Marijo. To sovraštvo izliva moderni svet po glediščih, kjer se žali Mariji tako draga čednost, sveta čistost; po brezvernih časnikih, romanih in spisih, kjer se proslavlja ostudna nečistost. To sovraštvo se kaže v grdem govorjenju in umazanem prepevanju; taka usta ne morejo, več spoštljivo pozdraviti: Ave Marija!

Sovražniki Marijini so vsi tisti, ki preklinjajo Mater božjo; sovražniki Marijini so vsi tisti, ki sramote ali zaničujejo Marijine družbe ali ovirajo drugim vstopiti; sovražniki Marijini so vsi tisti, ki v družbi tako žive, da Mariji žalost delajo, družbi pa sramoto!

Vsi ti sovražniki žalosté Marijo, zato ni čuda, da obhajamo dvakrat v letu

3. Praznik žalostne Matere božje. Letos je ravno sto let, odkar je določil papež Pij VII., da naj se ta praznik poleg onega v postnem času, obhaja še mesca septembra. Medtem ko je praznik v postu posvečen posebno žalosti, ki jo je občutila Mati božja pod križem, se spominjamo mesca septembra vseh sedmerih žalosti, ki so kakor sedmeri meči ranili ljubeznivo Srce Marijino. S svojim trpljenjem si je zaslužila častni naslov: Kraljica mučencev. Ker je Marija sama toliko prestala in pretrpela, zato dobro pozna človeško revščino, zato je pa tudi tako pripravljena nam pomagati s svojo priprošnjo in tolažbo. Ravno njeno trpljenje dviga naše zaupanje, zato pa: »Češčena bodi, Kraljica...«

A. Pohar C. M.

25. mednarodni evharistični kongres v Lurdu

od 21. do 26. julija 1914.

Po besedah cerkvenega učenika sv. Tomaža Akvinca v pesmi »Hvali Sion Rešenika« ne moremo nikdar dovolj poveličevati presvete Evharistije:

»Kol'kor moreš, daj mu hvalo!
Vedno hvališ ga premalo!«

O resničnosti teh besedi je uverjen vsak pravi katoliški kristjan. In prav zato se vsak posameznik, vsaka posamezna župnija, posamezne škofije, posamezni katoliški narodi in vsi katoliški narodi skupno po svojih močeh prizadevajo, kako bi povzdignili češčenje presv. Rešnjega Telesa. Od prvega binkoštnega praznika dalje se je pričelo sveto tekmovanje za evharističnega Jezusa. Vedno nove izraze vdanosti in zadostovanja za razžaljenja Jezusu, skritemu v sveti hostiji, nam spričuje zgodovina. Jasen dokaz temu so vsakoletne slovesnosti praznika presvete Rešnjega Telesa po vsem katoliškem svetu, in pa vedno ter nočno češčenje najsvetejšega Zakramenta.

V drugi polovici preteklega stoletja sta pa na Francoskem dve pobožni častilki presvete Rešnjega Telesa, spodbujani zlasti po svojem svetem župniku iz Arsa, Janezu Mariji Vianaju (o katerem ste bralci »Bogoljuba« že mnogo slišali), razodeli svojim duhovnim predstojnikom načrte, kako bi bilo mogoče z združenimi močmi skupno češčenje presv. Evharistije. To je bil povod, da so se na Francoskem vpeljali krajevni evharistični kongresi, to se pravi, da so se pobožni verniki več krajev zbrali v kakem določenem mestu k skupnemu češčenju presvete Rešnjega Telesa. To započeto delo je pospeševal s svojimi spisi duhovnik Segur.

Ko pa je tedanji škof v Genfu, poznejši kardinal Mermillord slišal o vseh teh lepih pojavih, se je z vso silo zanje zavzel in sklenil, da hoče delati na to, da bi se ne le posamna mesta, oziroma posamni rodovi zbirali k skupnemu češčenju presv. Rešnjega Telesa, ampak da bi se zastopniki vseh katoliških narodov včasih sešli k skupnemu češčenju najsvetejšega Zakramenta. Njegova misel je prodrla in že 28. junija 1881 se je pričel prvi mednarodni evharistični kongres v Lille, mestu na francosko-belgijski meji. Temu prvemu evharističnemu kongresu so sledili drugi in vsak si je prizadeval, da bi uspel tem veličastnejše. Vršili so se po raznih slovitih mestih, kakor leta 1882. v Avignonu,

mestu, kjer so papeži živeli v prognanstvu, leta 1883. v Lüttichu, mestu, katero je znano iz sedanje vojske, leta 1888. v Parizu, leta 1893. v Jeruzalemu, leta 1905. v Rimu, leta 1907. v Metz, leta 1908. v Londonu, leta 1910. v Montrealu v Severni Ameriki, leta 1911. v Madridu, leta 1912. na Dunaju, leta 1913. na otoku Malti. Letos pa se je vršil mednarodni evharistični kongres od 21. do 26. julija v Lurdu. Komu ni znan ta kraj? Ali ni ravno Lurd kraj, kjer prehaja klic »po Mariji k Jezusu« v dejanje! Zato je bilo res umestno, da je bil ravno Lurd izbran, kjer naj se vrši jubilejni mednarodni evharistični kongres, kajti kongres v Lurdu je ravno petindvajseti.

Evharistični kongres v Rimu se je posebno odlikoval po tem, ker so se ga papež sami osebno udeležili, kongresa v Madridu pa se je prvokrat udeležila kronana glava — španski kralj Alfonz s kraljico Viktorijo. Komu izmed »Bogoljubovih« bralcev pa ni še vedno v spominu evharistični kongres na Dunaju, o katerem je »Bogoljub« prinesel zelo obširno poročilo. Največji sijaj je dala dunajskemu kongresu navzočnost cesarskega dvora; pri procesiji sta se v prvem vozu za Najsvetejšim vozila cesar in nepozabni dobri naš ranjši prestolonaslednik Franc Ferdinand. Pa kako častno so bili na Dunaju tedaj zastopani tudi Slovenci, do 4000 jih je pohitelo v cesarsko mesto!

Letošnji evharistični kongres je bil pa, kakor že rečeno, zelo mikaven zaradi znamenitosti kraja, kjer se je imel vršiti. Saj Lurd je kraj, katerega si je sama nebeška Kraljica izvolila, da bi tu delila posebne milosti. »V Lurd naj prihajajo verniki celega sveta molit,« to svojo željo je razodela Marija sama Bernardki. In res, ravno ob času kongresa so prišli v Lurd zastopniki katoliških narodov s celega sveta. Na kongres v Lurd je prihitelo 10 kardinalov, okoli 200 škofov, več tisoč duhovnikov, več sto tisoč drugih vernikov različnih stanov. Sem v Lurd so prihiteli te dni iz daljne Amerike, iz Avstralije in Afrike, z vseh strani Evrope. Tudi iz Avstrije je pohitela v Lurd posebna skupina Avstrijcev z Dunaja in nekaj Hrvatov. Skupina Avstrijcev ni bila velika — nekaj nad 80 nas je bilo — sestala pa je iz najrazličnejših slojev in narodnosti avstrijskih. Poleg najbolj preproste ženice z Ogrskega smo našli v skupini avstrijskih kongresistov najodličnejše osebe, tako n. pr. ekscelenco grofico

Berchtold, ministrovo soprogo z Dunaja, princezinjo Liechtenstein, grofovsko družino Czernin s Češkega in še več drugih grofovskih rodbin iz raznih krajev Avstrije. Na tem potu so se sešle razne narodnosti: Čehi in Poljaki, Rusini in Rumunci, pa Nemci. Izmed Slovencev sta bila v Lurdu na evharističnem kongresu le dva: namreč presvetli knezoškof ljubljanski in en duhovnik ljubljanske škofije, pisec tega poročila. Pa poleg tolike različnosti je vladalo med romarji najboljše razpoloženje in pravo prijateljstvo; saj nas je vse privedla na ta sveti kraj ljubezen do Marije in ljubezen do presv. Rešnjega Telesa.

Došli smo Avstrijci v Lurd 21. julija zjutraj, in prva pot nas je vodila pred lurško duplino — na kraj, kjer se je Marija prikazovala Bernardki. V Lurdu je bilo ta dan vse živo. Tujci so prihajali, domačini pa so med seboj kar tekmovali, kako bi lepše svoje mestece okrasili. Na velikem prostoru pred baziliko so postavljali velike mlaje, vrhu njih pribijali table z raznovrstnimi evharističnimi simboli, mlaje so med seboj vezale dolge, dolge vrste vencev, med vence pa so bile vpletene raznobarne električne svetilke; oba dohoda k baziliki sta bila bogato obdana od manjših zastavic; na strehi spodnje cerkve sv. rožnega venca je bil napravljen krasen balkon z oltarjem, odkoder se je pri sklepnih procesiji podelil blagoslov z Najsvetejšim. Vse večje ulice mesteca Lurda so se vile v vencih, ponekod so bili venci prepleteni od ene hiše k nasprotni, vse polno zastav in še več manjših zastavic z različnimi slikami, označujočimi najsv. Zakrament (n. pr. s kelihom, vinsko trto, klasjem, jagnjetom), premnoško raznoličnih zastavic s slikami, ki predstavljajo dogodke iz prikazovanja Marijinega mali Bernardki. Na pročelja vseh večjih hiš so bile napeljene brezštevilne raznobarne električne lučice, urejene v razne skupine, ki so zopet predstavljale simbole presvete Evharistije. Kakšen kras zvečer, ko je vse to zažarelo in se lesketalo kot dragoceni biseri!

Isteга dne, to je 21. julija, popoldne je prišel v Lurd papežev namestnik — kardinal Granito Pignatelli di Belmonte. Ko so ga na kolodvoru pričakovali cerkveni knezi in velika množica udeležencev kongresa, je igrala mestna godba papeško himno. Lurdski župan je pozdravil kardinala-legata tako-le: »V svesti, da govorim le iz srca pirenejskega prebivalstva, ki je tako zvesto katoliški veri, prihajam kot lurški župan, obdan od tovarišev, da pozdravim Vaše dostojanstvo, da pozdravim Njega Svetost papeža Pija X., katerega Vi tu zastopate. V trenutku, ko

hočete vstopiti v malo mesto prikazovanj — v domovino male Bernardke Soubirous, sem tako srečen — in obenem je zame zelo častno, da položim pred Vašo Eminenco svoje najvdanejše čestitke, s katerimi združim tudi čestitke someščanov. Mi smo sovrstniki one Bernardke, ki jo je Cerkev proglasila za častivredno. Zopet govorim v imenu Bernardetnih someščanov, ko posežem pol stoletja nazaj. Resnično, bila je preprosto dete, pa po njenih nebeških prikaznih se je prenovil Lurd in glas o njem se je razširil po celem svetu z nenavadnim odmevom. Kljub vsem zaprekam, vsem pritiskom, vsemu sarkazmu človeštva prihajajo vendar romarji k massabielski votlini tako številno, da je kakor velikanski naval z vesoljnega sveta. Ta naval vidimo ravno danes posebno mogočen ob priliki veličastnega mednarodnega evharističnega kongresa, kateremu blagovoli predsedovati Vaša Eminenca in kateremu se pridruži izvanredno število cerkvenih dostojanstvenikov, zlasti škofov, ki so prišli od vseh narodov na klic našega zaslužnega in dražega škofa dr. Schöpferja. Prišli so, da bo shod slaven, kakršnega ni najti v francoski cerkveni zgodovini, da bodo lurdski žarki sijali v daljno prihodnost. Želeli bi Vas sprejeti z onim slovesom, ki ste ga kot papežev namestnik mogli opravičeno pričakovati, toda neznatna sredstva, s katerimi razpolaga neznatno mesto z 8000 prebivalci, nam ne dovolijo, da bi se merili z velikimi svetovnimi mesti, v katerih so se vršili nekateri prejšnji mednarodni evharistični kongresi tako slovesno. Vendar se drznem upati, da Vam bo preprost sprejem, ki ga je priredilo mesto Lurd, in navdušenje ljudstva za Vas, ki se Vam spoštljivo klanja in se veseli, da boste v njegovi sredi bivali, vzbudilo tolažilno zadovoljenje za sedanost in upanje v boljšo prihodnost.«

Kardinal-legat Belmonte je odgovoril vidno ginjen, da hvaležno sprejme slavlje, ki se mu je priredilo kot papeževemu namestniku. Srečen je, da ga je pozdravil načelnik mesta, vreden načelnik onega mesta, ki ga je Devica Marija izvolila za svoj sedež. Lurd, že sedaj slaven, naj po kongresu še raste. Tisočeri romarji, ki so prišli pozdravit brezmadežno in počastit presv. Rešnje Telo, se vesele slavlja, ki ga je priredil župan v imenu ljudstva. Upa, da mu bo bivanje v Lurdu duševni počitek in spomin na to bivanje vedno veselje. Nazadnje naroči zahvalo meščanom za tako iskren pozdrav.

Po teh pozdravnih besedah so zadoneli gromi iz topov; sprevod se je začel pomikati proti cerkvi. Množica navdušenega ljudstva

je klicala »Živel papež!«, »Živel papežev namestnik!«, in s cvetjem je obsipala vozove, v katerih so se vozili papežev namestnik, lurdski škof in župan. Pred cerkvijo svetega rožnega venca so se vršili pozdravi drugih kardinalov in škofov, ki jih je bilo prav veliko, zlasti iz daljnih krajev, posebno iz Amerike.

Po medsebojnih pozdravih se je podal kardinal-legat z vsem spremstvom pred lurško duplino. Vse se je gnetlo proti papeževemu namestniku, da bi v globokem spoštovanju poljubilo njegov prstan. Le z največjo težavo so reditelji napravili prost dohod k duplini. Enaki prizori so se ponavljali vse naslednje dni. Kamorkoli so je papežev namestnik podal, povsod je bil sprejet z naj-

večjim spoštovanjem, z največjim navdušenjem. In komu pred vsem veljajo ti pozdravi navdušene množice? Komu drugemu pač kot sv. očetu!...

Ko se je sprevod razvrstil pred duplino, je tu za nekaj časa vse pokleknilo — vse zatopljeno v tiho molitev. Čudovit prizor! Vse poklekne in moli tu pred duplino, v kateri je kip Matere božje na mestu, kjer se je Marija prikazala. Edini kras dupline so brezštevilne palice bolnikov, ki so tu zadobili zdravje. Ob duplini se vije zelenje, kakršno je raslo tu že ob času prikazovanja nebeške Gospe. Marija, čuj, kaj prosijo na tem svetem kraju tvoja ljudstva... Potem je kardinal-legat podelil sveti blagoslov.

(Dalje prih.)

Pogled z neapeljskega obrežja na Vezuv.

V Neapeljnu in na Vezuvu.

(Konec.)

Ti grozno-resni vojskinci časi pač niso primerni za kake kratkočase. A ker sem že enkrat pričel opisovati svojo pot v Neapelj in na Vezuv, jo moramo tudi končati. V predzadnji številki sem opisal prvi del: Neapelj; zdaj nam ostane še Vezuv in kar je z njim v zvezi. Naredili bomo nakratko.

Kaj je v zvezi z Vezuvom? Pompei. Gotovo ste že kdaj kaj slišali o Pompeju. To je staro, od Vezuva zasuto mesto. Kdor je v

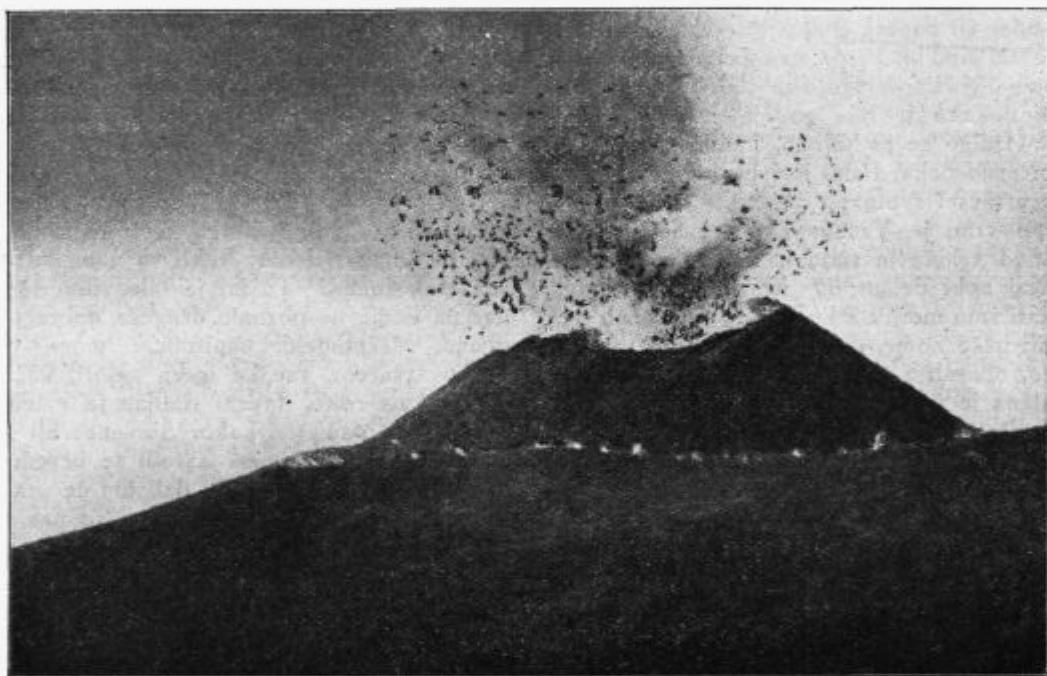
Neapeljnu, gre gotovo pogledat tudi v Pompei, četudi morda na Vezuv ne gre.

Iz Neapeljna vozi električna železnica med Vezuvom in morjem skozi vinograde in mimo vasi, ki so v vedni nevarnosti pred Vezuvom. Vozili smo se najmanj eno uro, da smo prišli do zadnje postaje te železnice. Kaj je ob tej zadnji postaji? Vale di Pompei (dolina pompejska), velika in sloveča božja pot. Šli smo v cerkev. Krasna je in bliščeča, pa ne posebno velika;

nekako tako velika kakor cerkev na Brezjah. Dasi je bila ura že blizu poldne, je bilo notri še precej molivcev. Tudi mi smo malo pomolili; za dolge molitve pa nismo imeli časa. Okoli cerkve so hiše, gostilne in prodajalne, kakor je to navadno po večjih božjih potih. — Po kratkem kosilu smo se peljali z vozom četrť ure nazaj in prišli do Pompei. Žalibog, da smo morali celo podrto mesto le v naglici preleteti, drugače bi vsega ne bili zdelali do noči. Imeli smo s seboj spremljevalca, ki nam je nakratko razlagal najpotrebnejše. Najprej smo šli v muzej, ki pa ni velik; glavni del pompejskih izkopnin se menda hrani v muzeju v Neapeljnu, ki ga pa mi nismo utegnili iti si ogledat. V tem muzeju so stvari, ki so jih našli v izkopanem mestu; med njimi je najbolj zanimivo nekaj ljudi in živali, ki so še

in spodnjih prostorih svojih hiš; tam jih je zadržalo. Ulic je mnogo in so vse tlakovane s kamnjem. Hiše so napol podrte, napol pa še stoje. Iz ostankov se dá natanko videti, kake so bile hiše starih Rimljanov. — Mnogo stoletij je bil Pompei zasut, skrit pod zemljo in nepoznan. Šele novejši čas so ga zasledili, ko je neki kmet kopal na svoji zemlji vodnjak in pri tem zadel na zidovje. Pompei je posebno zanimiv za stari-noslovce in zgodovinarje. Nemo-goče ni, da bi ne bilo v Pompei tudi že nekaj prvih kristjanov.

Ogledovali smo si to velikansko grobljo približno eno uro, nato pa se peljali z isto električno železnico nekaj časa nazaj. Pri postaji Boscotrecase smo izstopili, se peljali z vozom najprej skoz vas istega imena in potem nekaj časa malo navkreber, prav na vznožje Vezuva. Pri

Vezuv bruha.

prav v istem stanju, v kakršnem jih je prehitela smrt. — Mesto samo je dokaj veliko, dasi še ni popolnoma izkopano; moralo je imeti svojih 40 tisoč prebivalcev. Torej približno tako kakor je sedaj Ljubljana. In te ljudi, ki so najbrž brezskrbno v tem mestu živeli in hodili za svojimi opravki in se — za kar imamo tudi žalostne dokaze — vdajali raznim pregreham, je nekega dne leta 79. po Kristusu naenkrat presenetil in prestrašil grozni Vezuv s svojim izbruhom. Večnoma je bil pepel, pomešan s prstjo, ki je deževal na nesrečno mesto. Zdi se pa, da je večina ljudi pobegnila, ker ni več sledu o njih; poginili so menda le tisti, ki so iskali zavetja v notranjih

neki hiši na samem smo stopili z voza in — hajdi na konje, ki so nas že čakali tam! Nikdar v svojem življenju še nisem jezdil; samó kot otroka so me parkrat posadili na konja, ko so ga gnali napajat na potok. Kako bo kaj šlo? Krepko sem se oprijel grive in uprl noge v stremena, da nisem doli zletel, in potem smo šli v kalop v goro. Spočetka namreč gora ni tako strma in se dá kalopirati, kajti korakoma bi ne prišli kmalu na vrh in nazaj. — Na Vezuv se hodi od več strani, od ene vodi tudi žična električna železnica; toda zanimivejše, četudi težje je iti na konjih. Konji hodijo to pot skoro vsak dan. Seveda smo imeli s seboj zopet spremlje-

valca, ki je sam jezdil in obenem naše konje poganjal.

Po gori, koder smo hodili, je čez in čez razlita lava. Bolj na vznožju je še nekaj polja in vinogradov, višje gori sama lava. Na nekaterih krajih se je vlila prav doli do vasi. Lava je neka mešanica železa (ali kake podobne rude) in prsti. Iz Vezuva priteče vroča, potem se shladi in strdi. Kamor priteče, vse zalije in uniči. Ni še veliko let, ko se je Vezuv razsrdil in bruhal iz sebe ogromno lave ter opustošil polja in bližnje vasi ob svojem vznožju. Šli smo čez mrtvo polje lave. Čez to lavo je vdolana in speljana pot za pešce in konje.

Tudi ta čas, ko smo bili mi tam, Vezuv ni bil miren. Časniki so že preje poročali, da je zopet začel »delovati«. Malo groza nas je že bilo; češ, kaj pa, ko bi se ravno zdajle zmisлил in začel bljuvati iz sebe in pljuvati doli na nas! Pa smo vendar šli naprej. Bolj proti vrhu se je sempatje iz tál kadilo, in če sem pritaknil roko, je bila zemlja gorka. Vulkanaska tla! Taka vulkanska tla nekako je bila zadnje čase tudi cela Evropa. Dolgo se je kuhalo, kadilo in pripravljalo; in pred nekaj tedni je izbruhnil vulkan, ki nam je prinesel svetovno vojsko.

Proti vrhu je Vezuv zelo strm. Na nekem mestu pod vrhom je stala in čakala gruča moških. Kaj neki delajo ti? Kmalu smo izvedeli. Poskakati smo morali s konj in nekateri teh mož so držali naše konje, drugi pa pograbili nas pod pazduho, opasali z jermení in nas vlekli na vrh. Toda slana je ta njih pomoč. Skubiti in odirati tujca pa Italijani znajo že tako, da jim ga v tem ni drugod na svetu para, samó Arabci s svojo večno pesmijo »bakšiš, bakšiš!«, so jim še kos. Ko bi bili vedeli, kako nam bodo tisto pot zasolili — za vsako malo uslugo eno liro več — bi bili tudi brez njih prišli na vrh. Eden je pa tudi molil naglas češčenamarijo — dokaz, da ta »špas« ni brez nevarnosti.

Naenkrat smo bili na vrhu; prej kot smo pričakovali, smo stali — pred žrelom. Ravnega ni na vrhu za eno ped. V najhujši strmini se odpre pred teboj žrelo. Stali smo na robu žrela in gledali vanj.

Pa ne mislite, da je žrelo široko par metrov,

kakor sem mislil tudi jaz prej. Široko je najmanj en kilometer, če ne več. Natanko ga nismo mogli pregledati, ker se je močno iz njeга kadilo. Nekoliko se kadí iz njeга menda zmirom, ta čas pa še prav posebno. Tudi godlo in vrelo je v njem. Rob žrela tudi ni raven, ampak vegast, višji ali nižji.

Stali smo ves čas na enem kraju in gledali doli. Hotel sem stopiti samó par korakov na stran, pa so mi zaklicali možaki, da ne, da je nevarno.

Nismo bili dolgo na vrhu. Enkrat je prav močno zagodlo in zavrelo v globočini, — pa smo jo vlili po strmim bregu navzdol. Tam so nas čakali konji, katere smo zopet zasedli in prišli po istem potu nazaj. To naj pa vam samó potihem povem, da smo bili od ježe — kljub temu, da smo imeli sedla — vsi zmučeni, takó da smo čutili še en teden pozneje... Kdor ježe ni vajen, mu je spočetka jako mučno; če konj gre počasi, je vse dobro, a kadar odskakuje, je težko. Takó se bo godilo tudi marsikateremu nevajenemu vojaku v tej vojski... In tudi zaprašeni smo bili zelo od pepela, ki ga je ponekod v gori na debelo in so ga konjska kopita vzdigovala.

Ko smo se od tam, kjer smo konje pustili, odpravljali, so zopet hoteli imeti od nas — mancio, to je: dar, denar. Rekli so nam: Ali bó kaj »za makarone«? To mi je bilo silno všeč. Pri nas pa ljudje ne poznajo drugega dobrega kakor pijačo. »Trinkgeld, napitnina« mora biti za vsako stvarco; vse se mora zapiti, kar se dá človeku na roko. Trezni Italijan je v tem oziru mnogo bolj pameten kakor Slovenec ali Nmec; on ima »za makarone«. Zaradi te besede so se mi Italijani jako prikupili; dali jim pa »za makarone« kljub temu nismo nič; saj so nas že prej dosti oskubili.

Šli smo zopet na električno železnico in prišli ž njo nazaj v Neapelj ob 9. zvečer. Iz Neapeljna šli smo pa ob 11. dopoldne; toliko časa vzame pot v Pompei in na Vezuv; pa smo se povsod hitro obračali.

Drugi dopoldan smo se odpeljali iz Neapelja na preko Rima, Florence, Padue — kjer smo še sv. Antona malo poprosili — in Benetk nazaj na domača tla.

Vzgoja otrok v krščanski družini.

Tretje poglavje.

Po katerih načelih je treba vzgajati?

Kadar je opravljal judovski véliki duhovnik službo božjo, je imel čelo ovito od sënca do sënca z zlatim pasom, ki je nosil napis: Sveto Jehovi! Ta napis naj bi

spominjal vélikega duhovnika, kakšen naj bo po svojem življenju in komu naj služi. Biti je moral ta napis vélikemu duhovniku sveto pravilo.

Enakih važnih pravil ali načel potrebuje tudi krščanska vzgoja. Vzgoja je umetnost vseh umetnosti, in vsaka umetnost potrebuje gotovih vodil, da ne dela brez koristi in pri svojem delu ne blodi, ampak po najkrajši poti pride do zanesljivih uspehov.

Nekaj takih važnih pravil za srečno vzgajanje otrok podajemo v naslednjih odstavkih. Naj bi jih imeli krščanski starši ob vzgojnem poslu vedno pred očmi! Brez njih ni sreče pri vzgoji.

1. Pazi na pravi vzgojni namen!

Moder zidar, ki hoče zgraditi lepo in trpežno hišo, si napravi najprej dobropremišljen načrt. Potlej se pa ozira ves čas med zidanjem na ta načrt. Večkrat ga vzame v roko, da uravnava po njem svoje delo. In če je že kaj naredil, kar se ne vjema z načrtom, hitro razdene in popravi.

Pametna vzgoja se dá kaj lepo primerjati modremu zidanju. Tudi tukaj je treba najprej dobrega načrta. Kdor hoče vzgajati brez načrta — kar tjavendan, ta ne bo opravil nič. — Toda kaj bi pomagali tudi najboljši načrti, če bi se pa vzgojitelj med vzgojevanjem ne ravnal po njih ter jih puščal kar v nemar in delal po svoji glavi, kakor priložnost nanese, ali kakor vелеva slučajno »dobra« ali »slaba« volja.

Dober in zanesljiv načrt za vzgojo smo si že zasnovali in si ga zlasti očrtali v zadnjih razpravah, ko smo govorili o gojenčevem »večnem blagru«, »časnem blagru« in o »plemeniti značajnosti«. Zdaj, dragi oče, blaga mati, je pa vajina poglobitna naloga, da se zopet in zopet ozirata na ta načrt in z njim primerjata svoje vzgojno delo ter zvesto pazita, da se ne vtihotapi v vajin načrt kaj nasprotnega, da ne nastane kak neroden prizidek, ki bi kazil in oškodoval vso vajino vzgojno stavbo.

Da vama pojde pa to delo lažje izpod rok, pa obrnimo vso vajino vzgojno nalogo na besede, ki smo jih najbolj vajeni — iz katekizma: »Bog je ustvaril človeka, da ga spoznava in časti, ga ljubi in mu služi ter se tako večno zveliča.« Vse torej, kar pomaga doseči ta namen, je vredno našega truda, naših naporov; vse drugo pa, kar ni v nobeni zvezi s tem poglobitnim namenom, je prazno delo, brezpotrebno breme. In če bodo vajini otroci, dragi oče in draga mati, to nalogo izpolnjevali natanko in vztrajno, se jim bo posrečilo tudi drugo, namreč to, da bodo srečni že tukaj na zemlji, dosegli bodo hkrati tudi že zemeljski blagor, prav kakor je ob-

ljubil Gospod Jezus sam: »Iščite najprej božjega kraljestva in njegove pravice, vse drugo vam bo navrženo.« (Mat. 6, 33.) Značajnost je pa končno samó drugo ime za stanovitnost v dobrem.

Tak je torej tisti namen prave in temeljite krščanske vzgoje, ki se ne sme nikdar in nikoder prezreti. Ta namen morata imeti oče in mati vedno pred očmi, če hočeta, da se jima vzgoja dobro posreči. Vse njuno učenje in svarjenje, zgled in kazni, vse milo in nemilo pri vzgoji mora biti zastavljeno in obrnjeno proti temu vzgojnemu namenu. Če tega ni, tudi gojenec (otrok) ne bo obrnjen proti vzgojnemu namenu. In vse vzgojno delo bo potem le slepomišenje, in trud brez sadu.

Saj se že vendar pri vsakem navadnem delu zahteva, da mora imeti človek vedno pred očmi končni namen, če hoče, da bo dosegel z delom dovoljen uspeh. To so vedeli že stari pogani, ki so imeli jako pomemben pregovor: »Quidquid agis, prudenter agas et respice finem«, to je: karkoli delaš, delaj pametno in oziraj se na konec (na namen). Koliko tehtneje mora torej veljati to važno načelo — pazi na pravi vzgojni namen! — pri tako imenitnem in odločilnem poslu, kakor je krščanska vzgoja.

Prav lep zgled v tem oziru je dal naš Gospod Jezus Kristus. Vedno je imel pred očmi namen, ki ga je hotel doseči pri svojih učencih, pri apostolih: da bi bili sami izvrstni možje, pa tudi sposobni za svoje apostolsko delo, da bi znali učiti in voditi tudi druge. Ta namen proseva zopet in zopet iz vsega Gospodovega delovanja. Kolikokrat je ponavljal na primer Gospod Zveličar opomin, kaj je volja nebeškega Očeta, in da se mora tej volji podvreči vse, naj bo lahko ali težavno, prijetno ali zopno. Kolikokrat je opozarjal učence na veliko plačilo v nebesih, ako vztrajajo ob svojem apostolskem delu! Kolikokrat jim je napovedoval hude nevarnosti in težave, ki jih bodo imeli v svojem poklicu, pa jim je tudi svetloval pomočke, s katerimi bodo zmagovali. Dà, celó čudeži, ki jih bodo delali v njegovem imenu, naj bi ne imeli nobene cene, ako bi jih ne delali zaradi najvišjega namena. Ko so se vrnilo apostoli nekoč s svojega misijonskega dela, so pripovedovali vsi veseli, da so jim pokorni celó hudobni duhovi. Gospod jih je pa zavrnil in jih celó posvaril radi tega zgolj naravnega veselja, češ, rajši zato bodite veseli, ker so vaša imena zapisana v nebesih — v knjigi življenja! (Luk. 10, 20.)

To oziranje Gospodovo na glavni namen opazujemo še prav posebej ob osebi svetega Petra. Kako je šel Gospod Jezus vedno za

ciljem, ki je bil Petra zanj odločil. Odbral je Petra izmed vseh apostolov in ga odločil za prihodnjega poglavarja in vladarja vesoljne Cerkve. Trikrat ob raznih priložnostih mu je napovedal, kaj namerava z njim in koliko se je trudil, da bi bil Peter usposobljen za svoj visoki poklic. Razodel mu je, da je molil zanj, da bi mogel biti kos svoji nalogi, in trikrat mu je moral Peter zatrditi, da ga res ljubi, da bo torej vreden namenjenega visokega odlikovanja.

Naj še to-le omenimo: Kadarkoli so se hoteli apostoli oddaljiti od glavnega svojega namena in so pokazali, da zasledujejo v apostolski službi tudi postranske namene in pričakujejo kakih zemeljskih ugodnosti, posvetne slave in drugega — vselej jih je Gospod Zveličar takoj zavrnil na najvišje namene, ki naj jim bodo vedno pred očmi.

Krščanski starši! Kako boste srečni tudi vi in z vami srečni vaši otroci, ako boste pri vzgojnem delu zvesto posnemali nebeskega Učitelja ter vselej in povsod zasledovali pri vzgoji namene, ki ste vi in vaši otroci zanje odločeni. Zato si dobro zapomnite v tej zadevi naslednje podrobnosti.

Kar tiče večnega blagra vaših otrok, naj bo zlasti ves vaš pouk prešinjten z večnotrajnimi resnicami svete vere. Ni za to ravno treba, da bi otroku vedno pridigali; celó pristudilo bi se otroku vsiljivo naukovanje brez prave priložnosti: toda prežarjena naj bo duša vašega otroka vsled vašega modrega pouka svetega prepričanja, da je človekov najvišji cilj na svetu ta: Boga spoznavati in mu služiti z veselim srcem. Koliko lepih priložnosti se pač nudi krščanskim staršem, da obrnejo zlasti ob posebnih prilikah svoj pouk na to stran. V takih svečanostnih trenutkih v mladostnem otroškem življenju govoriš lahko otroku vse bolj navdušeno, vse bolj v živo kakor druge navadne dni. Na primer: čas prve sv. spovedi, prvega sv. obhajila, ob kaki bolezni ali nesreči, ob kakem posebno veselem dogodku, ob ločitvi, ko gre otrok na tuje — obrni, krščanski oče, krščanska mati, take lepe prilike proti vzgojnemu namenu in sej zlato seme svetega pouka v otroško dušo zdaj, ko je za voljen sprejem takó iskreno razpoložena. Nauke ob takih prilikah si zapomnijo otroci tako živo, da jih mnogi nikdar več ne pozabijo. V popisu življenja izvrstnih ljudi večkrat beremo, kakó so se radi spominjali še v poznih letih vspodbudnih opominov, ki so jih prejeli od svojih dobrih staršev ob takih izrednih prilikah. Otrok je dobil znabiti baš takrat dobro smer za celo življenje.

Slavni tirolski benediktinec p. Beda

Weber piše o blagodejnem vtisu take izredne prilike tako-le:

»Še v tem trenutku, ko to pišem, se ne morem vzdržati solz, če si živo pred oči stavim ono nepopisljivo tihoto in častitljivost svojega prvega sv. obhajila, ki se je pred Bogom tajnostno vršila.

Ko sem prišel ves ginjen domov, so mi prišli mati solznih oči naproti in so me objeli; oče so mi pa možato, ljubeznivo in resno rekli: »Ne pozabi!« — Tedaj sem čutil v srcu nekaj, česar bi mi ne bila mogla dati najboljša godba in najlepše cvetje sveta. — Nisem bil še popolnoma deset let star, in vendar mi stoji še vse tako živo, tako prisrčno, tako čudovito presunljivo pred mojim duhom...« — Vidite, tu je bila lepa prilika posebno dobro porabljena za vzgojni namen.

Pa ni treba misliti, samó take slovesne prilike se dajo dobro izrabiti za vzgojni namen; nikakor ne — prav čisto navadni primerljaji v otroškem življenju, vsakdanje delo, neznamen dožodek, nova izkušnja: vse pride prav marljivemu vzgojitelju, da vrže dobro seme, če ne v globoko brazdo, pa vsaj v rahli razorek. Samó kratek naj bo tak pouček, ljubezniv in nenadleden.

Kako znajo včasih uporabiti celó preprosti ljudje ugodno priliko v vzgojni namen, nam svedoči opis, kako je bila vzgojena sv. Notburga.

Sv. Notburga je bila kmetiška dekla, torej na najnižji stopinji nizkega stanu. Vendar kako popolna je bila njena vzgoja, popopolnoma primerna njenemu priprostemu stanu. Njeni starši so gledali na to, da bi Notburga kdaj lepo živela in se zveličala; pa tudi na to so gledali, da bi bila kdaj koristen ud človeške družbe. Ker so vedeli, da bo delo pozneje njena stanovska dolžnost, so jo zlasti že iz mlada priganjali k pridnosti. Večkrat je rekel njen oče materi: »Otroče nam seveda more le malo pomagati; pa dovolj dobička je, ako se privadi pridnosti in delavnosti.« Drugo prevažno opravilo je pa prevzela njena dobra mati, ko je Notburgo učila, kako lahko hkrati služi ljudem in Bogu, kako lahko obenem moli in dela. Ko je zjutraj posijalo solnce v izbo, je mati rekla: »Glej, dete moje, kako se ozira Bog z nebes v naša srca in vé vse, kaj premisslujemo.« Ali če je delala z njo na travniku, ji je razlagala: »Poglej, Notburgica, kako lepo gledajo cvetice proti solncu; ravnatoko moraš tudi ti vedno gledati proti Bogu in k njemu povzdigovati v molitvi svoje srce.« Ko je mati slišala zjutraj prepevati ptice, je hčerki déla: »Slišiš, kako časté in hvalijo ptički svojega Stvarnika; tudi ti se moraš pridru-

ziti njihovi hvali.« Ko je mati s srpom žela travo, je opozarjala hčerko: »Tudi mi bomo enkrat požeti od smrtne kose, kakor cvetice na travniku; ne pozabi, Notburgica, na smrt, ki kmalu pride. Bodi pobožna in cvéti čisto in lepo kakor cvetice, da boš po smrti večno cvela v nebeškem raju.« Kajne, kako pre-

prosto in vendar kako plemenito je bilo to učenje! In ti v srce segajoči nauki so kaj izdali. Preprosta kmetica je izredila svojo hčerko za svetnico! Oče pa za neutrudljivo pridno in vestno delavko. Pazila sta pač oba, oče in mati, pri vsem občevanju z otrokom na vzgojni namen.

Prošnja — v blagor našim vojakom.

V teh tednih, ko smo imeli vojake v Ljubljani, se je storilo za njih dušni blagor, kar je bilo mogoče. Nele da se jim je pridigalo in se jim je nudila obila priložnost za spoved, — dobre požrtvovalne osebe so razdelile mednje nešteto svetinjic, škapulirjev in rožnih vencev. Dalje so se dale zadnje tiskati kratke primorne molitvice in pridiga, katere niso mogli vsi slišati, in se je oboje mednje delilo. Molitvice tudi v hrvaškem, nemškem in laškem jeziku; največ seveda slovenskih. Tudi štajerskim, koroškim in primorskim vojakom se je delilo na kolodvoru po vlakih, ko so se vozili skozi Ljubljano, in so z velikim veseljem sprejemali. Vseh tiskovin se je tiskalo in razdelilo okoli 80.000. Ti lističi in svetinjice so sicer na videz malenkostne stvari, pa

vendar velike važnosti. Če bi se tudi le ena duša z vsem tem rešila, bi bila vredna tega truda. Koliko se bo s tem dobrega doseglo, se seveda ne da videti...

Denarja za to pa ni nobenega. Delalo se je v zaupanju, da se bo že kako poravnalo, da bodo dobri ljudje za tako važno stvar — ko se gre za duše naših dragih vojakov, ki gredo v smrtno nevarnost — radi kaj pripomogli k temu.

Zato se obračamo do tistih, ki lahko zmorejo, naj uredništvu »Bogoljuba« pošljejo kak dar v ta namen, da se poravna veliki dolg, ki se je s tem napravil. Ta stvar je zdaj zaenkrat gotovo naš najpotrebnejši misijon. Vsak, kdor bo v ta namen kaj daroval, bo deležen vsega dobrega, kar se bo s tem doseglo.

Pesem vipavskega orlovskega naraščaja Mariji.

O Marija, glej nas dečke male,
orlovski nas diči kroj,
čete nežne so se zbrale,
zate gremo ysi na boj!

Ti si dobra naša mati,
mi otroci Tvoji zmir.
Koga bode se nam bati?
Ti poguma si nam vir.

Šepica krasi nam glave,
šopek beli sred vihra,
opomin nebeške slave,
ki jo čistost kdaj nam dá.

Srajčica živo rdeča,
znak ljubezni do Boga,
domu vžiga plam goreča
srca mlada in duha.

Hlačice pa modre boje
kličejo tako glasno:
bijte za nedolžnost boje,
plača večna bo nebo!

Vojniki smo stvari svete,
zanjo žitje in pa kri,
čete Tvoje, mati, vnete
kličejo: pomagaj Ti!

Čuj, Marija, nežne glase,
Orlov kliče naraščaj!
Nihče ne zaupa vase,
stanovitnost Ti nam daj!

Šmid.

Dekanija: Loka.

Dekanijski vodnik: Matija Mrak, dekan v Stari Loki.

Število Marijinih družb: 43, članov: 3011, Marijin vrtec: 907.

	Družba:	Ustanov. leto:	št.	Marijin vrtec: dečki deklice
Stara Loka	za mladeniče	1900	?	35
	» dekleta	1906	157	
	» žene	1913	?	
				<u>157</u>
Bukovšica	za dekleta	1910	27	13 17
	» žene	1913	?	<u>30</u>
Drazgoše	za mladeniče	1910	26	10 60
	» dekleta	1903	44	<u>70</u>
	» može	1910	14	
	» žene	1907	45	
			<u>129</u>	
Javorje	za mladeniče	1900	34	
	» dekleta	1901	59	
			<u>93</u>	
Leskoviča	za mladeniče	1903	32	
	» dekleta	1901	53	
	» žene	1905	107	
			<u>192</u>	
Lučine	za mladeniče	1903	3	
	» dekleta	1903	46	
			<u>49</u>	
Nova Oselica	za dekleta	1904	16	
Poljane	za dekleta	1900	120	24 42
				<u>66</u>
Reteče	za mladeniče	1911	12	25 39
	» dekleta	1900	79	<u>64</u>
	» žene	1913	58	
			<u>149</u>	
Selca	za mladeniče	?	87	115 154
	» dekleta	1898	254	<u>269</u>
	» može	1904	100	
	» žene	1904	306	
			<u>747</u>	
Sorica	za dekleta	1898	104	
Stara Oselica	za dekleta	1900	113	13 29
				<u>42</u>
Šent Lenard	za mladeniče	1905	7	32 37
	» dekleta	1905	42	<u>69</u>
	» žene	1913	45	
			<u>94</u>	

	Družba:	Ustanov. leto:	št.	Marijin vrtec: dečki deklice
Škofjaloka	za mladeniče	1903	65	100
	» dekleta	1859	247	
	» može	1912	65	
	» žene	1912	146	
			<u>523</u>	
Trata	za dekleta	1900	140	
Zalilog	za mladeniče	1911	13	
	» dekleta	1911	42	
			<u>55</u>	
Žabnica	za dekleta	1905	42	38 43
	» žene	1913	32	<u>81</u>
			<u>74</u>	
Železniki	za mladeniče	1904	21	24 57
	» dekleta	1904	74	<u>81</u>
	» može	1912	39	
	» žene	1912	95	
			<u>229</u>	

Dekanija: Moravče.

Dekanijski vodnik: Janez Bizjan, dekan v Moravčah.

Število Marijinih družb: 18, članov: 1504, Marijin vrtec: 367.

	Družba:	Ustanov. leto:	št.	Marijin vrtec: dečki deklice
Moravče	za mladeniče	1899	97	
	» dekleta	1899	453	
			<u>550</u>	
Blagovica	za mladeniče	1910	23	
	» dekleta	1898	86	
			<u>109</u>	
Čemšenik	za mladeniče	1904	67	35 74
	» dekleta	1902	109	<u>109</u>
			<u>176</u>	
Češnjice	za dekleta	1911	39	
	» može	1911	40	
			<u>79</u>	
Dol	za dekleta	1904	70	
Ihan	za dekleta	1905	61	42
Kolovrat	za dekleta	1898	51	56
Krašnja	za dekleta	1912	62	60
Peče	za dekleta	1905	36	
Sveta gora	za dekleta	1904	62	13 32
				<u>45</u>
Sveta Helena	za dekleta	1904	72	
Šent Gotard	za dekleta	1903	93	
Vače	za mladeniče	1913	27	15 40
	» dekleta	1900	56	<u>55</u>
			<u>83</u>	

Družbeniki Marijini, storite v tem hudem vojskinem času kar največ morete dobrega z molitvijo in požrtvovalno ljubeznijo do bližnjega! Vi, ki morate biti pri vsaki dobri

stvari prvi, se morate tudi sedaj odlikovati v dobroti in pomagati bližnjemu, kjerkoli vidite potrebo in se vam prilika ponudi.

Slovenski misijonar

Zahvala novomašnikov prijateljem bosenskega misijona.

Z opravičeno skrbjo smo tokrat čakali poročila iz Bosne, kako je došel naš novomašniški dar tja, ker smo ga bili odposlali šele sredi julija. 14 velikih zabojev in zavitev je šlo po železnici in 7 velikih zabojev in škatelj po pošti. Vsak novomašnik je dobil po 4 zaboje, vse drugo smo poslali očetu Puntigamu s prošnjo, naj razdeli še med druge revne novomašnike. V tem času so se začele bojne priprave, oče Puntigam je bil pozvan na Dunaj in nehote smo se bali, kaj bo z našo pošiljateljico.

Danes 8. avgusta je došlo presrečno pismo novomašnika Jakoba Barišiča, ki nam poroča takole:

Mili, dobrotelni, dragi Slovenci in Slovenke! Ko sem izstopil iz bogoslovja v javno, duhovsko delavnost, sem opazil isti hip, da nimam ničesar in da bi moral bridko stradati, ako bi ne bilo Vaše pomči.

Iznenadilo me je vse čez mero; bilo je vse tako divno zloženo, opremljeno, ozaljšano, da sem se čudil jaz in tudi vsak, kdorkoli je pogledal moje stvari. Imam zdaj dobro oskrbljeno posteljnino, potrebnega perila in gospodinjskih stvari, povrh pa še čedno in lepo mašno opravilo in toliko vsega, — saj sami najbolje znate, ko ste mi tako ljubeznivo vse pripravili. Ganiło me je, ko najdem na slednji žepni rutici všito svoje ime, med cerkveno opravilo pa latinsko potrdilo preč. g. kanonika I. Sušnika, da je vse blagoslovljeno. Kdo je vse tako omislil, tako lepo prikladno in okusno oskrbel, kdo neki? Bili so dobri Slovenci in pridne, požrtvovalne Slovenke, ki delujejo za razširjenje slave božje in kraljestva Jezusovega na zemlji.

Mi smo preteklo zimo slišali, da nas hoče ogrevati ljubav bratov Slovencev, da nas hoče opremiti z najpotrebnejšim, ko pojedemo pastirovat med hrvaški naš narod; izve-

deli smo, da se zanimajo za nas planinski Hrvatje (tako imenujejo v Bosni nas Slovence), ki toliko mislijo in skrbijo za nas.

A kje bi se mogli nadjeti tolike ljubavi in s čim jo čemo vračati?!

O, dragi i mili dobrotniki moji, za Vas bom pel ono sv. mašo, ko se bom prvič odel z Vašimi darovi v lepo albo in krasno kazulo. Rekel bom tudi svojemu ministrantu, kdo ga je tako lepo opravil za cerkveno službo in pozval bom svoje župljane, naj molijo za tiste, ki so podarili oltarno opravilo in mašni zvonček, da skupno molimo za Vas. Kadarkoli pogledam po svoji sobi, vse me vabi in kliče k zahvalni molitvi: Gospod, Bog! Poplačaj ti Slovincem in Slovenkam!

Vaš hvaležni

Jakob Barišič.

Sarajevo 1. avgusta 1914.

Ravnokar smo prejeli še drugo zahvalno pismo iz Sarajeva. Poslal ga je novomašnik č. g. Marko Nedić in glasi se:

Velecenjeni dobrotniki!

Ne vem, ali naj se bolj veselim ali bolj čudim zavoljo vseh krasnih darov, koje mi je poslal mnogozaslužni bosenski odbor, a ki so ga pripravile premile, dobre Slovenke s toliko ljubavjo in požrtvovalnostjo, s toliko plemenitostjo in dobrosrčnostjo.

Velika Vaša ljubav do Boga, do sv. Cerkev i milega naroda nagnila Vas je, da svojo delavnost razširite tudi na našo Bosno. Bog Vam plati!

Vaši lepi darovi ne samo, da nam olajšavajo prve brige v našem duhovnem pastirstvu, nego so tudi za nas krepka spodbuda,

da se z vso dušo i z vsemi silami posvetimo rodu našem v vinogradu Gospodovem.

Slovenci so nam ne samo vzor, kako treba iskreno delati za narod, oni nam k temu tudi pomagajo!

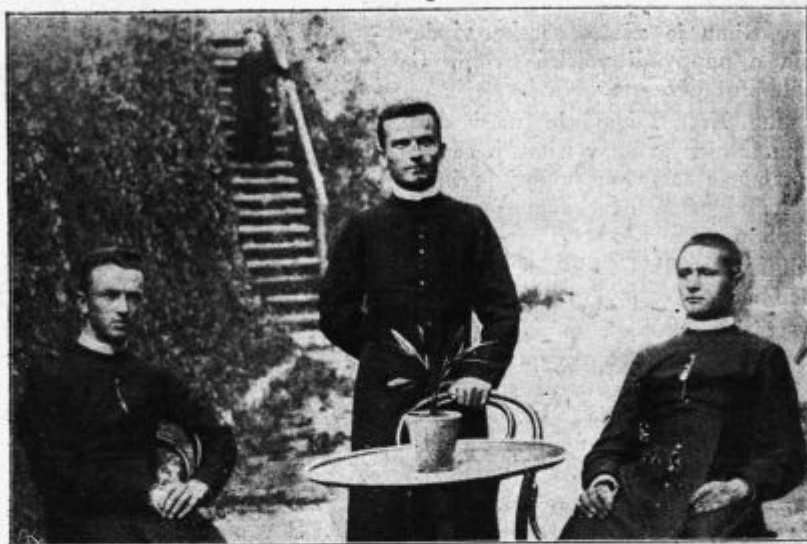
Hvala Vam, mili dobrotniki in cenjene dobrotnice! V mojem »mementu živih« ste

vedno imenovani vsi dobrotniki na Slovenskem.

Vdani Vam in prehvaležni

Marko Nedić.

U Sarajevu 5. avgusta 1914.

Letošnji bosenski novomašniki.

Cerkveni razgled

Po svetu.

† Papeževe besede ob resni uri. V trenutku, ko je zavrelo po vseh evropskih državah, je spregovoril papež Pij X. vsem katoličanom važne besede: »Ko je skoraj vsa Evropa zašla v vrtinec žalostne svetovne vojske, ki mora na njene nevarnosti, poraze in nasledke vsakdo z boleščjo in grozo misliti, se tudi mi ne moremo otresti globoke in bridke žalosti, saj nas vodi skrb za zveličanje in življenje toliko prebivalcev in narodov. V teh dneh splošnega razburjenja in nevarnosti zahteva zapoved očetovske ljubezni, pa tudi apostolski poklic, da srca vseh vernikov tem odločneje povedemo tja, odkoder dohaja vsa pomoč, to je h Kristusu, knezu miru in najboljšemu sredniku med Bogom in med ljudmi. Zato opominjamo vernike vsega sveta, naj se zatekajo k temu tronu usmiljenja in milosti, posebno pa še duhovniki, katerih skrb bodi, da po navodilih svojih škofov, napovedo in opravljajo

v vsaki župniji javne molitve, da bi usmiljeni Bog kmalu odvrnil strašne vojne težave in da bi napolnil srca vseh poglavarjev držav z milimi miru. — Dano v Vatikanu, 2. avgusta 1914. — Papež Pij X.

Bog daj praviči zmago! Malo je vojskâ, ki bi imele tako utemeljen povod, kot je vojna, ki jo je bila prisiljena napovedati Avstro-Ogrska izzivajočim hujskačem male srbske države. Malo je pa tudi slučajev lahkomišelnosti, s kakršno je Rusija izzvala svetovno vojsko. Vojska pomeni čas trpljenja in nadlog. Naši možje in mladeniči morajo izvrševati državljanske dolžnosti, posamezniki in družine občutijo več ali manj žrtve, ki jih od nas vseh zahteva pravična stvar in blagor domovine. Skupno z našim vladarjem smemo zaupno zreti proti nebu in klicati na pomoč pravičnost božjo. Naše junaške čete pa so šle na bojno polje potolažene z Bogom, da se bojujejo za ogrožene koristi in zadeve naše dr-

kazal na prižnici enkrat tudi poveljnik »Svete vojske«. No, takoj smo vedeli, kaj bo. Ravnaoč se po reku »Železo se kuje, dokler je vroče« nas je hitro pridobil za svojo armado. Takoj po govoru se jih je dalo vpisati veliko v I. in II. stopnjo. Škoda, da ni bilo več gg. organistov navzočih! Vsi pa, ki ste bili in ste se dali vpisati, bodite stanovitni in obenem agitatorji med ljudstvom za sveto treznost!

Ober-Marxloh, 5. julija 1914. Veliko izgubo katoličanov v domovini objokujemo tudi mi Slovenci na tujem. Danes ob pol desetih se je brala sv. maša za umorjeno dvojico, katere se je udeležilo češko-slovensko veteransko društvo v kroju in z zastavo ter veliko drugih Slovencev. Bili smo do solz ganjeni. Zvečer se je vršil v dvorani, nad katero so plapolale črna in cesarska zastava, protestni shod proti nekaterim liberalnim in brezverskim listom, ki podlo nazivajo visokega rajnika papeževega hlapca. Č. gosp. Theiselmann, ki je kot udeleženelec evharističnega shoda osebno poznal pokojnega, je slavil spomin umorjenega; posebno njegovo veliko ljubezen do presv. Evharistije, do katoliške Cerkve in do nas Slovencev. Sklenilo se je, da bodo v nedeljo, 19. julija, Slovenci in veteransko društvo skupno prejeli sv. obhajilo za rajne. Zapeli smo cesarsko pesem in klicali »Živio« težko prizadetemu cesarju.

Marijine družbe.

Nova Marijanska kongregacija. V frančiškanski cerkvi Marijinega Oznanjenja v Ljubljani se je vpeljala nova kongregacija za slovenske dijakinje pod imenom: *Sedes sapientiae*. Po trimesečni kandidaturi je bilo na dan sv. Alojzija, 21. junija, prvih 10 kandidatinj slovesno sprejetih. Ganljivo je bilo slišati mlade dijakinje, ko so se navdušeno posvetile svojemu najlepšemu vzoru — *Immaculati*. S petimi litanijami M. božje je končala pomenljiva slovesnost. Mlada kongregacija ima dosedaj 24 udov ter 6 aspirantinj. Da bi rasla in uspevala v večjo čast Matere Marije ter v blagor učeče se mladine!

Dekliška Marijina družba Marijinega Oznanjenja v Ljubljani se lepo razvija. Sedaj šteje 90 dobrih članic. Začela je zbirati za družbeno zastavo. Majnika mesca je pohitela na prijazni Rožnik, kjer je imela slovesen shod s petimi litanijami. O binškojih se je udeležila polnoštevilno duhovnih vaj, katere so trajale tri dni ter prinesle družbi novega marijanskega duha.

Vojščica na Primorskem. Od 31. maja do 7. junia smo imeli pri nas sv. misijon. Vodila sta ga čč. oo. P. Alojzij Žužek in Ivan Pristov. Bil je prav dobro obiskan; obhajanih je bilo 935. Ljudstvo je pazljivo in z navdušenjem poslušalo

večne resnice. Veselje je bilo gledati, kako so tudi mladeniči dan za dnevom pristopali k sv. obhajilu. Obnašanje je bilo zgledno. Procesija ob sklepu je bila veličastna; veliko ljudi od vseh strani. Občina je bila v zastavah. — Ob tej priliki se je ustanovila družba Marijinih hčerk. Takoj po govoru o Marijini družbi se je zbralo 18 deklic, da se hočejo pod Marijino zastavo boriti za pošteno krščansko življenje. Koncem misijona bilo, jih je že 21. Presrčno je to veselilo č. g. misijonarja. Tako je dobila majniška Kraljica zopet eno cvetko več v svojev.

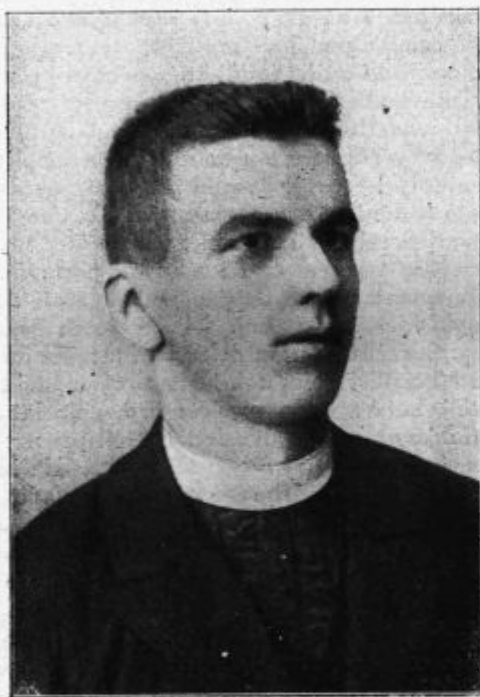
Ribnica. Na praznik presv. Srca Jezusovega je umrla v Danah pri Ribnici *Ivana Pucelj*, družabnica Marijine družbe, stara 35 let. Njeno življenje je bilo tako lepo in čednostno, da je vredno, da se v trajni spomin na njo napiše nekaj vrstic v ta list, ki je tudi namenjen spominu dobrih Marijinih otrok. — Ivana Pucelj je bila že od otroških let boleha, toda to je ni zadrževalo, da ne bi bila pridna pri delu. Pri svojem bratu, pri katerem je bila do smrti, je vse delala, kakor dekla. Ker je bila pa vedno boleha, se je njeno srce že zgodaj obrnilo od minljivega sveta k Bogu. Od svojega 20. leta je hodila celih 15 let vsak dan k sv. maši in k sv. obhajilu eno uro daleč čez hrib, in to ob vsakem vremenu, v snegu, v dežju, v blatu, v viharju, pozimi in poleti. Zraven je bila dve leti prednica Marijine družbe in deset let svetovalka, in je razumela s svojim prijaznim in modrim nastopom dekleta vneti za vse dobro, za čednost in pobožnost, tako da so jo vse ljubile in ubogale. Dokler je bila ona svetovalka, je bil krasen red in prava ljubezen med dekleti. Kadar je bila kaka skupna pobožnost v vasi, n. pr. kaka devetdnevna, je ona vse jako lepo vodila. Vtisnila je celi svoji vasi neki lep značaj krščanskega življenja, tako da se v vasi ni nič slabega godilo. Njen ugled, njena oseba je imponirala vsem in vsako slabost zadrževala. Otroke svojega brata je naučila najlepših molitvic in lepega obnašanja, bolj kakor marsikatera mati to razume. — Zato ni čuda, da je bil njen pogreb nad vse lep in veličasten. Na grobu ji je spregovoril č. gosp. vodnik par besedi v slovo, rekel je, da jo bo težko pogrešala vsa fara, Marijina družba, domača hiša in otroci. — Dekleta, njen lep zgled naj vas bodri v skušnjavah in težavah življenja!

Sv. Jurij ob Taboru (Štajarsko). V nedeljo 28. junija smo imeli občni zbor »Svete vojske«. V prvi stopnji nas je 7, v drugi pa 67. Ob tej priliki so se za slovo domači preč. gospod župnik zahvalili v našem imenu preč. g. kaplanu Jožefu Lončariču za ves trud, požrtvovalnost in neumorno delovanje v župniji skozi pet let in sedem mescev. Na praznik sv. Petra in Pavla ob desetih so med sv. mašo pristopili Orli k sv. obhajilu. Popoldne so se odpeljali na novo delo-

vanje k Sv. Juriju ob ščavnici. Ves trud pri vodstvu šesterih društev jim plačaj Bog in Marija tisočkrat!

Iz Novega mesta. Na sv. Alojzija dan smo imele zjutraj skupno sv. obhajilo in popoldne slovesni shod, pri katerem je bilo sprejetih 14 dobro pripravljenih kandidatinj. Cerkveno slovesnost so imeli preč. g. kanonik Špendal, ki so nam v lepem, praktičnem govoru nanovo poživili zavest, da smo v službi Marijini. V družbi veje tober duh in novo življenje.

Otalež na Goriškem. Iz našega solnčnega rajca se le malo sporoča v cenj. »Bogoljubu«, lasti o Marijini družbi, ki se je začela prav lepo razcvitati pod vodstvom vlč. g. V. Buda, pa žalibog, da nas je moral zapustiti radi boleznimi in

† Kaplan Janez Hribar.

iti v začasni pokoj. Ustanovil je tudi Marijin vrtec za deklice, ki šteje že lepo število rožic. — 8. junija smo dobili novega duhovnega pastirja vlč. g. Josipa Kos, ki se je z vso vneto in ljubeznivo oprijel vodstva M. D. Na dan sv. Alojzija smo imeli zopet shod, ki ga prej skozi tri mesece ni bilo. Ta dan je bilo tudi češčenje svetega Rešnjega Telesa in med sveto mašo slovesno sv. obhajilo. V velikem številu tudi k nam prihaja »Bogoljub«, ki nas budi in uči lepo krščansko živeti.

Frankolovo (Štajarsko). Tudi k nam prihaja »Bogoljub« v precejšnjem številu. Pridna dekleta ga prav zvesto prebirajo in se tudi po njegovih

naukih ravnaajo. Pač pa je v naši družbi tudi nekaj slabih deklet, ki imajo neko mržnjo do družbenic. Prosim vas, dekleta, ljubimo se med seboj! Družbenice se morajo po čednostnem življenju ločiti od drugih.

Velika Dolina. Na praznik sv. Alojzija smo imeli prvo sv. obhajilo šolskih otrok. Pristopilo je 94 otrok prvikrat k mizi Gospodovi. Popoldne istega dne se je ustanovil Marijin vrtec. Sprejetih je bilo 42 dečkov in 92 deklic. — Dekliška Marijina družba se je sedaj nekoliko poživila, ker prej več let ni delovala. Mesca avgusta enkrat bo sprejem novih članic in potem, kakor upamo, se bo začelo razvijati pravo življenje v družbi.

Žužemberk. Težko je pričakovala naša šolska mladina dne 20. junija. Ta dan je bil nanovo vpeljan Marijin vrtec. Zjutraj je bila šolska sveta maša in vmes prvo sv. obhajilo. Popoldan ob dveh so pa prišli otroci v lepo ozaljšano cerkev. Zapeli so Marijino pesmico in nato jih je bilo sprejetih po kratkem nagovoru 161 v vrtec. Nato so bile litanije Srca Jezusovega. V spomin na ta pomembni dan so uprizorili otroci igro: »Ljubezen Marijinega otroka« v prostorih izobraževalnega društva in zapeli lepo Marijino pesmico. Starši in sorodniki, ki so gledali otroško slovesnost, so bili nekateri do solz ginjeni.

Iz Zagorja ob Savi. Matere, kje ste?! ali kje bi morale biti? Spremljati bi morale svoje otroke k prejetanju svetih zakramentov. Kako potrebno je to, bolj kakor vsako drugo delo! In pri tem bi lahko tudi zase porabile čas za prejetanje svetih zakramentov. Kako blagodejno bi vplival na otroška nežna srca zgled dobrih, pobožnih mater. Na izvrsten način se trudijo častiti gospodje veroučitelji in molijo z otroki pred in po svetem obhajilu. Da bi še matere podpirale to molitev, boljša bi bila mladina! — Dajte nam dobrih mater, in prenovilo se bo — tudi Zagorje! Zeleti je, da bi se tudi za žene ustanovila Marijina družba. Pod Marijinim varstvom bi se matere gotovo bolj zavedale svojih dolžnosti in se potrudile za boljšo in lepšo vzgojo svojih otrok.

Svibno. V proslavo desetletnega obstanka Marijine družbe so se 27., 28. in 29. junija obhajale pri nas tridnevne duhovne vaje. Veleč. g. Žužek iz družbe Jezusove so nas s svojimi govori opominjali k češčenju in ljubezni do najmočnejše varuhinje. Sploh je dobil vsak stan dovolj pouka. Pristopile smo vse tri dni skoraj vse k sv. obhajilu; tudi veliko moških in fantov je prešlo sv. zakramente. — Število udov »Svete vojske« je naraslo od 16 na 25. V nedeljo dne 28. junija smo imeli skupno sv. obhajilo in popoldne uro molitve v ta namen.

Sv. Helena. Tudi pri nas se gibljemo, četudi bolj počasi, a zadnji pa tudi nismo. Imamo že

tudi Marijino družbo za žene, Marijin vrtec za otroke in abstinenčni odsek; da jih je nekaj tudi I. stopnje, to se razume. — Dekliška Marijina družba obhaja letos desetletnico svojega obstanka. Sedaj šteje družba krog 70 članic, med temi je nekaj prav dobrih. Ob desetletnici pa sklenimo, da hočemo tudi druge bolj pridne postati.

Žetale. Naša Marijina družba je stara dve leti in pol, in hvala Bogu, že smo mnogo dosegle in veliko lepega doživele v tem kratkem času. Največje vrednosti za nas so mnogi lepi zgledi posameznih udov, ki nas vedno nagibljejo k dobremu, in sicer posebno po vsakdanjem sv. obhajilu. Sv. obhajila so se med mladino potrojila in s tem, menim, da smo dosegli dosti. Lansko leto smo obhajali sv. misijon. Letos je pa našo Marijino družbo doletela čast, da je mogla v svoji sredini pozdraviti ekscelenco prevzvišenega knezoškofa. Veselili so se njihovega prihoda šolarji, katerim so podelili zakrament sv. birme. Toda še bolj se je veselila naša dekliška Marijina družba, katero je doletela sreča, da smo iz njihovih rok prejele sv. obhajilo, katero smo darovale za njih dušni in telesni blagor.

Vojnik (Štajarsko). Veliko dekliških src se je ogrelo za Marijo posebno meseca maja. Tudi mladeniška Marijina družba se je vrlo pomnožila. Koncem junija smo izgubili dosedanjšega voditelja, ki je premeščen v čadramsko župnijo. Bodi mu na tem mestu izrečena zahvala. Bog plačaj ves trud in požrtvovalnost! — Mnogo dobrih deklet je še v prostrani župniji, a imajo predsodbe proti družbi. Dekleta, predsodke na stran! Vstopite v družbo; v močni armadi je upanje na zmago. Tudi »Bogoljuba« prav pridno prebiramo; število se je lepo pomnožilo od lani; pa če ga še nima vsaka, delajmo na to!

Sv. Lovrenc v Slovenskih goricah. Našo farno cerkev smo okrasili z novimi orglami, ktere so bile blagoslovljene dne 24. maja. Blagoslovili so jih milostljivi g. prošt Fleck iz Ptuj. G. Jožef Trafenik iz Maribora so nam v pomenljivem govoru razložili pomen in imenitnost orgel. — Dne 31. maja je bilo sprejetih 32 deklic v Marijino družbo. Nemila smrt nam je prikrajšala število, ker nam je ravno dan pred sprejemom vzela 14letno Aniko Toš. Za sklep Alojzijeve pobožnosti na dan sv. Alojzija smo imeli prvo sv. obhajilo otrok in popoldne sprejem 14 fantov v Marijino družbo.

Iz Bilčovsa na Koroškem. Ker se je v peti številki »Bogoljuba« izrazila želja, da bi pomladansko solnce ogrelo še katero srce za Marijino družbo, se nam zdi vredno omeniti, da nam ta želja ni splavala po vodi. Imamo namreč že deset kandidatinj. Ustanovljen je tudi Marijin vrtec, v katerega je sprejetih 23 deklic. Imamo tudi tri odseke, namreč: evharističnega, časni-karskega in treznostnega.

Ptujska okolica. V nedeljo, 17. maja, smo začeli s šestnedeljsko pobožnostjo na čast svetemu Alojziju. Vsako nedeljo ob 9. uri se je molil sveti rožni venec in litanije sv. Alojzija in se zapela pesmica sv. Alojzija. Ob pol 10. uri je bila pridiga iz življenja sv. Alojzija. Zadnje nedeljo, dne 21. junija, na god sv. Alojzija, je bil sklep Alojzijeve pobožnosti. Pridiga in sv. maša; med sveto mašo skupno sv. obhajilo mladeničev Marijine družbe in »Orlov« in še veliko drugih častilcev sv. Alojzija. Po sv. maši so č. gosp. P. Ludovik Rantaša sprejeli na novo 86 dečkov v Marijino družbo.

Iz Studenca pri Krškem. Naša dekliška Marijina družba je 15. junija priredila božjo pot na Stopno. Zjutraj ob 5. uri smo odšle skupno s svojo zastavo od župne cerkve. V Bučki smo se združili tudi z bučensko in s škocijansko družbo. Potem smo se pomikali proti prijaznemu hribčku v procesiji, ki so jo vodili trije duhovniki, pevajoč lavretanske litanije. Ko smo dospeli gori na Stopno v cerkev Matere božje, je bila najprvo sv. maša, med katero smo prejele sv. obhajilo, potem so pridigovali gospod kaplan iz Škocijana in nato je bila še ena sveta maša. Ko smo se po končani službi božji nekoliko okrepčale, smo še enkrat šle v cerkev, da smo se poslovile od Marije, potem pa se skupno podale proti domu, pevajoč Marijine pesmi. — Udeležba je bila obilna. Sedaj šteje naša dekliška Marijina družba okoli 80 članic. Poleg teh imamo tudi nekaj kandidatinj, ktere bodo sprejete prihodnje leto.

Solčava. Komaj dve leti obstoji pri nas dekliška in mladeniška Marijina družba. Na letošnjo Alojzijevo nedeljo je narasla mladeniška družba za osem udov. Ganljivo je govoril za sprejem vlč. g. župnik lučki Fr. Lekše. Dekliška družba pa je zgubila 13. julija prvo svoje sestro. Ravno v času, ko začenja po naših planinskih travnikih bridka kosa sekati pestrobodne gorske cvetlice, je padla pod smrtonosno koso morilke jetike 23 let stara Katarina Tisovnik. Pogreba prve umrle družbenice se je udeležila skoro vsa družba z družbeno zastavo in darovala tudi sv. obhajilo za rajnico. Počivaj v miru!

Metlika. 7. avgusta smo pokopali Ano Vukšinič iz Božjakova. Umrla je revica nagle smrti pri mlinskem kolesu. Bila je dobra družbenica. Ljubila je vse, kar Bog zahteva od dobrega dekleta.

50 letnica sprejema v Marijino družbo. Skromno in natihem, kakor je primerno v teh žalostnih vojskinih časih, smo praznovali v Retečah pri Škofji Loki 50 letnico, odkar je bila Marija Kušar sprejeta v Škofji Loki v Marijino družbo. Voditelj je razložil pomen redkega dogodka, da na Kranjskem obhaja družbenka 50 letnico. Povedal je, da je bilo ž njo vred

17. julija 1864 sprejetih 16 deklet; izmed teh so 4 stopile v samostan. Marijina družba je poudarila slavljenki križ v zahvalo za obilne zasluge, ki si jih je spletla, odkar biva v Marijini družbi sploh, pa še kot družbenka reteške Marijine družbe.

Bilčoves na Koroškem. Dne 26. julija smo obhajali pri nas god cerkvenega patrona sv. Jakoba, obenem smo obhajale tudi Marijine družbenice drugi družbeni praznik, god svete Ane. Pred sv. mašo je bil sprejem peterih kandidatij v družbo, med mašo skupno sv. obhajilo in po maši smo prejšnje družbenice skupno ponovile posvečenje. Pet kandidatij se še pripravljajo za sprejem. Družbene shode smo imele dosedaj dvakrat v mesecu, od znanja bo shod samo enkrat v mesecu, in želeti bi bilo, da bi se ti shodi zato bolj redno obiskovali. Imamo tudi Marijin vrtec, kateri šteje okoli 23 deklic. Vsako prvo nedeljo v mesecu pristopidružba in vrtec s svetinjami skupno k sv. obhajilo. Dne 10. majnika smo ustanovili tri odseke: treznostni, evhaeistični in časniški odsek. Uspehi se bodo šele pokazali. »Bogoljuba« ima vsaka družbenica naročenega, zato se pa tudi ravnajmo po njegovih lepih naukih ter si prizadevajmo gojiti lepo trezno življenje, zatirajmo slabe razvade in časopise ter namesto njih vpeljimo dobre, da postanemo tudi mi kolikor toliko Bogaljube.

Koprivnik v Bohinju. Letos obhaja dekliška Marijina družba desetletnico, odkar je bila ustanovljena. Družbo je ustanovil prejšnji gosp. župnik Jožef Vrankar dne 24. aprila 1904. Sprejemal je članice preč. g. kanonik J. Sušnik. Pristopilo jih je sprva le 15; a v desetih letih je naraslo število članic na 76. Od prvih je ostalo še osem članic, poročilo se je vsa leta osmero družbenic, umrlo pet, izključenih pa bilo tudi pet, tako da je v družbi vseh skupaj še 58 deklet. — Nameravali smo desetletnico obhajati bolj slovesno, a vsled vojske pa ne kaže. Za spomin na desetletnico pa so dekleta zbrala v enem dnevu pri župljanih toliko, da smo v glavnem oltarju napravili lepo novo sliko sv. Križa, delo slikarja g. M. Bradaška, in krasen plašček za ciborij. Nova slika naj bo spomin desetletnice. Da bi se teh deset let tako hitro ne pozabilo, ustanovila se je 15. avgusta, na Vnebovzetje Device Marije, ženska Marijina družba. Sprejetih je bilo 43 žena in mater. Za začetek lepo število, pa se še oglašajo. — Mladeniška družba obstoji iz 24 članov. Nekaj jih je odšlo na vojsko. V Marijinem vrtcu pa imamo vse šolarje, ki so bili pri sv. obhajilu in imajo vsako drugo nedeljo v mesecu spoved in sv. obhajilo. Tudi tretji red ima 56 udov, večinoma žene in nekaj moških.

S štajerskega nam piše neki gospod: Dovolite, da napravim k Vašemu dostavku k sestavku

»Za naše družbenke« v 7. številki »Bogoljuba« kratko opazko: Ne da se tajiti, da se dobijo v štajerskih Mar. družbah taki slučajji, kakor je tam popisano. Toda to so izjeme. Še med najboljšo pšenico je vedno kaj ljulike. Krivo je to, ker vodnik ne izve za tako ljuliko pravočasno, da bi jo odstranil. Upam, da mi ne boste zamerili, da Vam omenim sledeče v orientacijo: V našo faro je prišla lansko leto neka deklica s Kranjskega. Ko je slišala, da se je prepovedalo našim družbenicam nepotrebno pohajanje gostiln, prepovedal ples itd., je pa rekla: »A pri nas na Kranjskem pa ni tako strogo.« — Resnica je, da smo duhovniki glede družb mnogokrat preveliki optimisti in idealisti.

Spominjajte se umrlih!

Ignacij Potočnik, Selca, 21. julija.
 Marija Mencej, Ljubljana, Sv. Jakob, 22. jun.
 Frančiška Tonejec, Gorje, 3. avgusta.
 Helena Kodran, Ljubljana, 27. junija.
 Terezija Koščak, Ljubljana, 20. julija.
 Ana Fricelj, Marija Nazaret, 28. julij
 Jozefa Dular, Mokronog.

Misijoni.

Iz Janice v Macedoniji poročajo bolgarski časopisi, da so Grki ondotni katoliški misijon popolnoma uničili; šolo so zaprli, redovnice, med njimi slovenske usmiljenke izgnali, tri bolgarske katoliške duhovnike pa vrgli v ječo. S tem je uničen še zadnji ostanek bolgarskih katoliških misijonov v grški Macedoniji. Žalostno!

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda v Zagrebu. Zagrebške Marijine družbe so tudi letos opravljale devetdnevno v čast Sv. Duhu za zedinjenje razkolnikov. O binokostih so zagrebške gospe pri vseh cerkvah priredile zbirke za balkanske misijone. Odlične gospe so se postavile ob cerkvenih vhodih; pred seboj so imele mizice, na katerih so bili plakati s prošnjo za misijonske darove. V enem dnevu so nabrale okoli 400 K.

Sv. Ciril in Metod, apostola sv. vere in cerkvene edinosti. II. izdaja, z lepo naslovno sliko. Cena 20 vinarjev. V naši dobi mora biti vsak katoličan dobro poučen o apostolskem delu in svetem življenju sv. solunskih bratov. Zato priporočamo to poučno in zanimivo knjižico.

Odpustki

za mesec september.

3. četrtek, prvi v mesecu. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

4. Petek, prvi v mesecu. Sv. Roza Viterbska. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca Jezusovega in molijo po namenu sv. očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega danes ali v nedeljo; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor včeraj; d) tretjerednikom.

5. Sobota, prva v mesecu. Popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da nekoliko zadoste za razžaljenja, storjena Materi božji, in molijo po namenu sv. očeta.

6. Nedelja, prva v mesecu. Popolni odpustek: a) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom rožnivenške bratovščine trije: 1. če v bratovski kapeli molijo v namen sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom; c) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega, če ga niso dobili že v petek.

8. Torek. Rojstvo Marije Device. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 3. dan, b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; spovednik more namesto obiska v bratovski cerkvi določiti drugo dobro delo; c) udom bratovščine naše ljube Gospe v bratovski cerkvi; d) udom rožnovenške bratovščine v katerikoli cerkvi; e) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; f) onim, ki nosijo beli, ali rjavi, ali črni, ali višnjevi škapulir; udom bratovščine žalostne Matere božje je treba poleg drugega moliti 7 očenašev in 7 češčenamarij za duše v vicah; g) udom Marijine družbe; h) udom družbe krščanskih družin; i) udom bratovščine za duše v vicah; j) tretjerednikom. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

12. Sobota. Ime Marijino. V Avstriji dobé popolni odpustek vsi verniki, ki danes ali v osmini prejmejo svete zakramente, so pri sveti maši in molijo v namen svetega očeta.

13. Nedelja. Sv. Veronika. Popolni odpustek tretjerednikom.

14. Ponedeljek. Povišanje svetega križa. Popolni odpustek onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

17. Četrtek. Rane sv. Frančiška. Tretjerednikom popolni odpustek in vesoljna odveza.

18. Petek. Sv. Jožef Kupertinski. Popolni odpustek tretjerednikom.

20. Nedelja. Mati božja sedem žalosti. Popolni odpustek udom bratovščine žalostne Matere božje in sploh vsem vernikom tolikrat, kolikorkrat po prejemu svetih zakramentov obišejo bratovsko cerkev in molijo po namenu sv. očeta.

24. Četrtek. Sv. Pacifik. Popolni odpustek tretjerednikom.

27. Nedelja, zadnja v mesecu. Sv. Elzearij. Popolni odpustek: a) vsem, ki trikrat na teden skupaj molijo sv. rožni venec; b) tretjerednikom.

29. Torek. Sv. Mihael. Popolni odpustek: a) Tretjerednikom; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) udom bratovščine za duše v vicah.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Mlad duhovnik v hudih dušnih stiskah. — Neka M. d. v važni zadevi. — Marijini družbenik priporoča sebe in svojega brata, da bi se srečno vrnila iz vojnega stanja in za uslišanje v važni stanovski zadevi. — Neka družbenka v skušnjavah in v dosego raznih čednosti. — Dva brata, odšla k vojakom, en brat v Ameriki, da bi ne zašel, en brat za ozdravljenje. — Neka oseba za izvolitev pravega stanu, hišni mir in potrpljenje. — Bolna, od mrtvouda zadeta mati. — Mladenič, da bi dobil verno, pobožno nevesto; drug mladenič za preobrnenje. — Dekle za dosego samostanskega poklica. — Neka Mar. družba. — Dva brata v vojski, da bi se srečno vrnila. — Neki oče in sin v velikih dušnih in telesnih potrebah. — Vsi našim molitvam priporočeni.

ZAHVALE.

Cilka Reisner presv. Srcu Jezusovemu in Mariji Pomočnici za več uslišanih prošenj. — Ana Plevnik Mariji Devici za dobljeno zdravje. — A. Samec Materi božji in sv. Magdaleni za dušno in telesno zdravje. — Marijina hči presvetemu Srcu Jezusovemu za sprejeto milost. — Frančiška Potokar presv. Srcu Jezusovemu in Mariji za zdravje in uslišano molitev. — M. C. presv. Srcu Jezusovemu in sv. Antonu za večkratno uslišano molitev. — Marijana Kimovec sv. Antonu v neki preporni pravni zadevi. — Frančiška Kozamernik presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu ter sv. Luciji za zopet zadobljeni vid. — J. P. Kraljici majnikovi za večkratno uslišanje. — Neža Česen presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Frančišku, sv. Antonu Pad. in Antonu Martinu Slomšku za uslišano prošnjo v časni zadevi. — Angelom božjim, zlasti angelu varihu za rešenje iz velike zadrege. — Marija Trauner presv. Srcu Jezusovemu za več uslišanih dobrot v boleznih in drugih nevarnostih. — A. R. sv. Antonu Padovanskemu za vrnjeno zdravje njej, njenemu bratu na smrtni postelji, ki je po priprošnji Marije Device in sv. Antona zopet ozdravel, ter istima za izboljšano sinčkovo zdravje. — M. Škr., Frankolovo, za srečen izid

operacije. — Neka oseba v Križah presv. Srcu za uslišano prošnjo.

A. H. v F. za srečen izid operacije. — T. T. v A. zo popolno ozdravljenje smrtronevarne notranje bolezni. — M. T. v R. za rešitev iz neprijetne zadrege in za dobro opravljeno dolgo spoved. — Mar. hči za dobljeni dušni mir. — A. G. za srečno dobljeno pravdo.

Darovi.

Za »Dejanje sv. Detinstva« so do 13. julija poslali čč. gg.: Evžen Legat, katehet v Ljubljani, 10 K (II. zbirka); Ivan Barle, mestni župnik šent-jakobski v Ljubljani 137 K 28 vin.; Anton Tomelj, župnik na Črnučah, 5 K 20 vin.; Fr. češarek, župnik na Brezovici pri Ljubljani, 12 K; dr. Fr. Knavs, dekan v Cerknem na Goriškem, 37 K 46 vin.; Val. Oblak, župnik v Kropi, 13 K; dr. J. Kotnik, profesor v Kranju, 49 K 6 vin.; Josip Godnič, vikar v Ravnici na Goriškem, 34 K 7 v.; Martin Kerin, župnik v Boštanju, 15 K 64 vin.; Ivan Šešek, mestni kaplan v Kočevju, 16 K; Jos. Markič, kaplan v Preddvoru, 8 K; Ivan Strajhar, kaplan v št. Ruprtu na Dol., 29 K; Dragotin Zajc, ekspozit v Nadanjem Selu (zbirko iz Slavine) 60 K; Val. Batič, župnik, Pečine na Goriškem, 16 K; Fr. Magdič, kaplan v Tomaju na Primorskem, 9 K 53 vin.; po č. g. prof. dr. Jeršetu 48 K za odkup zamorčkov; Pešec, župnik na Krki, 11 K 80 vin.

Za »Dejanje sv. Detinstva« so poslali do 12. avgusta sledeči čč. gg.: Alojzij Železny, župnik v Ihanu, 4 K 38 vin.; Anton Mrkun, župnik na Homcu 11 K 22 vin.; marijanski gojenci v Ljubljani 23 K 53 vin.; Ivan Kogovšek, mestni kaplan v Kranju, 6 K 56 vin.; Jos. Eppich, duh. svetnik in župnik v Mitterdorfu na Koč., 2 K; Jernej Kovič, beneficiat v Šmartnem pri Litiji, 8 K; Matej Tavčar, kaplan v Selcih nad Škofjo Loko, 31 K 06 vin.; Anton Hafner, kaplan v Žužemberku, 20 K; Pavel Žagar, kaplan v Trbovljah, (zbirko šolarjev iz Mozirja) 17 K.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. župnija Lučine 1 K 50 vin.; Sv. Jakob ob Savi 6 K 24 vin.; Prečina 1 K 30 vin.; Trboje 3 K 64 vin.; Vinica 50 K 22 vin.; Planina 38 K 28 vin.; župnik J. Potokar 20 K 20 vin.; župnija Krka 12 K 28 vin.; Ovsiše 1 K; Stara Loka 24 K; Hrastje 5 K 40 vin.; Vodice 20 K; Marijina družba v Trstu 25 K 90 vin.; Srednja vas v Bohinju 107 K; goriški bogoslovci 12 K 60 vin.; župnija Podbrezje 15 K 42 vin.; Dobrova 101 K 44 vin.; Brdo 42 K 48 vin.; Reteče 38 K; Kropa 10 K 78 vin.; Rada Korenčan zbrala 13 K; gojenke šolskih sester v Trnovem na Notranjskem 19 K 90 vin.; Šmartno pri Kranju 66 K 34 vin.; Radeče 26 K 80 vin.; Begunje pri Cerknici 75 K 93 vin.; Homec 34 K; Zagorje ob Savi 15 K; Radomlje 13 K

60 vin.; Ribnica 53 K; Javor 9 K 42 vin.; iz zakristije Srca Jezusovega 116 K 78 vin.; Sv. Križ pri Kostanjevici 30 K 60 vin.; Podlipa pri Vrhniku 12 K 77 vin.; Zaplana 7 K 70 vin.; Sela pri Šumberku 21 K; v stolnici se dne 5. julija nabralo 76 K 55 vin.; J. Pečolar 2 K; Trzin 20 K; Kokra 4 K; Šmartno pod Šmarno goro 75 K 20 vin.; Gorenji Logatec 25 K 09 vin.; Kostanjevica 20 K; neimenovana Marijina družba 100 K.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Frančiška Zlatnar 5 K; iz Gradca po dr. Nastranu 23 K 54 vin.

Za balkanske misijone. Nekdo iz A. 60 K; gospa A. Goričan zbrala 34 K 60 vin.; Marijina družba v Dramljah zbrala 16 K; gospa M. Kurnik zbrala 11 K 80 vin. in 2 zavoja obleke; gdčna Pavla Drnovšek zbrala 4 K 60 vin.; Cilka Rejc 3 K 44 vin.; Ana Ločniškar 1 K 44 vin.; M. Šiberl 10 K 40 vin.; Rezika Završan 26 K; J. Jarc 4 K 50 vin.; F. Schöff zbral 7 K 60 vin.; J. Sedmak 4 K 50 vin.; F. S. Petrič 3 K; neimenovana iz Loškega potoka 5 K; od predstave »Skrivnostne zaroke« v Loškem potoku 10 K; dr. M. Vraber, vikarij v Celju, 30 K 60 vin.; župnik V. Filler 10 K; deklška Mar. družba v Čemšeniku za junij 15 K 70 vin.; F. Šoukal zbral 7 K 60 vin.; M. Kostanjevec zbral 42 K 20 vin.; dobrotniki iz Celja 2 K; A. Somrek 20 K; Ana Sekol 2 K; M. štrus 1 K; po vlč. g. A. Gnidovcu 10 K; neimenovana Marijina družba 100 K; iz Tomačevega 6 K.

Darovi za cerkev sv. Jožefa v Ljubljani. Z Breznice 200 K; Urš. Parkelj in M. Grimšič po 200 K; Karolina Hlade in Karol Pollak po 100 K; Ter. Terelli 50 K; vlč. g. Lovšin Ant. st. 30 K; Urš. Brenčič, J. v A. in M. Razpotnik po 20 K; M. Hlebš, Jera Hribar, vlč. g. J. Soukup, M. Kocijančič, M. Knez, vlč. g. Hartman, M. Černivec, Fr. Knific, M. Bricelj po 10 K; vlč. g. Andr. Širaj 6 K; Miha Zalokar, A. Briški, Jan. Čop, Josip Pavlovčič po 5 K; neimenovan 5 K; več neimenovanih 420 K. Vsem obilno Bog povrni. — Da bi cerkev mogli rabiti za službo božjo, potrebujemo še kakih 60.000 kron.

Za kitajske misijone. Neimenovan iz Kamnika 200 K.

Za bosenski misijon. Marija Kunšt 10 K.

Za križev pot v Bosni. Po 5 K Ana Bahor, Kati Berce, Janez Bahor, Alojzij Berce, Kati Hebcin iz Amerike.

Za bolgarski misijon. Gregor Jerolič 3 K 20 vin.; Franc Lapanja 3 K; Katarina Primc 1 K.

Za najpotrebnejše misijone. Rozika Denko 10 kron.

Za armado sv. križa. Alojzij Esih 12 K 2 vin.

Za zvon v Derviški Mogili. Neim. 5 K.

Za sirote S. Lucine v Afriki. Po dr. Nastranu 10 kron.

Za kruh sv. Antona (v Bosni). Neim od Kapele pri Radencih 10 K 20 vin.; Ivana Valenčič 2 kroni.

V dober namen. Mar. Vukšinič 2 K.

Za porušene cerkve na Balkanu. Iz Kropce 20 K.

Za vsakdanji kruh. župnik Val. Oblak 20 K; Terezija Vračko 7 K 10 vin. (za kruh sv. Antona).

Za bolgarski misijon. Iz zakristije Srca Jezusovega 16 K.

Za najpotrebnejše misijone. Marijina družba v Dramljah 4 K.

Nabiralne pole za opeko Mar. doma v Sarajevu. 137. p. dekl. Mar. dr. Budanje 10 K; 138. p. Iv. Kokalj, Zabreznica, Kamnik, 10 K; 139., 140., 141. p. Traven Antonija in Amal. Levičnik, Kamnik, 30 K; 142. p. neimen. 10 K; 143. in 144. p. Marijina družba Nadanjeselo 20 K; 145. p. Ter. Stare, Ljubljana, 10 K; 146. p. Mar. Humeč, Ljubljana, 10 K; 147., 148., 149., 150. p. č. g. župnik Jan. Meršolj, Kat. Kušar, Franc Nonvinc, Luc. Bernard, Rateče, 40 K; 151. p. Mar. Vrečar, Ljubljana, 11 K 80 vin.; 152. p. Mar. hči, št. Jurij pri Grosupljem, 10 K; 153. in 154. p. č. žup. urad Toplice, Fabjan Mar., Zupančič Karol 20 K; 156. p. Pivk Eliz., učenka, Sv. Duh, Stara Loka, 10 K; 157., in 158. p. č. g. Jož. Rozman in č. g. župnik Ant. Zoré, Mirnapeč, 20 K; 159. p. Gostič Kat. in Baškovec Mart., Vir pri Dobu, 10 K; 160., 161. p. neimen., Bučka, 11 K 60 vin.; 162. p. č. g. Cegnar Jož., žup., Stranje, 10 K; 163., in 164. p. č. g. žup. Mih. Horvat, Studenec, Mar. Metelko, Zavratac, 20 K; 165. p. A. Zakšek, Ljubljana, 10 K; 166., 167., 168., 169., 170., 171., 172. p. Mar. družba na Brezovici po Mar. Kremžar, Fr. Francelj 68 K 30 vin.; 173., 174., 175., 176., 177., 178. p. č. g. žup. Ažman, Kamnagorica, Mar. Arh, Mar. Šparovic, Jernej Varl, Franc Šliber 69 K, 179. p. Barb. Terjašek, Vojnik, 10 K; 180., 181., 182. p. Štokelj Olga, Črničar Mar., Pavla Mestek 30 K; 183. p. č. g. žup. Vovko Fr., št. Peter pri Novem mestu, Medle Mar., 15 K; 184. p. Štef. Berlot, Ajba, Kanal, 10 K; 185., 186. 187., 188. p. župni urad Kresnice; Ang. in Mar. Parkelj, Ivana Rovšek, Iv. Jelnikar, Jož. Avbelj, Fr. Štros 40 K; 189., 190., 191., 192. p. Strniša Mar. in Ter. Krznar v deklški Marijini družbi Rateče pri Zidanem mostu 40 K; 193., 194., 195., 196. p. č. g. dr. Marinko, Mavčiče, Vrhovnik Mar., Žerovnik Jožef, Drakšter Mar., Aljaž Franc 40 K; 197. p. Mar. Šiško, Krško, 11 K 50 vin.; 198. p. Kat. Kirn, Ljubljana, in Zabukšek N. 10 K.

A. Za bosenske misijone. Č. g. F. Lekše, žup., Luče, 15 K; č. g. žup. Schweigler, Leskovec, 20 K;

Feliks Zulechner, Celovec, nabral 12 K; Ana Simončič, Trst, 24 K; č. g. žup. Josip Novak, Dragatuš, 9 K; Frančiška Vertof, Sv. Ksaverij, 46 K 40 vin. od dveh neimenovanih iz Rečice za pirhe; Helena Polanec, Kr. sv. Ant., 1 K; M. Gautroža 2 K; mož iz Sevnice za bos. reveže 10 K; Gera Medja, Goli Tuhinj, 3 K; F. Skok 5 K; neimen., Vransko, 4 K; Ana Štih, št. Janž, Korosko, za sirote 20 K; J. Medja, Tuhinj, 1 K; dunajske Slovence po gdč. Rodé za otroke 10 K; iz nabiralnika pri Ničmanu junija 6 K 60 vin.; Štef. Weidinger, Dunaj, 1 K; neimen. 8 K 14 vin.; po č. g. katehetu Tomažiču učenke 50 vin.; neimen., kruh sv. Antona, 1 K; Mar. Polak za opeko, Zagreb, 1 K; Fr. Havptman, Jablanica, 2 kroni.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Pri »Bogoljubu« je to neprilichno, da ga je treba več kot en teden prej urediti, predno ga dobe ljudje v roke. Nad en teden traja tiskanje in razpošiljanje. V teku enega tedna se v takih važnih časih, kakor smo zdaj v njih, lahko že marsikaj zgodi ali spremeni, o čemer »Bogoljub« ne more več poročati. Ko boste »Bogoljub« brali, bo preteklo že mnogo dni po smrti sv. očeta; mi smo pa izvedeli za smrt šele ravno pred sklepom urejevanja. Zato ni bilo mogoče o tem kaj več napisati. Ravnokar se sliši, da italijanski listi naravnost pišejo, da je smrti svetega očeta kriva res — vojska, ki je šla temu tako skrbnemu očetu krščanstva tako živo do srca. Zadnji čas so razpošiljali brzozave na vse države, da bi se vojska ustavila. Ker vse prizadevanje ni imelo uspeha, je to zadevalo smrtni udarec blažemu srcu . . .

»Molitev ob času vojske«, tiskana spredaj, se dobi tudi — kakor je že »Slovenec« povedal — na posebnih lističih. Izvod po 2 vinarja, na 10 eden več. Oddaja se le za gotov denar. Za poštnino je treba tudi priložiti; če se jih naroči 100 skupaj, 20 vinarjev poštnine.

Tudi za pospeševanje pogostnega sv. obhajila med otroci (molitveno vojsko otrok) za časa vojske se bodo dali tiskati posebni lističi. Kjer jih želijo, naj se oglasijo v Ničmanovi prodajalni.

Štajerska dekleta, potolažite se! V onem dopisu ni bilo rečeno, da so vse M. d. na štajerskem take; rečeno je bilo samo, da je bil ta dopis s štajerskega. Ni dvoma, da se smeti in nerednosti dobe povsod. Seveda pa s smetmi ne smemo zadovoljni biti, ampak odpravljati jih moramo, kjerkoli jih dobimo.

Zopet je ostalo več tvarine; tudi še vedno mnogo darov.

Podpirajte gorske tkalce, rokodelce!

Naročite za poskušnjo naše pošteno blago, čudovite trpežnosti in ostanete naš verni odjemalec!

23 m kanafasa za povlake, 78 cm šir., s rdeč. ali modrimi progami, stalne barve in trpežno, samo	1969	K 10.60
Isto, 118 cm široko, 1 kos 12 m	"	9.30
23 m fine rumburske tkanine za srajce	"	12.—
23 m bele fine tkanine za srajce „Iris“	"	11.50
18 m cešira za srajce, močno blago	"	8.60
1 ducat belih lanenih damašk. brisač št. 7	"	6.50
50 m zavoj krasnih, stalnobarnih ostankov 3-15 m dolgih, močnih in trpežnih, platna, cešira, kanafasa, delena itd., vrsta 0 K 20.—; vrsta I K 25.—; vrsta II K 31.—; Močni simboli ostanki, vrsta 0 K 24.—; vrsta I K 28.—; vrsta II K 38.—.		

Po povzetju pošilja **KRŠČANSKA GORSKA TKAL-LINERIA SPY št. 45 ORLIŠNICA KE GORE (Češko)**. Nengajajoče se zamenja ali pa se vrne denar nazaj.

Za dobo kašlja.

THYMOMEL SCILLAE

preizkušeno, zdravniško toplo priporočeno, točno učinkujoče in prijetno dišeče sredstvo za otroke in odrasle.

1 steklenica kron 2.20. Zaloga v lekarnah. Izdeluje **B. FRAGNER**, c. kr. dvorni založnik Lekarna Praga 203-III. 3203a

Misijon.

Hčerke iz dobrih rodbin, ki čutijo v sebi poklic za redovništvo in se hočejo posvetiti vzgoji revnih otrok in misijon-skemu delu v tu- in inozemstvu, se sprejmo v 633

samostan Srca Jezusovega

(Herz-Jesu-Kloster)

Dunaj XXI, Leopoldinerstrasse 123.

Gospodinjite najceneje

ako se poslužujete k pripravi Vašega zajutreka, malice ter večerje zrnati kavi podobnega „pravega :Francka: z kavinim mlinčkom“.

In zakaj?

Ker „pravi :Frank“

poseduje blagovonjav okus, ki povzdiga vonjavo zrnate kave ter je pritem vendar najcenejši, ker je najizdatnejši kavin pri-datek.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

LJUDSKA POSOJILNICA

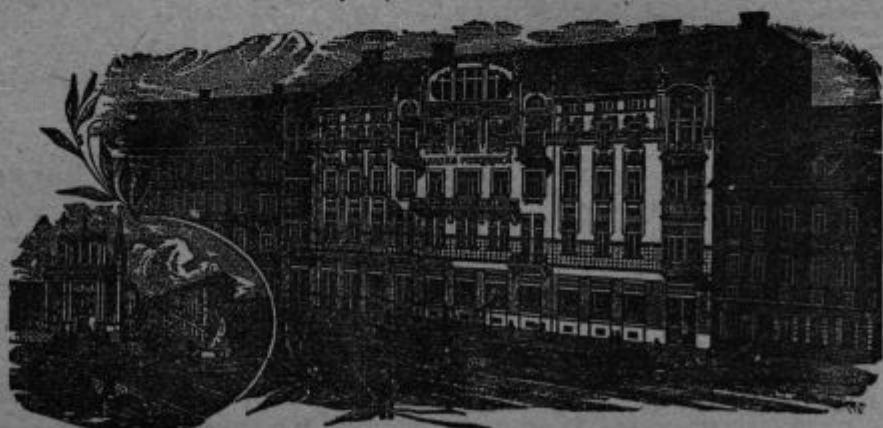
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritličje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za franciškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadrugi niki temveč tudi cela dežela Kranjska, in jih obrestuje po

4 $\frac{3}{4}$ %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih obresti 4-75 K na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1914 čez 22 milijonov K. Za nalaganje po pošti so pošno-hranilnične položnice brezplačne na razpolago.

Načelnivo.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9
priporočata svojo največjo zalogo
zgotovljenih oblek za gospe,
dečke in otroke in novosti v
konfekciji za
:: dame. :: 545 ::

Bogata zaloga 546

šivalnih strojev,
koles, pisalnih strojev

pri

Ivan Jax & sin

Ljubljana,

Dunajska cesta 17.

Naše gospodinje! Zahtevajte vedno pri vseh trgovcih

Kolinsko kavino primes

v korist obmejnih Slovencev.

BOGOLJUB

CERKVEN LIST ZA SLOVENCE

Izhaja začetkom
vsakega mesca

Izdaja Kat. bukvarna
Tiska Katol. tiskarna

Stane: za celo leto
K 2'—; za Nemčijo
K 2'50; za Ameriko
in vse ostale zunanje
kraje K 3'—

Spisi in dopisi se
pošiljajo uredni-
štvu, naročnina in
darovi pa upravni-
štvu „Bogoljuba“
v Ljubljani

Spisi se morajo po-
slati do 10., dopisi do
15. prejšnjega mesca

Koledar za oktober.

Namen molitve za oktober, določen od sv. očeta: **Katoliški tisk.**

Dnevi	Godovi	Posebni nameni molitve so: vsi važni dogodki, vse potrebe in stiske, ki bi se pripetile	Češčenje presv. Rešnj. Telesa	
			ljubl. škof.	lavant. škol.
1 Četrtek	Remigij	Sv. oče in rimsko vprašanje	Ljublj. lazaristi	Loka
2 Petek	Teofil	Ugodno vreme za celi mesec	Dovje	Sv. Jakob v D.
3 Sobota	Evald	Naši bolniki in zdravniki	Tomišelj	Sv. Rupet n. L.
4 Nedelja	Rož. v. Franč. A.	Bratovščine sv. rožnega venca	Kamnik, franč.	Sv. Jedert
5 Poned.	Placid	Redovi sv. Frančiška	Logatec	Razbor
6 Torek	Bruno	Naši kartuzijanci in vsi redovniki	1/2 Št. Jošt 1/2 Kand.	Trbovlje
7 Sreda	Justina	Vsim katerim se krivica godi	Bloke	Sv. Miklavž
8 Četrtek	Brigita	Vdove in sirote. Katoličani na Sved.	Rovte n. Logat.	
9 Petek	Dionizij	Katoliško časopisje	Polom	Sv. Lenart
10 Sobota	Frančišek B.	Šibe potresa, reši nas o Gospod!	Šmihel p. Žuž.	
11 Nedelja	Nikazij	Stanovitnost v veri in v vsem dobrem	Erzelj	Širje
12 Poned.	Maksimilijan	Naši vojaki in njih vodje	Sv. Gora	Jurklošter
13 Torek	Edvard	Naši bogoslovci in bogoslovne vede	Rob	Videm
14 Sreda	Kalist	Vojaški, dušobrižniki	Prežganje	
15 Četrtek	Terezija	Bratovščina karmel. škapulirja	Leoninum	Brežice
16 Petek	Gal	Poboljšanje pijancev in prekljnjev.	Boh. Bela	
17 Sobota	Marjeta Alak.	Pobožnost k presv. Srcu Jezusovemu	Podkraj	Frančiškani v Brežicah
18 Nedelja	Posv. cerk. Luka	Skrb za čast in lepoto hiše božje	Horjulj	Bolnišnica (Brežice)
19 Poned.	Peter Alkant.	Izobraževalna društva	Golo	
20 Torek	Janez Kancijan	Poljsko	Zagorje n. Pivki	Rajhenburg
21 Sreda	Uršula	Naše Uršulinke in njih zavodi	Ljublj. Uršul.	
22 Četrtek	Kordula	Zanemarjeni otroci	Budanje	Trapisti
23 Petek	Severin	Katoličani med neverniki in kriv.	Šmihel p. Koš.	
24 Sobota	Rafael	Naši popotniki	Dol	
25 Nedelja	Krispin	Spolnovanje tretje zapovedi božje	Sp. Brnik	Sevnica
26 Poned.	Evarist	Naše organizacije	Trnovo (Notr.)	
27 Torek	Frumencij	Malodušni	Ig	Bizelsko
28 Sreda	Simon in Juda	Naši škofje in duhovniki	Črnuče	
29 Četrtek	Narcis	Bralci in sodrudniki Bogoljuba	Rudnik	Tišece
30 Petek	Alfons Rodt.	Krščanska popolnost in delo	Matenja vas	
31 Sobota	Volbenk	Vsi v oktobru umrli	Radovljica	Dobova

Odpustki

I. Odpustki vsega mesca oktobra.

a) Od 1. oktobra pa do 2. novembra dobimo odpustek sedem let in sedem kvadragen vselej, kadar smo v cerkvi pri rožnem vencu in litanijah Matere božje; kdor ne more iti v cerkev, dobi isti odpustek, če doma moli rožni venec in litanije. b) Kdor je ta mesec vsaj desetkrat v cerkvi pri rožnem vencu, dobi popolni odpustek, če prejme zakrament sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa in moli v papežev namen.

II. Odpustki ob določenih dnevih meseca oktobra.

1. Četrtek, prvi v mescu. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

2. Petek, prvi v mescu. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, nekoliko premišlujejo dobrotljivost

presv. Srca in molijo v namen svetega očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega danes ali v nedeljo; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor včeraj.

3. Sobota, prva v mescu. Popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da nekoliko zadoste za razžaljenja, storjena Materi božji, in molijo po namenu svetega očeta.

4. Nedelja, prva v mescu. Praznik svetega rožnega venca. Sv. Frančišek Ser. Od včeraj opoldne pa do danes opolnoči dobe v cerkvah, v katerih je ustanovljena bratovščina sv. rožnega venca, vsi verniki popolni odpustek pod navadnimi pogoji, in sicer tolikrat, kolikorkrat obišejo cerkev ali kapelo in tam molijo po namenu svetega očeta. — Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega, če ga že niso dobili v petek; b) tistim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) tretjerednikom. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

BOGOLJUB

Novi papež Benedikt XV.

Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovem!

Za volitev papeža je dobro preskrbljeno. Že prej je bilo; umrli blagi Pij X. je pa poskrbel in odredil, da se volitev papeža lahko hitro izvrši tudi v najtežavnejših okoliščinah. Take težavne okoliščine so zdaj — v času svetovne vojske. In res v teh zamotanih časih se je volitev papeža vršila nemoteno, gladko, hitro.

Ravno 14 dni po smrti Pija X. — v četrtek 3. septembra smo izvedeli: Imamo novega papeža: kardinala Jakoba della Chiesa, ki si je izbral imé **Benedikt XV.**

Sedanjšega papeža smo doslej poznali malo, skoro nič. Vendar pa vemo za gotovo, da je dobila Cerkev vrednega poglavarja in mi dobrega, skrbnega očeta. Kajti že samo po sebi je jasno, da bo zbor kardinalov izbral iz svoje srede gotovo le enega najboljših; pa ne le, da se to že samo ob sebi razume, — ker je stvar tako važna, so kardinali po modri odredbi Pija X. pred volitvijo zapriseženi, da bodo volili le tistega, ki ga pred Kristusom spoznajo za najvrednejšega. To nam daje popolno gotovost, da smo dobili za papeža izvrstnega moža odličnih lastnosti. Sliši se, da je izredno delaven in neutrudljiv, da se v njem združujejo dušnopastirske vrline Pija X. z duhovitostjo in diplomatsko (vladarsko) zmožnostjo Leona XIII.

Dosedanje življenje novega papeža je precej enostavno. Rojen je bil v Pelji blizu Genove od plemenitaških staršev 21. novembra leta 1854. Torej bo letos 21. novembra star 60 let. (Leon XIII. in Pij X. sta oba bila stara ob nastopu vlade 68 let, Pij IX. pa šele 54). V gimnazijo je hodil v Genovi, kjer je postal doktor prava. Oče, sicer veren, pobožen mož, ga je namenil za kak posveten poklic, pa sin sam si je izbral duhovskega.

Šel je v Rim v zavod za plemenitaške stanove (academia dei nobili), kjer je postal doktor bogoslovja. Nato je vstopil takoj v službo v Vatikanu v oddelku za izredne cerkvene zadeve.

Ko je poznejši kardinal Rampolla šel v Madrid za nuncija, je on šel z njim in bil njegov tajnik. Z njim je zopet prišel nazaj, ko se je Rampolla vrnil v Rim kot državni tajnik Leona XIII. V državnem tajništvu je ostal pod Leonom in štiri leta pod Pijem X. Leta 1907. ga je Pij imenoval za nadškofa v Bolonji in ga tudi sam posvetil v škofa. Za kardinala je bil izbran šele letos 25. maja; torej je bil eden najmlajših kardinalov.

Ko se bo dobil kje obširnejši življenjepis novega sv. očeta, ga bo prinesel tudi »Bogoljub«. — Prej pa moramo še davek hvaležnosti odšteti nepozabnemu Piju.

Prvo delo Benedikta XV. je bilo delo za svetovni mir. Ze prve dni svojega vladanja (8. septembra) je izdal okrožnico, v kateri pozivlje države k miru. Ker pa samo to še ne zadostuje, se je potom kardinalov obrnil do vojskujočih se držav, naj bi se čimprej sklenil mir. Naj bi bilo blagoslovljeno to njegovo plemenito prizadevanje!

Telesne rasti je novi sv. oče menda bolj majhne in drobne. Toda možje se ne merijo po velikosti telesnih udov, ampak po velikosti duha in srca. Veliko velikih mož je bilo majhne postave.

Papeža z imenom Benedikt ni imela Cerkev že 156 let, to je od leta 1758, ko je umrl Benedikt XIV., ki je bil eden najbolj učenih papežev in velik cerkven pisatelj.

Benedikt se pravi slovensko »Blagoslovljen«. Benedictus, qui venit in nomine Domini — Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovem! Tako pojejo pri peti sv. maši po povzdigovanju na koru. Tako so klicali Jezusu, jezdecemu na oslici v Jeruzalem. V imenu Gospodovem prihajajo tudi namestniki božji med ljudstvo; v imenu Gospodovem prav posebno vidni namestnik Kristusov na zemlji.

Blagoslovljen Benedikt, ki prihajaš v imenu Gospodovem! Blagoslovljen naš oče in gospod! Blagoslovljen knez miru v sredi vojnega hruma! Blagoslovljena vsa leta Tvojega vladanja in delovanja; blagoslovljena!

Vojska — šiba božja.

Obrnimo si jo v prid!

Vojska divja naprej, in ne vemo, kdaj bo konec.

Take vojske svet še ni videl. Sedem držav med seboj v vojski; in te so postavile na bojišče vse, kar premorejo ljudi in orožja.

Ce je že navadna vojska med dvema državama šiba božja, kaka šiba je šele taka vojska!

Vojska — vseh šib božjih najhujša šiba! Kuga, lakota, ogenj, toča, suša, mōča — vse te nadloge so obsežene v vojski. In katera

teh nadlog se razteza tako daleč naokoli kakor vojska, in posebno kakor ta vojska?!

Strašna šiba božja! Koliko denarja bo požrla, koliko ljudi pokončala, koliko ran vsekala, koliko solzâ provzročila!

Pravimo: šiba božja. Vojske sicer ni napovedal Bog, ampak ljudje; ni pa dvoma, da je pri tem vmes tudi roka božja, ki vlada narode, jih povzdiguje in ponižuje, tepe in blagoslavlja. Ni dvoma, da ima Bog pri tem svoje posebne namene

Kakšne namene? — Vseh namenov božjih ne poznamo; to pa vemo za gotovo, da Bog zato udara, da — ozdravlja.

Da Bog zaradi grehov tepe ljudstva, vidimo iz zgodb stare zaveze. Kadar je ljudstvo Boga pozabilo, mu hrbet obrnilo in se

cem jasno napovedal, da bo ž njimi ravnal tako, kakor se bodo obnašali oni do njega.

Bog ima tudi svojo politiko. In ta politika božja je ista v novi kakor v stari zavezi; saj je on nespremenljiv, vekomaj ravno tisti: pravico ljubi, greh sovraži; dobro plačuje,

Sveti oče Benedikt XV.

vdalo drugim bogovom, je Bog nadenj poslal ali potop ali kače ali meč ali ogenj. Ko se je pa ljudstvo zopet k Bogu obrnilo, je vtaknil meč zopet v nožnico. In on je sam Izrael-

hudo kaznuje. Popolno poravnavo zaslužnja si je sicer prihranil za oni svet; plačuje in kaznuje pa tudi že na tem.

Zakaj nam je zdaj poslal tako grozno

šibo, mora že vedeti. Zdi se, da se je mera njegove potrpežljivosti napolnila in se je jeza božja vlija nad zemljo.

Kakor se včasih v naravi nabere taka soparica, da je težko dihati, pa se napravi nevihta, oblaki grmé, strele švigajo in ploha se vlije, potem se pa ozračje izčisti, — tako se je tudi v Evropi nabrala taka soparica, da je moralo do nekaj priti in izbruhniti. Upajmo, da bo po končani nevihti tudi evropsko ozračje — čistejše.

S svojimi grehi smo to šibo božjo zaslužili. Splošna pokvarjenost ljudstva je Boga prisilila, da je stegnil nad nas svojo težko roko. Priznajmo!

Poglejmo malo po svetu, kako je bilo ali je še. Med državami silna napetost, zavidnost, oboroževanje brez konca in mere. — Med posamezniki vedno večja bogopozabljenost, uživanjaželjnost, pohlepnost, pohotnost, potratnost, nečimurnost in pri vsem tem velika nezadovoljnost. Tudi v našem narodu že dalj časa z žalostjo opazujemo te nevesele prikazni. Ravno tisto lahkomišelnost letanje v Ameriko nam je med drugim priča tega. Evropa ne nudi več dosti sladkosti; ljudje hočejo imeti lonce, polne mesa in žaklje, polne dolarjev. Pozabili so ljudje, zakaj so na svetu. Zemlja jim je cilj in konec, višjih želj nimajo. Ne vsi seveda, ampak velika množica.

No, ni čudno! Po visokih šolah celega sveta se za drag denar podaja očitno brezbožstvo. To zastruplja najprej višje, učene kroge; večjo gospôdo; od te se naleze strupa mala gospoda, od te zopet delavec in kmet. Posvetni, Cerkvi sovražni duh se je iz mest razlezel že zelo po deželi. Kak žalosten napredek v tem oziru v zadnjih 50 letih! Kako so bili ljudje pred 50 in tudi še pred 30 leti enega in sicer krščanskega duha! Kak razdor je zdaj nastal med nami! In skoro v vsako vas se je že zanesel ta razdor ali se pozna vsaj sled tega razdora.

In kaka sovražnost proti Cerkvi, kaka odtujenost Bogu! Veliki svet je Boga postavil v kot in misli, da živi lahko brez njega. Odtod pa velik propad v pravem oziru. Večja mesta so prave Sodome in Gomore; nečistost strahofno vlada; njen smrad je prišel pred Boga in vžgal njegov srd. — Pijančevanje seveda ravnotako — prava vesoljna povodenj — in ž njim legijoni drugih grehov...

Kdo bi popisal vso popačenost sveta! Saj jo gledamo z lastnimi očmi. Ljudje sami spoznajo in pravijo: Saj je nekaj moralo priti!

In res, vstal je Gospod v svojem srdu — kot pravi psalm — »kakor bi bil spal in

kakor junak, pijan od vina« in udaril s svojo težko roko med svoje nepokorne otroke, da smo zaječali od bolečin in se zavedali, da imamo Gospoda nad seboj, kateremu se moramo radi ali neradi ukloniti, ga priznavati in ponižno moliti. Bog je obiskal svoje ljudstvo s strašno šibo.

* * *

Seveda so pa s kudobnimi vred zadeti tudi — nedolžni. Tudi nedolžni bodo padali v boju in tudi nedolžni jokali nad zgubo svojih dragih. Pa ne bojte se, Bogu zvesta čeda! Bog bo vse prav naredil. Kakor gotovo se razpljuskana voda v škafu zopet pomiri, zravnna in zgladi, tako bo Bog vso navidezno krivico lepo zravnal. »Pravičnost tvoja je kakor gore božje in sodbe tvoje so veliko brezdno,« pravi psalm 35. »O globokost bogastva, modrosti in vednosti božje! Kako nerazumljive so njegove sodbe in neizvedljiva njegova pota! Kdo pozna misel Gospodovo ali kdo je njegov svetovalec!« (Rim. 11.) — On pusti žeti obenem ljuliko in pšenico; s svojo vevnico pa veje in ločuje pleve od pšenice; pleve bo izročil ognju, pšenico pa spravil v svoje žitnice. — O dragi moji, le zaupajmo Bogu! Mi ga kličimo, prosimo pomoči in usmiljenja, — vladati pa pustimo njemu! Kdo more videti njegove kot brezdno globoke sodbe ali kdo mu gledati na prste? On bo pravično razdelil luč in temo, solnce in senco, on bo naredil vse prav.

Te besede v tolažbo tistim, ki jih bo vojska hudo zadela... Niso samo lepa, a prazna tolažba, ampak resnica, ki stoji trdno kakor goré.

* * *

Kaj je naša dolžnost ob tej vojski?

Zadnjič je »Bogoljub« razlagal prvo našo dolžnost za časa vojske, — molitev. Ali je kaj pomagalo? Ali ste poslušali njegov glas? — Dà, marsikje in marsikdaj doni in kipi molitev proti nebesom. Mnogi, posebno tisti, ki imajo svoje domače v vojski, bridko občutijo šibo vojske in molijo; pa tudi veliko drugih dobrih ljudi je, ki — dasi sami od vojske niso prizadeti — čutijo s trpečimi ter jim pomagajo z molitvijo in dobrimi deli, kar največ morejo. Mnogi se pa tudi ne zmenijo dosti za vojsko in žive brezskrbno dalje, ker se jim ravno ne gre — za lastno kožo. Naj se drugi mučijo in moré, trpijo in umirajo, da je le meni dobro! si mislijo. — Ni davno, kar sem slišal dva duhovnika se pogovarjati: Ali opaziš kaj več ljudi pri sv. obhajilu kakor pred vojsko? Ne. Ali vidiš kaj več ljudi ob delavnikih v cerkvi? Ne. Škof

so pozivali posebno otroke na molitveno vojsko v teh časih, na pogostno sv. obhajilo, in »Bogoljub« jih je zadnjič še posebej pozival. Ali pa vidimo posebno veliko otrok ob delavnikih pri sv. maši in pri sv. obhajilu? Ni videti.

Mi seveda še ne vidimo vse groze vojske. Treba bi bilo, da bi kanoni okoli nas grmeli in puške pokale, naši zidovi se rušili, naša mesta in vasi gorele, naše polje bilo pomandrano, okoli nas kri zadetih tekla. Potem bi šele prav vedeli, kakšna grozota je vojska... Potem bi se tudi oni vzdramili iz svoje neobčutnosti.

Zdaj pa nekateri še takó veselo živé, kakor bi se nič hudega ne godilo: posedajo po gostilnah, popivajo in ponočujejo; ženske se pa lepoticijo, šopirijo in šemarijo še vedno, kakor bi se obhajal najveselejši praznik v Avstriji in ne bi na tisoče in tisoče umirajočih ječalo po bojišču in ranjencev po bolnišnicah, drugi tisoči in stotisoči pa drhteli v dvomu in strahu za življenje svojih dragih ali pa že — objokovali njih zgubo...

Pokora! — To je glas božji, ki je zagrmel in grmi nad nami v tej vojski. »Spreobrnite se k meni s celim srcem, postom, jokom in plakanjem, in raztrgajte svoja srca, ne pa svojih oblačil.« Takó nam govori v teh dneh Gospod, kakor nekdam po preroku Joelu grešnim Izraelcem.

Pokora je naša druga dolžnost v tej vojski.

Več kot pred petdesetimi leti že je klicala neka lepa Gospa tam v Lurdu nedolžni pastarici: Pokora! pokora! pokora!... Zdi se pa, da tega glasu svet ni razumel... Vse drugo prej kakor pokora je hodilo in hodi modernemu svetu po glavi.

Ko je Bog v stari zavezi narode kaznoval, — takó beremo v svetem pismu, — so se ljudje pokorili: oblekli so rašovnike in potresli svoje glave s pepelom — v znamenje svoje skrušenosti in skesanosti. Sedanji svet ima malo veselja nositi rašovnik; — ne rašovnika, pač pa »žaklje«, v katere so oblečene zdaj ženske po mestih, da se komaj prestopajo!

Pokora! — ta glas mora zdaj doneti med nami. Če ga ne bomo hoteli slišati in razumeti, Bog lahko zakliče še glasneje, — udari še hujše. Spremljevalca vojske sta kuga in lakota...

Pokora in pamet! Pamet, ljudje božji, pamet! Vrnite se vi bogopozabljeni nazaj k Bogu; vi v zemljo zaverovani, dvigniti oči in srca kvišku; vse ljudstvo vrni se k naravi, preprostosti, skromnosti, ponižnosti! Odpovejte se grehu, mehkužnosti, razkožnosti, potratnosti; priznajte pred Bogom svojo revščino in grešnost — in Bog se bo potolažil, ter nam — če že ne odvzel križa — vsaj polajšal njega težo ter obrnil ga v dobro, ker njim, ki Boga ljubijo, se izide vse k dobremu.

(Dalje prihodnjč.)

Obhajilna zveza otrok za časa vojske.

Otroci, na vojsko!

Otroci, ali ste že slišali? Seveda ste! Medtem, ko vi doma brez skrbi živite, se igrate in smejate, je tam po drugih krajih vojska, strašna vojska, da take svet še ni videl, kar stoji. Navadno, če je vojska, se vojskujeja dva sovražnika. Zdaj se pa bijejo med seboj naša avstrijska, pa nemška, srbska, črnohorska, ruska, francoska, angleška, belgijska in japonska država in morebiti se bodo začele še druge. Blizu dvajset milijonov vojakov je v vojski. Tudi iz vaše vasi, trga in mesta jih je nekaj v vojski; morebiti pa še celo iz vaše hiše: ali vaš oče, brat, stric, brafranec ali kdo drug. Ali vi otroci, ko veselo okoli hiše skačete, požete in žvižgate, ali kdaj pomislite, koliko ti ljudje trpe, kako jih tare vročina in mraz, kako so lačni, žejni, do smrti utrujeni, ranjeni, kako po bolnišnicah ječe, brez ene ali obeh rok, nog ali očes, kako umirajo s krogliami v životu tam

po polju in kako njih duše gredo pred Sodnika...

Otroci, ali bi ne želeli tem revežem malo pomagati? »Seveda bi radi,« pravite, »če bi mogli!« Dobro! Pa drugega ne morete pomagati; nekaj pa lahko storite: molite zanje! Da, otroci, moliti morate zdaj v vojski; veliko, pobožno, goreče moliti! **Molite v**, — to naj bo vaša vojska, ki še ne znate s puško streljati in meča sukati. Rožni venec naj bo vaš meč; molitvena knjižica vaša puška. Molite kolikor morete in kar znate! Marijo kličite, angele in svetnike!

Posebno pa hodite pridno, pridno k sv. obhajilu! Ali veste: V mali beli hostiji je skrit tisti, ki je gospodar vseh teh, ki se vojskujejo; v njegovi roki so duše tistih, ki umirajo v vojski; on jih bo sodil. Prosite, prosite in kličite ga, naj se jih usmili! Pojdite, če imate čas in niste predalec od

cerkve, k sv. obhajilu prav pogostokrat, če mogoče vsak dan, če ne, pa vsaj vsako nedeljo. Če ste enkrat opravili spoved, smete hoditi k sv. obhajilu tako dolgo, dokler nimate smrtnega greha. Če imate male grehe, se jih pa pokesajte pred sv. obhajilom. Kaj boljšega ne morete storiti kakor to. Ali ne boste tega z veseljem storili za siromakevojake, ki toliko trpe?

Ali ste slišali, otroci: Sv. oče Pij X. so umrli! Seveda ste slišali; saj jim je gotovo tudi pri vas zvonilo. Pij X. so zapustili testament ali oporoko nam svojim otrokom. Kaj so pa nam izročili v tem testamentu? Ne polno skrinjo denarja, pač pa poln kelih (ciborij) sv. hostij. Ena sama hostija je pa, ali verjamete, več vredna kakor cela skrinja zlata; ta testament umrlega očeta moramo izvrševati. Vam, otrokom, so šele Pij X. odprli tabernakelj in ciborij. Prej otroci do enajstega ali dvanajstega leta niso smeli k sv. obhajilu; zdaj pa smete, če ste stari le že sedem ali osem let. Pij X. so to dovolili; in še prav močno želeli, da bi otroci iz tega keliha (ciborija) pridno zajemali, to se pravi: pridno, če mogoče, vsak dan hodili k božji mizi. Otroci, ali jih ne boste ubogali?

Ali ste kaj slišali, otroci, tudi o pridnem Peterčku, ki je tako rad hodil k sv. obhajilu, in še druge otroke vabil in zbiral, da so tudi hodili? Ta Peterček je bil priden dečko! Na podobici vidite Peterčka, kako sta z Jezusom prijatelja. Ali ne želite biti tudi vi Jezusovi prijatelji?

Bodite tudi vi taki pridni Peterčki! Pojdite kar mogoče velikokrat k svojemu prijatelju Jezusu, in še druge vabite k njemu!

Da vas bo pa Jezus tudi tako rad imel, morate pa v vsem dobri in pridni biti. Poslušajte! Nikoli, posebno zdaj, v času te strašne vojske, ne pijte nobene upijanljive (alkoholne) pijače — ki je za otroke strup, ne kadite cigaret, kar je za otroke zelo grdo; varujte se vsake kletve; nikomur ne nagajajte, v nikogar kamnov ne lučajte, živali ne mučite, z vsemi bodite prijazni! Prav posebno pa staršev nikar ne jezite, ne žalite in dražite, ampak na prvo besedico jih ubogajte, na migljaj urno skočite, ko vam rečejo; pri delu jim pomagajte, kolikor morete. Potem boste pa z Jezusom veliki prijatelji.

Otroci, strašna vojska je po svetu; strašno je trpljenje in umiranje v tej vojski. Pojdite tudi vi na vojsko, kakršno zmorete, na duhovno vojsko, molitveno vojsko! Vzemite se skupaj, napravite obhajilno zvezo, pojdite vsak dan h kralju vojnih trum v tabernakelju in naskakujte njegovo presveto Srcé! Te obhajilne zveze bodo vaši bataljoni, ki bodo prinesli zmago!

Otroci, na vojsko, na vojsko!

* * *

To-le se dobi tiskano na posebnem listu z dvema podobicama vred in se prodaja pri Ničmanu v Ljubljani po 4 vinarje izvod.

55. letno poročilo bratovščine presv. R. T.

Središče verskega življenja za izraelsko ljudstvo je bila skrinja zaveze — v novem zakonu pa je skrivnostna pričujočnost Jezusova v presvetem Zakramentu ognjišče, na katerem se pobožnost in požrtvovalnost vernikov vedno in vedno vnema. Nič ni za župnijo blagonosnejše, kakor da se verniki vedno številnejše zbirajo okrog svojega skupnega središča, okrog tabernakelja; nič ni za duševno, pobožno življenje koristnejše, kakor da v duhu in resnici molijo visoko skrivnost, ki je življenje, moč, tolažba, veselje in največji zaklad kraljestva božjega na zemlji. — Veselimo se, da je pobožnost vednega češčenja tako lepo razširjena po vseh farah, veselimo se, da se je število častilcev presvetega Zakramenta tudi preteklo leto izdatno pomnožilo. Kakor angelski zbori v nebesih pred tronom božjim neprestano prepevajo: »Svet, svet, svet si ti, Gospod vojskinih trum,« tako častilci presv. Zakramenta kralja

kraljev na njegovem prestolu, v tabernakelju med nami, molijo, hvalijo, časte, ljubijo in mu zadostujejo za razžaljenja, katera mora prenašati od nehvaležnih svojih lastnih otrok in onih, ki ga nočejo poznati v Zakramentu večne ljubezni, — tem angelskim zborom se pridružujejo vsi častilci presv. Zakramenta na zemlji.

»Hvali, Sion, Rešenika...« s temi besedami je že pred šeststo leti slavil velik častilec presv. Zakramenta evharističnega Jezusa in v svoji navdušenosti vnel svojo lastno dušo in duše vseh vernikov k vednemu, gorečemu češčenju; s to lepo pesmijo vabimo častilce presv. Zakramenta ob sklepu 56. leta naše bratovščine.

Pred 1600 leti se je evharističnemu Jezusu jelo izkazovati posebno češčenje, ko je cesar Konstantin po dolgem boju z neverniki dovolil javno službo božjo. Tedaj so se smele postavljati krasne cerkve, tedaj se je začela

služba božja obhajati z največjim sijajem. Vsa krasota, vse bogastvo, vsa veličastnost službe božje je veljala evharističnemu Jezusu. Kakor že takrat, tako tudi danes vsa krasota cerkvâ in cerkvene oprave velja ljubezni Jezusovi v presv. Zakramentu, vse molitvene ure veljajo le njemu, kralju miru. Miru si želi vsako človeško srce, miru si želi vsaka družina, miru si želi vsaka občina, vsaka dežela, vsaka država — pravi mir pa je najti le pri njem, kralju miru. — Vse češčenje velja le njemu, voditelju boreče se duše, ki ima izvojevati mnogo bojev, preden dospe do zaželjenega cilja. Vse češčenje v naših cerkvah velja njemu, učitelju resnice, ki prinaša mir človeškemu srcu, njemu, pastirju svoje čede, njemu, ki okrepcuje dušo, hrepenečo po sreči. Polni gorečnosti in spoštovanja do presv. Zakramenta so si že prve čase prizadevali s prostovoljnimi doneski in delom svojih rok tej nebeški ljubezni ne samo dostojno, marveč krasno stanovanje pripraviti, ljubezen in spoštovanje sta jih gnala k temu. Pri nas je v naših cerkvah, ker imajo verniki in duhovniki veselje do presv. Zakramenta, sploh vse dostojno v cerkvah; pa mnogi, gorečnejši, s samo dostojnim niso zadovoljni, hočejo imeti kaj lepšega, krasnejšega. Prav je, kajti za njega, večno Lepoto, ni nobena stvar, nobena cerkev, nobena oprava, nobeno oblačilo, nobena posoda zadosti lepa.

Naša bratovščina si je vedno prizadevala cerkvam preskrbeti lepo opravo, lepo mašno obleko. Sodelovanje pri napravi cerkvenih oblačil je pravo apostolsko delo. Cerkev, četudi preprosto zidana, pa čedno oskrbljena in z ljubeznijo božjo okrašena, je živa pridiga za vsakega obiskovalca; skrbno in okusno opremljeni oltar, duhovnik pred oltarjem, ogrnjen s častitljivo lepo obleko, je nekako spričevanje žive vere v Zveličarja pri sveti daritvi na oltarju pričujočega. Kdor torej te namene bratovščine podpira z doneski ali delom svojih rok, izvršuje apostolsko delo.

Dnevi razstave bratovščine so častni dnevi in kažejo, da se prispevki članov obračajo za jako dostojen in vzvišen namen. Razstava je bila v knezoškofijski dvorani od 7. do 11. junija. Nikdar, kar obstoji bratovščina, ni bila tako bogata, bodisi glede števila, kakor tudi glede krasnega blaga in umetniške izvršitve. Mašnih plaščev je bilo 140, toliko, da ni bilo mogoče vseh do razstave izvršiti in so se morali še pozneje razpošiljati. Pluvijalov 10, dalmatik 10, ciborija 2, kelihov 5, velov 17, oblačil za ministrante in cerkvenike 30, vezenih štol 8, baldahini 4, oltarnih prtov 20, burz za obhajila 10, spovednih in obhajil-

nih štol 60, mnogo humeralov, korporalov 150, purifikatorijev 150, prti za obhajilno mizo 4, alb 42, koretljev 40, plaščev za ciborij 8. Tkano blago se je naročilo iz najboljših tovarn, kakor tudi nekaj vezenin. Mnogo vezenin je domače ročno delo. Krasne so bile čipke za albe in koretlje, skoraj vse delo domačih rok, iz ljubezni do Jezusa izvršeno in Jezusu darovano. Veliko število obiskovalcev višjih in preprostih stanov je bilo jako zadovoljno z vsem, kar so videli. Krasna dela za perilo so lastnoročno izvršile excelenca baronica Schwarz, grofica Chorinski, baronica Rechbach na Krumperku, Marija Kerberger. Občudovale so se čipke tudi od strokovnjakov, ki so jih naredile družabnice uršulinske III. Marijine družbe, delavke iz papirne tovarne v Vevčah ter gospe in gospodične, katerih imen ne moremo vseh navesti. Naj ljubi Jezus v presv. Zakramentu sprejme delo in trud vseh, ki so pripomogli do lepih uspehov. Delo je bilo ogromno, preden je bilo vse narejeno; koliko vbodov je bilo storjenih, koliko časa se je porabilo, kolike potrpežljivosti je bilo treba zlasti pri ročnih delih! Ljubi Jezus naj obilno povrne vse darove, ves trud vsem, ki ga ljubijo ne samo z besedo, marveč tudi v dejanju!

Število članov se je tudi letos pomnožilo, tako da je število vpisanih naraslo čez 122.000 (stoindevindvajset tisoč). Dohodki so znašali 16.404 K 60 vin., stroški pa 18.236 K 98 vin., torej je nekoliko primanjkljaja, ki pa se je pokril s preostanki preteklega leta.

Razdelila se je cerkvena oprava nastopnim cerkvam:

Boh. Bistrica: zelena kazula; Bevke: zelena kazula; Begunje pri Cerknici: vijolična kazula; Koroška Bela: dve albi; Breznica: vijolična kazula; Bukovšca: oltarni prt, obhajilna štola; Brdo: koretelj; Brezovica: lepa alba; Budanje: velum; Belapeč: zelena kazula, obhajilna štola; Blagovica: dva koretlja; Cerklje (Dol.): rdeča kazula; Cerklje p. Kr.: vijolična kazula; Cirknica: 3 koretlje, humerali, purifikat. Črni vrh nad Idrijo zelena kazula; Češnjice: zelena kazula; Čatež ob Savi: zelena kazula, pridigarska štola; Črnuče: zelena kazula, purifikat. pasa; Čemšenik: zelena kazula; Črnomelj: purifikatorij, koretelj, alba, humerale; Črni vrh nad Polh. grad.: zelena kazula; Dovje: purifikat., pas; Dol. zelena kazula; Sv. Duh v Boh.: vijolična kazula; Dražgoše: zelena kazula; Dobrava: velum; Dobrnič: alba, koretelj, purifikatorij; Dobropolje: alba, korporale, humerale; Fara p. Kost.: baldahin; Grahovo: baldahin; Goče: črna pogrebna štola, obhajilna štola, prt; Sv.

Gora: bel pluvijal; Št. Gotard: lepa štola, obhajilna štola, amikt., purif., korporale; Goriče: zelena kazula; Gorje: korporale, purifik., alba, obhajilna štola, 2 burzi; Hotič: 3 prte; Horjul: rdeča kazula, koretelj, perilo; Homec: zelena kazula; Hrastje: bela kazula; Sv. Helena: koretelj; Hinje: zelena kazula; Spodnja Idrija, uršulinke: bela kazula; Spodnja Idrija (?); uršulinke v Idriji: bela kazula; Spodnja Idrija, hiralnica: bela kazula; Idrija: vijolična kazula; Ihan: ministr. obleka, prt za obhajilno mizo; Ig: zelena kazula; Sveti Jošt pri Vrhniki: zelena kazula; Javorje pri L.: bela kazula; Sv. Jakob ob Savi: zelena kazula; Javorje pri Šk. L.: alba, purifikatorij; Jesenice: vijolični dalmatiki; Javor p. Ljubljani: zelena kazula; Št. Jernej: rdeča kazula; Sv. Jurij p. Kum.: bel pluvijal; Kranj, usmiljenke: bela kazula; Kropa: vijolična kazula; Kopanj: dve albi; Kamnik: zelena kazula; Knežak: vezen prt; Kamnagorica: bela kazula; Košana: pluvijal, oblačilo za ministr.; Kresnice: vijolična kazula; Križe pri Trziču: zelena kazula; Sv. Križ nad Jes.: zelena kazula; Komenda: bel pluvijal; Krško: zelena kazula; Kranjskagora: bela kazula; Kolovrat: alba, koretelj, korporale, obleke za ministr.; Kokra: zelena kazula; Krka: vijolična kazula, plašč za ciborij, burza; Kurešček: zelena kazula; Krašnja: šest prtov; Krtina: alba, korporal; Morobitz: baldahin; Grčarice: rdeča kazula, korporale, 2 koroka, 2 prta; Mirna: vijolič. kazula, obleka za cerkvenika; Mavčiče: korok, korporale, pale, črna štola; Mozelj: črna kazula, 3 prti; Mostar: kelih; Naklo: burza, obhajilna štola; Nevlje: rdeča kazula; Koprivnik kočevski: bela kazula; Nova Oselica: vijolična kazula; Ovsiše: trije prti; Orehek: baldahin; Olševk: 2 albi; Osilnica: alba, korok, korporale, purifikatorij; Predvor: beli dalmatiki; Podgrad: zelena kazula; Prem: zelena kazula; Podraga: bela kazula; Št. Peter v Ljubljani: bela kazula, 2 zeleni kazuli; Peče: zelena kazula, koretelj, štola, prt, korporale; Podlipo: zelena kazula, korok; Prežganj: zelena kazula; Št. Peter pri Novem mestu: alba, korok; Polšnik: alba, pas, plašč za ciborij, banderce; Primskovo p. Kr.: zelena kazula; Preloka: zelena kazula; Planina pri Vipavi: koretelj; Primskovo pri Lit.: bela kazula, alba, korok, 2 štoli; Poljanica: rdeča kazula; Dev. Marija Polje: vijolična kazula, perilo; Sv. Peter na Krasu: velum,

obleka za ministr., korok, korporale, humerul, purifikatorij; Rob: zelena kazula; Rakovnik: zelena kazula; Ribno: zelena kazula; Reka kočevska: bela kazula; Reteče: vijolična kazula; Rova: vijolična kazula; Rovtë: zelena kazula, Rateče: korok, plašč za ciborij, korporale; Raka: bela kazula; Radna: zelena kazula; bogoslov. semenišče: vijolična kazula; Studeno: zelena kazula, humerale; Sava: bela kazula; Sostro: velum; Stopiče: pridigarska štola, korok, 2 burzi; Sorica: zelena kazula; Selca: vijolična kazula; Svibno: pluvijal; Smednik: koretelji za ministrante, 2 suknji; Stari trg pri Ložu: rdeča kazula; Slavina: črna in zelena štola; Skaručina: purif., velum; Stara Loka: vijolična kazula, obhajil. štola; Sela pri Kamniku: vijolična kazula; Srednjavas v Boh.: bela kazula; Suhor: vijolična kazula; Sora: purifikat., koretelja; Stara Oselica: vijolična kazula; Škocijan pri Mokr.: zelena kazula; Šenturska gora: velum; Šmartin pri Litiji: bela kazula, spovedne in obhajilne stole; Štanga: vijoličen pluvijal; Škocijan pri Turjaku: vijoličen pluvijal; Št. Jurij p. Šmarji: zelena kazula, korok; Št. Lorenc: zelena kazula; Špitalič: črna kazula; Šmartin pod Šmar. goro: humerale, pas, korporale; Šenčur: koroki za spovednico, 4 koroki za ministrante; Tunice: zelena kazula; Trstenik: zelena kazula; Trboje: vijolična kazula; Sv. Trojica pri Cirk.: prt; Zgornji Tuhinj: črna kazula; Trebelno: vijolična kazula; Sv. Trojica pri Trzišču: oblačilo za ministrante; Topla reber: obleka za ministrante; Toplice: vijolična kazula, pridigarska štola, več purifikatorijev, humerale; Vipava: 3 spovedni koroki, obleka za ministrante in cerkvenika, albi, zeleni kazuli; Vrhpolje pri Vipavi: korok, purifikatorij; Vreme: burza, obhajilna štola; Vrh (Trije kralji): beli dalmatiki; Vrhnika: zelen pluvijal, zeleni dalmatiki; Št. Vid pri Zatični: rdeča kazula; Vinica: zelena kazula; Vič: beli dalmatiki; Št. Vid nad Ljub.: alba, stole, koretelji za ministrante; Vrabče: zelena kazula, obleka za cerkvenika; Zavodi: prt, pluvijal; Zagradec: bela kazula; Zaplana: zelena kazula; Zapogë: zelena kazula; Zasip: zeleni kazuli; Zagorje ob Savi: alba, korok, korporale, kurifikatoriji; Železniki: zelen pluvijal; Žužemberk: burza, pale, črna štola, plašč za ciborij; Žabnica: vijolična kazula; Želimplje: črna kazula; Žalina: korok, korporale, humerale.

Vojska in moda.

Boj nedostojnosti in norosti!

Sedanji skrajno resni čas pač ni primeren za razkazovanje ničemurnosti. Po več mestih so dame že sklenile boj nori in lascivni sedanji modi. V Parizu so že izžvižgavali preveč našemljene ženske.

V resnici: V teh dneh, ko milijoni na bojnem polju prestajajo nepopisne težave in smrtne bolečine, drugi milijoni pa doma tugujejo v skrbi za življenje svojih dragih, v teh časih, ko na tisoče ranjencev ječi po bolnišnicah, ko preti pomanjkanje, draginja in morda lakota, — v teh časih misliti samo na lepoticenje in šopirjenje, to razodeva veliko brezčutnost, pomanjkanje takta, veliko duševno plitvost.

Bodimo odkriti — kaj bi se bali resnico govoriti! — sedanja ženska moda presega že vse meje pameti in dostojnosti. To razkazovanje mesa po ulicah se mora vsakemu dostojnemu človeku gabit. Skrajno ostudno so oblečene tudi male deklice. To je prav prefrigano preračunano na najnižje instinkte

človeške. In ta nenravnost se šopiri oblastno po ulicah, pa še nikdo ne sme temu ugovarjati — v imenu olike seveda! Toda zdaj ne bomo več molčali in ne priznavali nikakega privilegija nedostojnosti. Olika se ne kaže niti v kratkih krilih, niti v meter dolgih peresih, niti v golih plečih, ampak v izobrazbi duha in še bolj v zlahtnosti srca, v plemenitem čustvovanju. Kdor ima denarja preveč, v teh časih lahko pokaže svojo nobleso; potreba je na vseh krajih obilo...

Ni dvoma, da je silna vojska, ki se zdaj bije med narodi, glasen klic božji k pameti, preprostosti, skromnosti, poštenju. Tega resnega klica ne smemo preslišati!

Zato se pa obračamo do vsega čislanege ženstva s prošnjo, naj uvaža resnost časa in naj dela na to, da se norim in nedostojnim izrodkom pariške (!) mode napravi konec in vpelje pametna in dostojna noša.

Odbor pametnih.

Prelepo krščansko življenje v družini † prestolonaslednika Franca Ferdinanda

vzor vsem krščanskim družinam.

† Prestolonaslednik Franc Ferdinand in njegova soproga sta pokopana. Vsi časniki so s častjo o njima pisali. Njuno življenje je bilo pa tako lepo, da se moramo ž njim še pečati. **To življenje je bilo takó lepo, da bi bilo vredno, da bi ga poznala in se po njem ravnala vsaka krščanska družina v Avstriji.** Ker pa mi ne moremo do vseh, bi ga radi v zgled postavili vsaj vsem slovenskim družinam. Prestolonaslednika samega pa vsem slovenskim možem. Vredno in koristno bi bilo, da bi se to življenje ljudstvu s prižnic bralo in v zgled stavilo.

Ne smete pa misliti, da je to izmišljeno ali olepšano, ker se o visokih osebah že navadno s častjo piše. Kar je tukaj pisano, je vse popolna resnica. Popisal je jezuit P. Edvard Fischer na Dunaju (v »Fahne Mariens«), ki je bil hišni prijatelj in najbrž tudi spovednik prestolonaslednikove dvojice. »Bogoljub« bo prinesel ta popis v treh številkah.

1. Zvest sveti Cerkvi.

Velik, lep ideal je imel pred očmi pokojni prestolonaslednik: enotno, katoliško Avstrijo.

Bil je trdno prepričan, da je le katoliška vera tista močna vez, ki more združiti vse avstrijske narode v enotno, veliko in močno državo. Zavedal se je, da se mora avstrijski vladar, ki hoče doseči ta cilj, trdno okleniti Petrove skale.

Nadvojvoda Fran Ferdinand in njegova blaga soproga vojvodinja Zofija sta bila globoko verná. To globoko vernost sta kazala vseskozi v govorjenju kakor tudi v zvestem izpolnjevanju vsega, kar sv. katoliška Cerkve od svojih otrok zahteva. O katoliški Cerkvi in o sv. očetu sta govorila vedno z največjo častjo in spoštovanjem. Večkrat sta izrazila željo, obiskati sv. očeta. Ker jima pa to ni bilo mogoče (zaradi političnih razmer), sta pogosto pošiljala razne osebe v Rim, da v njihovem imenu izrečejo prisrčno vdanost

poglavarju sv. Cerkve ter ga prosijo njegovega posebnega blagoslova.

Prestolonaslednik in njegova plemenita soproga sta bila vneta častilca sv. križa. V parku gradu Konopišt je dal postaviti veličasten križ s križanim Zveličarjem v naravni velikosti, katerega je prinesel iz Pariza svoji ljubljeni soprogi v dar.

Na nočni omarici poleg postelje je vedno ležal rožni venec, zraven je stal kip Matere božje ter lep križ z vrezano letnico, v kateri ga je sv. oče v Rimu blagoslovil in obdaril z obilnimi odpustki.

»Prav ganljivo je videti,« se je izrazil vojvodinja nekoč proti nekemu duhovniku, »s kakšno pobožnostjo in kako dolgo moli zvečer njegova cesarska visokost in s kakim spoštovanjem poljublja sv. križ.«

Nadvojvoda je bil hud kadilec. Ko se je pa približal veliki četrtek, je večkrat rekel: »Jutri bo šlo pa težko!« Imel je namreč že več let navado, da iz ljubezni do trpečega Zveličarja na veliki petek ni prav nič kadil.

Jutranje in večerne molitve ni nikoli opustil ter jo vedno le kleče opravljal.

Pri tej priliki bodi omenjen neki dogodek, kateri nas glede nenadne smrti visoke dvojice lahko pomiri.

Nadvojvoda je praznoval s svojo soprogo velikonočne praznike v gradu Miramar blizu Trsta ter prejel s celo svojo družino sv. zakramente. Nekega večera jima pravi njihov spovednik: »Cesarski visokosti, našel sem neko prav lepo večerno molitev, ki obstoji iz treh točk.« »No, in te bi bile?« ga vpraša nadvojvoda. Duhovnik mu odgovori: »1. da obžalujemo prav skesano vse grehe in prestopke celega življenja; 2. da velikodušno odpustimo iz ljubezni do Boga vsem svojim sovražnikom in 3. da se po želji sv. očeta popolnoma izročimo božji previdnosti z besedami: Gospod, pripravljen sem umreti kadar koli, kjerkoli in kakorkoli hočeš.«

Vojvodinja vzame v roke košček papirja, se obrne k duhovniku ter ga prosi: »Prečastni, prosim Vas, narekujte mi te tri točke, da si jih zapišem.« Prepričani smemo biti, da se je način te molitve od tega dneva tudi uporabljal pri njih večerni molitvi.

Kot zvesta kristjana sta skrbela, da so bile vse kapele v njih gradovih lepo okrašene. V tabernakeljnu se je vedno nahajalo sv. Rešnje Telo. Brala se je vsak dan sv. maša, katere sta se s svojimi otroci vedno udeleževala.

Ob nedeljah in praznikih se je brala še druga sv. maša, da so tudi uradniki in služabniki lahko opravili svojo versko dolžnost.

Vrtnarji, vedoč, kako ljubita nadvojvoda in vojvodinja cvetlice kot okrasek, so skrbeli, da je bil oltar grajske kapele vedno lepo okrašen s cveticami.

V krasnem vrtu svojega gradu Konopišt je dal napraviti lep križev pot z velikim križem v sredi. Tudi lična lurška votlina je vabila k molitvi. V bližini grajskega ribnika pa je dal na prošnjo vojvodinje sezidati prekrasno kapelico presv. Srcu Jezusovemu, katero je s svojo soprogo in otroci prav pogosto obiskoval. V čast sv. Jožefu pa je dal postaviti malo gozdno kapelico. Komaj pa je bila izgotovljena, že je mali ptiček nosil gnezdice nad vrati, kar je zlasti mnogo veselja napravilo nadvojvodovim otrokom.

Kako vrednost so polagali plemeniti starši na znamenje sv. križa, je razvidno iz tega, da sta se oba tudi javno v cerkvi na najlepši način pokriževala. Pri tem pa ni bilo nobene površnosti, kakor se ljudje navadno prekižujejo, ampak lepo sta se pokrižala na čelo, usta in prsi. Vsako jutro in večer sta blagoslovila svoje otročiče, pa tudi vselej, kadar sta odpotovala.

Središče njihovega verskega življenja pa je bila ljubezen in pobožnost do presv. Rešnjega Telesa.

V Pragi na Hradšinu in na Dunaju v cerkvi sv. Ane sta vpeljala vedno češčenje. Pa tudi za druge cerkve, kjer se vedno časti Najsvetejše, sta se posebno zanimala.

Do lepih monštranc sta imela posebno veselje. Večkrat sta dala napraviti dragocene monštrance ter jih potem podarila raznim cerkvam. Zadnji dar pokojne vojvodinje je bila monštranca P. Puntigamu za Marijin dom v Sarajevu v Bosni.

S kakšno gorečnostjo da je nadvojvoda sodeloval pri evharističnem kongresu na Dunaju, je splošno znano. Pri procesijah sv. Rešnjega Telesa se je tako pobožno in spodbudno obnašal, da je bil v zgled vsem, ki so ga videli.

Kadar je prišel v kako cerkev z namenom, ogledat si stare umetnine, je vselej najprvo do tal pripoginil koleno, šel v kako klop ter počastil Jezusa v tabernakeljnu in šele potem si je ogledal cerkev.

Prestolonaslednik ni na potovanjih ali manevrih nikdar opustil nedeljske sv. maše. Pri sebi je nosil vedno malo mašno knjižico. Postni dnevi so se v njegovi hiši strogo držali.

Svojo katoliško vero je nadvojvoda kazal proti vsakomur brez strahu. Pri njem ni bilo nič polovičarskega. Zato je bil tudi poseben prijatelj in pospeševalec katoliškega časopisja. Vodilni list avstrijskih liberalcev, »Neue freie Presse«, ni smel v njegovo hišo. Zato

ga je tudi vse judovsko-liberalno časopisje sovražilo.

V prvih letih svojega zakona je sprejel nadvojvoda vsako leto 4—5krat sv. zakramente, pozneje pa redno vsak prvi petek v mescu. Vojvodinja pa je opravila skoro vsak teden sv. spoved in večkrat med tednom je sprejela sv. obhajilo.

Zadnje sv. obhajilo je sprejel skupno s svojo družino in več uradniki na praznik presv. Srca Jezusovega dne 19. junija t. l. ob 8. uri zjutraj med sv. mašo. Ob 9. uri je bila služba božja s pridigo in blagoslovom, pri kateri sta bila nadvojvoda in vojvodinja zopet navzoča. Popoldne ob 5. uri pa je prestolonaslednik šel s svojo družino na vrt v kapelo Srca Jezusovega, kjer je imel P. Fischer kratak nagovor, kateremu je sledila posvetitev Srcu Jezusovemu. Nadvojvoda pa je še dolgo

potem klečal zatopljen v pobožno molitev.

Na dan, ko sta se odpeljala v Bosno, je šel še neposredno pred odpotovanjem v kapelo, kjer je dalje časa kot po navadi molil pred Najsvetejšim. 28. junija, to je na dan njegove smrti, pa je bil s svojo soprogo in dvema redovnicama sestrama zjutraj pri sveti maši. Pričujoči redovni sestri iz samostana sv. Avgušтина sta opazili, da se je prestolonaslednik zopet in zopet z nekim nemirom oziral na podobo Matere božje (Mati trikrat čudovita), ki je nekoliko zadaj visela. Zdelo se je, da je slutil nekaj hudega ter da je prosil Mater božjo pomoči.

Ko so zdravniki njegovo mrtvo telo umivali, so našli, da je imel okrog vratu na zlati verižici svetinjico karmelske bratovščine. Vzel jo je s seboj v grob.

(Dalje.)

Veliki odpustki o Vernih dušah.

Poslužite se jih!

Rajni sv. oče Pij X. so dovolili z odlokom dne 25. junija 1914, da zamorejo vsi verniki pod navadnimi pogoji (spoved in sv. obhajilo) vsa kikat dobiti popolen odpustek, ki se more samo v prid dušam v vicah obrniti, kolikorkrat dne 2. novembra obiščejo kako cerkev ali javno (oziroma pol javno) kapelo z namenom, da bi pomagali dušam v vicah, in da molijo na papežev namen. Ta odpustek je moč dobiti od polnoči 1. novembra do polnoči 2. novembra. Spoved se lahko v ta namen opravi tekom osmih dni pred 2. novembrom, sv. obhajilo se pa mora prejeti 1. ali 2. novembra. Tistim pa, ki hodijo k sv. obhajilu vsak dan, ali skoraj vsak dan, ni treba, da bi za te quoties

— toties (kolikorkrat — tolikokrat) odpustke šli posebej k spovedi.

Prej je bilo v zadobljenje teh odpustkov treba nositi blagoslovljeno svetinjo sv. Benedikta; zdaj se to več ne zahteva — zato da se ljudem olajša in da se na ta način nakloni več odpustkov dušam v vicah.

Ta polajšava je eno zadnjih del za duše gorečega Pija X.

Posebno letos so ti odpustki silno vabljivi, ko duše v vojski padlih koprne po njih... Naj bi se takrat vnelo sveto tekmo vanje, kdo bo tem dušam več pomagal!

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Priobčuje župnik Jožef Volc.)

(Dalje.)

Drugo, kar naj vam bo, krščanski starši, posebno priporočeno v tem oziru, je to-le: Vaš dobri namen pri vzgoji naj bo očiten tudi otroku. Čimbolj pozna otrok dobre namene staršev pri vzgoji; čimbolj umeva, k čemu ta obili vzgojni trud očeta in matere ob njem in ob njegovih bratcih in sestricah, tem rajši bo otrok ubogal in tembolj bo starešem za lepo vzgojo hvaležen. Zato je posebno

žalostno in vredno vse obsodbe, če kažejo starši, da uče in divje kroté svoje otroke le takrat, kadar so sami sitni, srditi ali željni maščevanja. Morajo se nad čem znositi, pa planejo zadirčno nad otroke, ki morajo molčati čisto tudi pod krivico. In koliko je takih primerljajev! Oče je nemara srdit, ker mu je prinesel berič opomin za davke; ali pa je nasajen, ker vreme ne godi njegovi volji; ali

pa ga grize, ker ni izvoljen med »može« — pa iztresa svojo jezo v hiši in zunaj hiše nad otroki, jih drži strogo kakor hudodelce, jih pesti in posti, lasá in nabija in jim pridiguje in preti od zore do mraka, da bi človek mislil: sama gorečnost ga je za otroško vzgojo; pa vendar ni vse besedičenje drugega kot slepa strast in niti žarček ozira na kak vzgojni namen. — Ali pa kaka mati: kako kuha šobo dni in tedne, se drži grdo kot huda ura, se zadira v otroke za vsak nič in jim ne privošči prijazne besede — pa ne zato, ker so otroci potrebni strogega vzgajanja, ampak le zato, ker se ji znabiti prešiči nočejo prav rediti; ali pa, ker ji sosedove kokoši uhajajo na vrt; ali pa, ker so vaški jeziki kaj spredli o nji, kar jo zdaj pari. Pa ošteva in zmerja zato burovž svoje otroke, da spase nad njimi svojo strast — vzgojni namen ji seveda izdaleč ne pride na misel. Ali more tako krotenje imeti razveseljivih uspehov? Ali zasluži taka brezumnost ime — vzgoja?

Nikarte ne recite: Otroci tega ne opazijo! Kaj dobro in kaj kmalu. Otroška duša je za ljubáv in žolčáv čudovito občutljiva. Celó topoglavi otročaj bo hitro čutil, ali ga svarita in kaznujeta oče in mati iz gole dobrohotnosti, ali pa ga le mučita iz sitnosti in maščevalnosti brez vsakega vzgojnega namena. Po tem se pa beseda tudi prime in kazen zaleže: dobrohotnost vzbudi v otroku voljnost in pokorščino, sitnost pa le mržnjo in odpornost. Odtod prikazen, da lahko in uspešno vzgajajo svoje otroke taki starši, ki imajo vedno pred očmi vzgojni namen; toda z mnogimi mukami in gotovo brez hasni jih vzgajajo tisti, ki so vzgojitelji samó takrat, kadar jih do tega pripravi kako trenutno razpoloženje ali kaka strast.

Kdor ima vzgojni namen vedno pred očmi, si pa zna težko nalogo pametne vzgoje tudi prav razdeliti in urediti ter se omejiti na to, kar je res potrebno.

O koliko je mater, ki si nakladajo brez števila opravil z otroki, ko bi vendar lahko z malim trudom nakratko vse opravile, da bi le znale in hotele poskrbeti za to, kar je edino potrebno. Koliko brezpotrebni skrbí jim roji po glavi, le prava jim ne pride na misel. Pač bi se jim smele zaklicati evangelijske besede: »Marta, Marta, za veliko si skrbna in si prizadevaš, pa le eno je potrebno!«

Vse se takim materám rado zmede: kar bi moralo biti odzgoraj, je spodaj; kar bi moralo biti odspredaj, je zadaj, ali pa celo nikjer. Ako se je n. pr. otroku kaj ponesrečilo, česar ni sam kriv; če se mu je kaj razlilo, raztrgalo,

ubilo, pomazalo itd. — o, takrat ni grajanja in zmerjanja ne konca, ne kraja. Ako se je pa otrok res kaj pregrešil ter Boga razžalil, se pa mnoge mamice nič ne zganejo.

Pa tudi še to bi se dalo kako prenesti, ko bi si vzgojitelji nakladali le praznih in brezpotrebni trudov; toda ugnezdí se večkrat še hujše zlo. Starši, ki ne pazijo na vzgojni namen, počenjajo marsikaj, kar je otrokom naravnost v škodo in pogubo. Koliko se v sedanjem času mnogokje greši z nespametno modo že pri otrocih, ker se ne gleda na namen obleke, marveč le na to, kako bi se pred ljudmi izkazovali, ker tudi drugi tako oblačijo svoje otroke. In tako se vtepa v mlado srce napuh, ki se potem nikdar več ne dá odpraviti, ali pa se prične še kaj nevarnejšega. Koliko je tudi staršev, ki svojim otrokom ne puste, da bi bili vsaj nekaj časa otroci, marveč morajo v vseh rečeh posnemati odrastle ljudi: vodijo jih k predstavam, ki so še odrastlim v spotiko; čitati smejo vsevprek; dá, že mali otroci napravljajo plesne venčke, otroške bale itd. Tudi v govorjenju in vsem kretanju morajo nastopati enako kot odrastli. Koliko truda na poti — v propad! Otroci se že v korenini popačijo, in tako vzraste rod, ki ni za nobeno rabo.

Krščanski oče, krščanska mati, zdaj lahko izprevidita, koliko zagreše starši, če se pri vzgoji ne ozirajo vedno na pravi vzgojni namen. Ako se čutita tudi vidva kaj prizadeta v tem oziru, hitro krenita na pravo pot. Zakaj bi za nepotrebne in slabe opravke tratili dragocen čas, ki ga je tako zelo treba za pametno vzgojo!

Živela sta dobra krščanska zakonska, ki sta imela edino hčerko. Mati je peljala nekoč to hčerko prvič v šolo. Prišli sta na razpotju do križa. Tam sta pokleknili in pomolili. Potem pa vstane mati, prime hčerko za roko in ji reče ljubeznivo: »Milka, danes, ko greš prvič v šolo, vtisni si v srce te-le moje besede: Doslej sem te le, jaz sama vzgajala in ravnala, kakor sem najboljše znala, da bi bila ti srečna na svetu in srečna v večnosti. Milka, enega te pa danes še posebno prosim: Varuj se g r e h a na vseh svojih potih! Greh pokvari človeku dušo in telo, onesreči človeka za čas in večnost! Ko bi jaz kdaj zvedela, da si smrtno grešila — dobro pomni, kaj ti pravim! — bila bi nesrečna in bi morala zaradi tebe bridko jokati.«

No, deklica je res — dobri vzgoji primerno — doraščala čista in nedolžna kot lilija na polju. Iskreno sta se je veselila oče in mati. A še bolj ljubi Bog. — Pa je prišla nekoč nesreča: deklica je smrtno obolela.

Čimdalje hujše ji je bilo. Ob vznožji postelje je neki večer tiho ihtel oče, ob vzglavju pa je glasno zaplakala mati. Sedaj se je predramil nedolžni otrok. Pokliče mater in vpraša z nekakim svetim strahom: »Mama, če bom umrla — ali je umreti tudi greh?«

Kaj je mati odgovorila na to, ne vemo. Najbrže v prekipevajoči bolesi — nič. A vidi se iz tega nedolžnega vprašanja, kako globoko seže v otroško dušo nauk, ki je imel jasno določen, otroku pojmljiv vzgojni namen.

2. Zatiraj v otroku vsa huda nagnjenja, dobre njegove lastnosti pa gôji in utrjuj!

Več kot zlati hribi je vredno to načelo pri umni vzgoji otrok. Pojasnimo ga najprej s priliko.

Neki svet puščavnik se je nekoč izprehajal s svojim učencem ob cipresnem gozdu. Med pogovorom poprosi mladenič izkušenega samotarca, naj mu svetuje, kako bi se mogel najlaglje in najgotoveje ohraniti med izprijenim svetom čist in pošten. Samotarec izkraja nič ne odgovori mladeniču. Ko pa le gresta naprej, ukaže samotarec mlademu tovarišu, naj izruje povrsti štiri ciprese, ki mu jih pokaže s prstom. Prva cipresa je bila še prav majhna in nežna, in mladenič jo izlahka izpuli. Tudi pri drugi, ki je bila že nekaj večja in že bolj ukoreninjena, ni bilo težav. Pri tretji je šlo pa že težje; krepko je moral mladenič poprijeti, da jo je izdrl. Toda pri četrti — ves trud in napor zaman; cipresa je bila že popolnoma dorastla in je stala kakor vzdana v zemljo. Puščavnik dé razgretemu mladeniču: »Vidiš, ljubi moj, tako je tudi z nami. Čimmanj se ukoreninijo v človeku hude strasti; tem lažje jih je iztrebiti; čimbolj se pa utrdijo v njem dobre lastnosti, tembolj so stalne. Ne zamujaj torej časa, sin moj, ampak tuj in utrjuj v sebi, dokler je čas.«

Dragi krščanski starši! Pomnite tele nauke: Živeli so že taki modrijarhi, ki so učili: v otroka ni treba nič siliti z vzgojo; samo zunanje zapeljivosti ga je čuvati, pa bo vse dobro. Otrok pride čisto dober na svet, so trdili; pri miru ga je pustiti, pa bo pod skrbnim nadzorstvom lepo doraščal in postal blag človek. — Toda to so prazne marnje. Katera mati, če je količkaj presodna, že ni zapazila na svojem — ne rečem: otroku — na svojem detetu celó, da se kažejo na njem dobre in slabe lastnosti? In če je imela opravka še z več deteti, je še jasneje lahko uvidela, kako različnih dobrih in slabih lastnosti so otroci. To je pa že tudi prastaro prepričanje med pametnimi ljudmi, da so otroški čednosti — in sploh čednosti vsakega človeka — bolj nevarni notranji sovražniki, huda nagnjenja,

kot pa pohujšanja in zapeljivosti od zunaj. Kaj torej drugega važnejšega preostane skrbnemu vzgojitelju kot to, da s posebno pozornostjo predvsem pazi na otrokova prirojena ali pridobljena huda nagnjenja in jih zatira, dobre lastnosti otrokove pa goji in utrjuje. To je prevažno vzgojno načelo. Spoznati samega sebe je prva gonilna moč za človekov duševni napredek; spoznati gojenca, njegove dobre in slabe lastnosti, je pa prva gonilna sila za napredek in dober uspeh pri vzgoji.

Dolenčev Mirko je imel nove hlače. Pri Dolenčevih so bili premožni, in Dolenčeva mati že tako ali tako ni gledala nobene stvari težje, kot strganih in umazanih otrok. Zato je tudi ponošeno obleko svojih otrok v prostih urah skrbno zakrpala, pa jo je porazdelila o Božiču med revne vaške otroke. — Za Dolenčevo hišo je bil strm breg, Mirkov raj poleti in pozimi. To je šlo tam navzdol, če se je kdo usedel na gladko travo ali na zmrzli sneg in se je malce pognal! Nekega popoldne je bil Mirko zopet tam z dušo in s telesom na svoji drsi. Kar ga predrami s podstrešja glas, klic materin: »Mirko, za božjo voljo, kaj pa vendar uganjaš?«

»Mama, hlačke delam za revne šolarje,« se odreže fantič, se še enkrat požene po bregu dol, kličeč osupli materi: »Mama, hlačke za Božič! Bo Jezusek bolj vesel!«

Tákile so otroci: dobro in hudo je v njih vsevprek in vse na razpolago vzgojitelju. V enem samem dejanju je prosinila iz tega otroka: nadnaravna moč — ljubezen do Boga; naravno dobro nagnjenje — dobrohotnost; in naravno hudo nagnjenje — škododelnost. No, Mirkova mati je bila modra vzgojiteljica vsem svojim otrokom. Pa je v Mirku dan na dán bolj vnemala njegovo ljubezen do Boga in do bližnjega, nagnjenje do škododelnosti in zapravljivosti pa je v njem zatirala, kjer in kolikor je le mogla. Zato je pa iz Mirka tudi vzrastel goreč kristjan, ljudomil človek in varčen gospodar. Da ni njegova mati razumela ob pravem času pravega vzgojnega stališča — naj bi se bila otrokovi škododelnosti le tuinsem katerikrat nasmejala! — izredila bi bila znabiti zapravljevca, da bi ga bil žalosten rod in dom.

Druga reč: Dobro pomnita, oče im mati, da je vajin otrok vsled izvirnega greha bolj nagnjen k hudemu kot k dobremu. Plevel se razbohota naglo in nagosto, četudi nima strežbe; dobro seme si pa le pomislja in počasi leze v klas, če ima tudi rodne zemlje, gorkote in mokrote v izobilju. To bosta opazila tudi vidva, oče in mati, na svojem otroku. Zato pa le nič čemernosti in tožljivosti, če ni

pri vsakem naporu uspeha in če ni otrok takoj svetniček po vajinem srcu. Boj zoper plevel je pač hud boj: stokrat prebranaš, prekoplješ, preobrneš in izmečeš, pa je le vsako novo pomlad nove plaže na njivi sedemkrat preveč. No — in kaj začeti? Gósti, obupavati, vse popustiti, pa lenarta majiti? Ne! Iznova začeti, pa robotati naprej židane volje iz ljubezni do rodne lasti, pa naj si bo potem njiva ali otrok. Plevel z gredice dol, kleno zrnje pa na gredico gor!

Da je pa treba s takim delom, to je: z bojem zoper otrokova huda nagnjenja in z vzgojo njegovih dobrih lastnosti z g o d a j začeti, omenimo tu le mimogrede, ker bomo o tem na drugem mestu kmalu obširneje razpravljali.

Tudi bo vsem razumnim staršem samoposebi umljivo, da se dobra vzgoja ne sme omejiti samo na to, da bi zatirala v otroku zlo, ampak ima z enako vnemo poskrbeti tudi za drugo plat: da zasadi na mesto izkorenjenih strasti v otroku cvetke lepих čednosti, pa jih prav ljubeznivo neguje, varuje in krepi, da se ukoreninijo čvrsto v srcu otrokovem. Potem jih tudi mladeniču in mladenki kasneje ne bo mogel lahko izruvati iz srca ne zlobni sovražnik v podli družčini, ne brezstidno časopisje, niti domišljava svobodomiselna nasilnost.

Pa se mi znabití kdo obregne nad tem zabičavanjem, češ: to načelo vendar pozna vsak oče in vsaka mati, da treba v otroku hudó zatirati, dobro pa gojiti. — Le počasi, prosim! V é že za to načelo vsak oče in vsaka mati, če nista čisto na kurji slepoti; toda ravnata pogosto čisto narobe. Nič ni pretirano, če trdimo, da je obilo staršev na deželi in po mestih, učenih in preprostih, ki navajajo svoje otroke po zaslepljenosti na zlo, dobre plati na otroku pa prezirajo ali celo zatirajo. Starše, pravimo, ki gojijo v otrocih le nekatere dobre lastnosti in zatirajo le nekatere otroške strasti — ne pa vseh. Par zgledov nas pouči o tem. In enakih slučajev ni malo pod milim Bogom.

Cvekov Lojzek sedi v veži ob stolčku. Na stolčku je pa skledica z mlekom. Kar se Lojzek nekaj nerodno iztegne, stolček se prevrne in mlekec se razlije po Lojzku in po tleh. — Hej, kakó otročaj zakriči! Vrže žlico po tleh, bije z rokami in suje z nogami in joka, da mu zastaja sapa. Vidi se, kaka srditost že prevzema to mlado dušo. — Pa prihití iz kuhinje neumna mati, pobere jezljivčica, pa ga milo tolaži in miri: »O, ti revček ti, nič ne maraj! Bom pa drugega mleka nalila. Stolček bova pa nabila, šek, šek! Ti grdi stolček ti, ki si Lojzku mlekec prevrnil!«

— To otročaja utolaži. Matj otroka obriše, postavi na tla, mu poišče šibo in je vsa srečna, ko vidi, kako paglavec srdito nadelava po stolcu in ga pehá vun čez prag. — Kaj? Ali se to pravi, zatirati v otroku kali prihodnjih strasti? Kje je načelo?

Drugače se je pa izteklo Žagarjevi Ivanki. V šoli je bila pohvaljena in je dobila lepo podobico. Kot veter jo je neslo po šoli domov, da pokaže podobico staršem in jih razveseli. Na vrtu zagleda očeta. Že izdaleč zakliče: »Ata, ata, pogledjte, kaj sem danes dobila!« Pride bliže, pokaže in še pristavi: »Vso pot sem držala podobico prav visoko, da bi jo videl tudi ljubi Bog v nebesih.« — Oče pa nato: »Avša ti prismojena, da si le še zmiraj tako otročaja!« Deklič užaljen odide, toda na gredico bogoljubnosti je slana padla tisti dan...

Mihačev Blažek je bil kaj tih, dobrsrčen otrok. Smilil se mu je Bog na križu, bolnik na postelji, berač ob cesti, vsaka trpeča živalica, tudi pohojena cvetica. Kako rad je imel Blažek prijaznega telička, ki je že šest tednov skakal po hlevu! Pa je prišel nekoč mesar, je telička zvezal in odpeljal v klavnico. Blažku je bilo hudo, da se je stisnil v kot in je tiho podrhteval. Mati pa nadenj: »Ovbe, ti kiselica ti, kislá! Le škoda, da si fant! Punce imajo boljše srce!« — Fantiča je bilo sram milosrčnosti, matere pa nič — take vzgoje.

Dobe se narobe celo taki starši, ki se jim zdé napake otrok kar ljubeznive, nekatera huda nagnjenja pa za posvetni prid kar potrebna. Če je otročaj razposajen, da ga ni ugnati ves božji dan, brca in bije po bratcih in sestricah, celo po očetu in materi, mora biti zraven pri vsaki nerodnosti, zmirja in sramoti in prevzetuje kot petelin na gnoju — pa ga je kak kratkogled oče še vesel, pa se še ponaša z njim: »To je fant, to vam je gad, da se desetih ne boji!« Boš čutil, brljavi oče, čez nekaj let!

Ali pa, če je katera jezična, da se vtakne v slednji pogovor in mora imeti prvo besedo pri vsakem otepanju, pa je nje abotna mati še vsa srečna, da je ne more prehvaliti, češ: »Oh, ta naša, ta kaj vé in kaj zna povedati, da noben jezični dohtar tako ne!«

Tuintam je kak otročaj izbircen, da ne mara jesti, kar se mu dá, pa mu oče ali mati že ne moreta dosti ljubeznivo prigovarjati: »Le brž, le brž zaigrabi, če ne bosta pa Jožek in Micka!« Mali nevoščljivec pa plane po jedi, da se očetu in materi smeje srce. Ali se to ne pravi: plevelu gnojiti in ga okopavati? Kje je načelo? Kar bi se imelo zatirati v otroku z vso skrbio in z vso odloč-

nostjo, to se še neguje, kakor bi bilo duše najlepši cvet! O, brezumnosti pri vzgoji!

Tako se žalibog vzgajajo krščanski otroci — ne tuintam, ampak mnogokod. Ah, koliko podobnih primerov bi se dalo navesti! Hudobija

se brani, da se ohrani; a dobro se tlači, da se ne ojači. Kam bo to? Pomni: malopridnost ni nobena v blagor otroku, čednost pa nobena v škodo.

(Dalje.)

Sveta maša kot poslanje.

Za spremembo bi nasvetoval sledeče premišljevanje pri sveti maši, katero sem bral v nekem nemškem listu. »Maša« izhaja iz latinskega missa, katero besedo izvajajo iz besede missio = poslanje. Daritev bi bila torej neko poslanje Jezusovo od strani nebeškega Očeta do nas ubogih ljudi. Daritev naših oltarjev nam torej predočuje, obnavlja in naklanja vse sadove, katere nam je veliki poslanec božji Jezus Kristus iz nebes prinesel. To veliko delo je pa Gospod dovršil s tem, da je iz jasnih nebeskih višav stopil doli na našo revno zemljo = molitve pod stopnjicami. To se je zgodilo z obljubo Odrerika v raju. Sledile so napovedi in preokbe stare zaveze, ki so Gospoda natančno napovedovale in označevale (pristop ali začetek). Končno, ko je bilo človeško gorje vedno hujše in je priklopelo do vrhunca (Kyrie eleison), je stopil na zemljo (gloria). Dobri so ga

molili (cerkvena molitev) in spoznali kot Mesija (list). Tri leta je javno učil (evangelij); živel je sveto, molil in delal (darovanje). Kot kralj je slovesno jezdil v Jeruzalem (predglasje), obhajal zadnjo večerjo, trpel in umrl (povzdigovanje). Častito je vstal od smrti (prelomljenje sv. hostije in zmešanje s krvjo) in slavi v svoji Cerkvi večno velikonoč (obhajilo). 40 dni je še z apostoli občeval, jih učil in njih prošnje poslušal (poobhajilne molitve). Končno se je poslovil od učencev, jih blagoslovil in šel v nebesa (blagoslov in zadnji evangelij). Z desnice Očetove vedno po Svetem Duhu svojo Cerkev uči, vodi, milosti deli in vlada do konca sveta, ko bo s svojimi izvoljenimi slavil slovesen vnebohod.

Gotovo bo ta način premišljevanja (mističen) pripomogel k vedno večjemu umevanju velike skrivnosti naših oltarjev. A. Z.

25. mednarodni evharistični kongres v Lurdu

od 21. do 26. julija 1914.

(Dalje.)

V sredo, dne 22. julija, popoldne ob treh, se je pričel kongres ob navzočnosti več desetisočev ljudi. Ko je prišel papežev legat, ga je množica navdušeno pozdravljala. Lurdski škof Schöpfer je pričel zborovanje s tem, da je prečital papeževo pismo, ki se glasi: »Od vseh krajev, ki so bili doslej določeni za vsakoletne kongrese katoličanov na čast presv. Evharistiji, se mi ne zdi nobeden tako primeren kot Lurd, ki si ga je brezmadežna Devica in Mati božja izvolila kot sedež svoje neizmerne dobrote.

Od početka krščanstva je bila Cerkev deležna vedne pomoči Matere božje, ki je delila polna čudovite milobe svoje milosti različno ob različnih časih. Nikdar Marija ljubezni svojega materinega Srca ni zatajila ali zakrila. Lahko rečemo, njena edina skrb je v tem, da obsiplje krščansko ljudstvo z ljubeznijo. To se je spričalo na čudovit način zlasti ob masabjelski duplini. Tu se je iz

usmiljenja do človeške družbe, ki, iznebitvi se vezi božjih zapovedi, hiti v pogubo, prikazala; opominjala je ljudi k pokori ter z mnogoterimi telesnimi ozdravljenji pripravila bolnemu svetu nebeškega Zdravnika, ki edini more dati leka vsem boleznim in rešiti vsega zla. Ni čudno zares, ako se je iz češčenja Marijinega razvila navdušena gorečnost za božjega Zveličarja, kajti čudežna ozdravljenja, ki so se dogajala pred podobo Marijino, se zdaj še v večjem številu ponavljajo ob procesijah z Najsvetejšim.

Ko se tu prav posebno razodeva volja preblažene Device, da bi se čedalje bolj širila slava v sveti Evharistiji skritega Zveličarja, lahko trdimo, da se vrši lurški kongres v najugodnejših okoliščinah; upati je, da bo obrodil veliko sadu...«

Vsa zbrana množica je z velikanskim navdušenjem klicala »Živel papež Pij XI.« Ko se je vihar navdušenja nekoliko polegel,

je kardinal-legat podal zgodovino dosedanjih kongresov in je poudarjal njih pomen, obenem pa je pazljive poslušalce navduševal za ljubezen do Jezusa in do Marije.

Naslednji dan se je pričelo delo po raznih sekcijah, kar se je v petek in soboto nadaljevalo. Vse tri dni popoldne ob treh pa so bila skupna slavnostna zborovanja na prostem pred cerkvijo sv. rožnega venca. Večinoma je bil ves ogromen prostor doli do kipa lurske Matere božje poln vernih poslušalcev. Razpravljalo se je o socialnem kraljestvu Jezusa v sv. Evharistiji: a) temeljni nauki o tem kraljestvu, b) dobrote Jezusove, človeštvu deljene po sv. Evharistiji, c) poklonstvo, ki so mu ga ljudstva dolžna, č) kraljestvo Jezusa v sv. Evharistiji in kraljestvo Marije brezmadežne, d) jubilej mednarodnih evhar. kongresov. Nastopili so nekateri izvrstni govorniki; med posvetnimi sta se najbolj odlikovala advokat Bourassa iz Severne Amerike in komerc. svetnik Müller-Hochberg iz Nemčije.

Duhovniki sami zase so imeli vsak dan ob 11. uri dopoldne svoja zborovanja v cerkvi sv. rožnega venca v latinskem jeziku. Navdušeni govorniki so vabili svoje sobrate k popolni vdanosti sv. očetu in posebno k razširjanju in podpiranju pogostega, kolikor mogoče vsakdanjega sv. obhajila med verniki. Prelepi so bili migljaji, kako more vsak duhovnik izvrševati misijonsko delo sam in po drugih.

V odseku za može se je prav živahno obravnavalo o sv. obhajilu in o socialnem pomenu pogostega sv. obhajila; zlasti o pogostem sv. obhajilu in delavcih, o pogostem sv. obhajilu in družini, o pogostem sv. obhajilu po Marijinih kongregacijah.

Zelo, zelo ljubka pa je bila v četrtek pobožnost otrok. Ta četrtek je bil res otroški dan. Od vseh cvetic, darovanih našemu Gospodu in Devici Mariji, gotovo ni bil noben šopek tako svež in tako duhteč, kakor ta živi šopek čiste in nedolžne pobožnosti. Pripovedoval je gospod od glavnega odbora, kako se je nedolžna mladina, zlasti prav mali, pripravljala na ta dan. O, ko bi mogli navesti vsa pisemca, ki so bila poslana v kongregacijsko pisarno za otroke! Polna so ljubke vdanosti in ljubezni do Jezusa in Marije. Dve majhni ubogi deklici n. pr. sta poslali tri edne cvetke iz svojega vrtca, ki sta jih negovali z veliko ljubeznijo. Drugi, tudi revni, pošljejo prav skromne vsotice prihranjenega denarja z naročilom, naj kupijo za ta denar cvetic, katere naj potresejo po stezah, kjer bodo Jezusa nesli v procesiji, tretji naroča, naj za njegove novce kupijo svečo, ki bi pred

duplino gorela s pristavkom, »da bo dobri Jezus zadovoljen s kongresom«. Takih zgledov bi mogli naštetih nešteto. Velik ljubitelj otrok P. Durand je predsedoval njihovemu shodu v četrtek opoldne. Dasiravno ura, ki je bila določena za shod otrok, ni bila primerna, vendar se je zbrala pred duplino velika množica nedolžnih otročičev, deloma iz Lurda, deloma od drugod, spremljana od svojih vzgojiteljev. P. Durand je pojasnil svojim mladim poslušalcem namen evharističnega kongresa, ki obstoji v češčenju Jezusa Kristusa, v zahvali, v zadoščenju za razžaljenja kraljevega Božanstva in v prošnjah za vesoljni svet. V čudovito priprostem govoru je govornik nadalje spodbujal otročiče k pogostemu in vsakdanjemu sv. obhajilu. V dvo-govoru med njim in njegovimi malimi poslušalci se nam je nudil čudovit evangelijski prizor, ko so judovski otroci obkrožali Jezusa. Obred se je končal z blagoslovom s presvetim Rešnjim Telesom.

Popoldne ob dveh dne 23. julija je bilo napovedano posebno zborovanje za žene. Pa že ob 1. uri je bila velika cerkev sv. rožnega venca popolnoma napolnjena vernega ženstva. Shod se je otvoril z molitvijo za krščanske matere, za narod vernega ženstva in za rešenje po ženstvu. Nato je predsednik pozdravil zbrane matere, soproge, hčere — kot angele varuhe krščanskih družin. Podeljena je bila beseda grofici de St. Laurent, ki je hotela dati materam praktične nasvete o evharističnem katekizmu. Tu smo slišali mater govoriti s prekipevajočim srcem o tem, kar ji je na svetu najdražje: o duši svojega otroka. Kazala je na mater, ki ima pred seboj odprto dušo otrokovo, ki čuva nad svojim otrokom, ko raste in podvoji svojo čuječnost v nevarni dobi 15. in 16. leta otrokovega. V s a k d a n j a skrb ji je, da sprejme otrok Jezusa v sv. hostiji, kar je neobhodno potrebno za dušno življenje. Predsednik se zahvali gospej predavateljici in jo predstavi kot vzor krščanske matere, pohvali njen evharistični katekizem, njeno vzgojevanje — poosebila se je v svojem otroku — ona je mati, duhovnik in apostol! Vse zbrane prosi in pozivlje, naj vodijo svoje otroke k sv. Evharistiji. Dvignil se je glasen klic: »Da, da, obljubljam.« Pri tem prizoru sem iskreno zaželel, da bi se temu klicu pridružil isti klic in ista obljuba naših slovenskih mater . . . **Matere, ki berete te vrstice, vodite svoje otroke k Jezusu po pogostem, da, vsakdanjem sv. obhajilu; boljše vzgoje svojim otrokom dati ne morete. Čujte, slovenske matere, da ni čas vzgoje vaših otrok le, dokler v šolo hodijo, ampak da je podvojene skrbi za**

otroka treba v nevarnih letih, ko neha hoditi v šolo. — Nato je semeniški profesor Scanel iz Irlandske govoril o mali Nelly, ki je v starosti štirih let neprestano prosila: »Dajte mi mojega Boga.«

Poleg posameznih francoskih odsekov za razne stanove so imele tudi posamezne narodnosti svoja posebna zborovanja, pri katerih se je prav živahno razpravljalo v domačih jim jezikih o isti tvarini, ki je bila določena za slovesna skupna zborovanja. Take svoje odseke so imeli po raznih večjih dvorinah Španci, Italijani, Nemci, Belgijci, Angleži, Poljaki, Ogrji in pa mi Avstrijci. In ravno avstrijski odsek je bil prav zanimiv, tako da so se ga vsled živahnih razprav, ki so se tu vršile, prav pridno udeleževali ne le samo vsi v Lurdu zbrani Avstrijci, ampak tudi zastopniki drugih narodov so prav radi prišli v naš odsek in so si skrbno zapisovali važnejše reči.

Že takoj na prvem zborovanju se je v avstrijskem odseku enoglasno z velikanskim odobravanjem sklenilo odposlati vdanostne brzojavke v Rim svetemu očetu in na Dunaj cesarju Francu Jožefu I. ter dunajskemu nadškofu kardinalu dr. Frideriku Pifflu. V Rim je bila odposlana brzojavka te-le vsebine: »Za Njega Svetost Pija X., za papeža, ki posebno pospešuje češčenje presvetelega Rešnjega Telesa, prav goreče moli okrog 100 Avstrijcev, zbranih na evharističnem kongresu v Lurdu.« V imenu sv. očeta je brzojavno odgovoril papežev tajnik kardinal Merry del Val: »Sveti oče se iskreno zahvaljuje vsem avstrijskim kongresistom za molitve in jim podeluje svoj papeški blagoslov.« Brzojavka cesarju se je glasila: »Svojega težko skušanega, goreče ljubljeneega cesarja

in cele cesarske hiše se spominja v molitvi okrog 100 avstrijskih kongresistov v lurskem svetišču.« Tudi tej brzojavki je takoj sledil odgovor, ki se glasi: »Nj. c. kr. apostolsko Veličanstvo se iskreno zahvaljuje vsem avstrijskim kongresistom za pobožne molitve na milosti-polnem kraju v Lurdu.«

Avstrijskemu odseku je predsedoval graški prošt Schabl. V svojem začetnem govoru se je spominjal vtiskov, katere smo prejeli ob dohodu v Lurd in kateri se množe od dne do dne. Upa, da nam bodo dogodki teh dni ostali vedno globoko vtisnjeni v naša srca in da bomo po končanih slavnostih evharističnega kongresa Lurd zapustili potrjeni v sveti veri s prijetno naloženo nam nalogo, dogodke vseh teh dni med domačimi pripovedovati z namenom, da bi se vedno bolj širila in pospeševala čast do presvetelega Rešnjega Telesa. Omenjal je govornik najiminenitnejšega vprašanja današnjih dni, namreč **socijalnega vprašanja**. Od rešitve tega vprašanja zavisi mir v kraljestvih in pri posameznih narodih; od te prave rešitve je odvisna usoda posameznega človeka in usoda celih ljudstev. Omenjal je besede vseučiliškega profesorja Försterja, ki jih je govoril pri nekem javnem predavanju, namreč: »Središče našega življenja mora biti Jezus Kristus.« Tem besedam učenega profesorja visokih šol so se poslušalci čudili! Mi pa vemo, je poudarjal, da od stališča, katero zavzemamo nasproti Kristusu, zavisi sreča našega življenja. Zato z veseljem pozdravlja dejstvo, da je glavni odbor evharističnega kongresa določil za letošnji kongres tvarino, ki naj obdelava vprašanje o socialnem kraljestvu Jezusa Kristusa v sveti Evharistiji. (Dalje.)

Za časa vojske — treznost!

Ne kuhati žganja! Sadje sušiti!

Slovenci! Rojaki! V dnevih krvave vojske naj vsepovsod med nami vlada sveta treznost! Resni čas vojske je posebno neprimeren za razveseljevanje in zapravljanje. Za razveseljevanje ni povoda, ko je povsod toliko žalosti; istotako ne za zapravljanje, ko preti po mnogih krajih pomanjkanje in draginja, če ne celo lakota. Na vseh straneh je dosti kričečih potreb; in kdor ima preveč denarja, naj pomaga siromakom, ranjencem, vdovam in sirotam. Pivski izgredi bi bili v času vojske dvakrat obsodbe vredni.

Po krščanskem naziranju se smatra vojska po pravici za šibo božjo, ki ima namen, odvrniti ljudstvo od greha, poželjivosti, razuzdanosti in ga obrniti na pot pokore, samozataje, skromnosti, rednega življenja. Ni dvoma, da ima ravno pijančevanje velik delež pri splošni razuzdanosti našega časa. To je zakrivilo nešteto grehov in izzvalo jezo božjo. Zato je treba, da potolažimo razsrjenega Boga s tem, da z zmernostjo in zdržnostjo izravnamo to, kar smo zagrešili z nezmernostjo.

Posebno naj se domovina naša odpove nesrečnemu žganju, ki jo uničuje. In sicer žganju v vsaki obliki! Ravno nastopa jesen in ljudje bodo imeli veliko sadja. V nič manj kot v 13.000 kotlih se je samo na Kranjskem pretvarjal ta dar božji, sadje, v strupeno žganje. Teга nesmiselnega, potratnega, pregrešnega gospodarstva mora biti konec! Nikdar pa ni bilo bolj potrebno, sadje rabiti

Ljudje naj sadje suše! To jim pridigujemo že nekaj časa. A letos se mora to v resnici začeti. Žal, da so sušilnice nove vrste pri nas še tako malo poznane in razširjene. Za letos si morajo ljudje pomagati kakor pač znajo. V kratkem pa se mora začeti vpeljavati nov moderni način sušenja.

Opozarjamo, da letos ne bo sliv iz Srbije in najbrž tudi ne iz

Procesiija ob evharističnem kongresu v Lurdu.

bolj pametno in koristno, kakor sedaj v času vojske. Ne vé se, kako dolgo bo vojska trajala in če ne bo nastalo pomanjkanje živil. V teh časih zdrava živila, kakor jesadje, pretvarjativstrup, je vnebovpijoča neumnost. Vrniti se moramo k prejšnji boljši uporabi sadja!

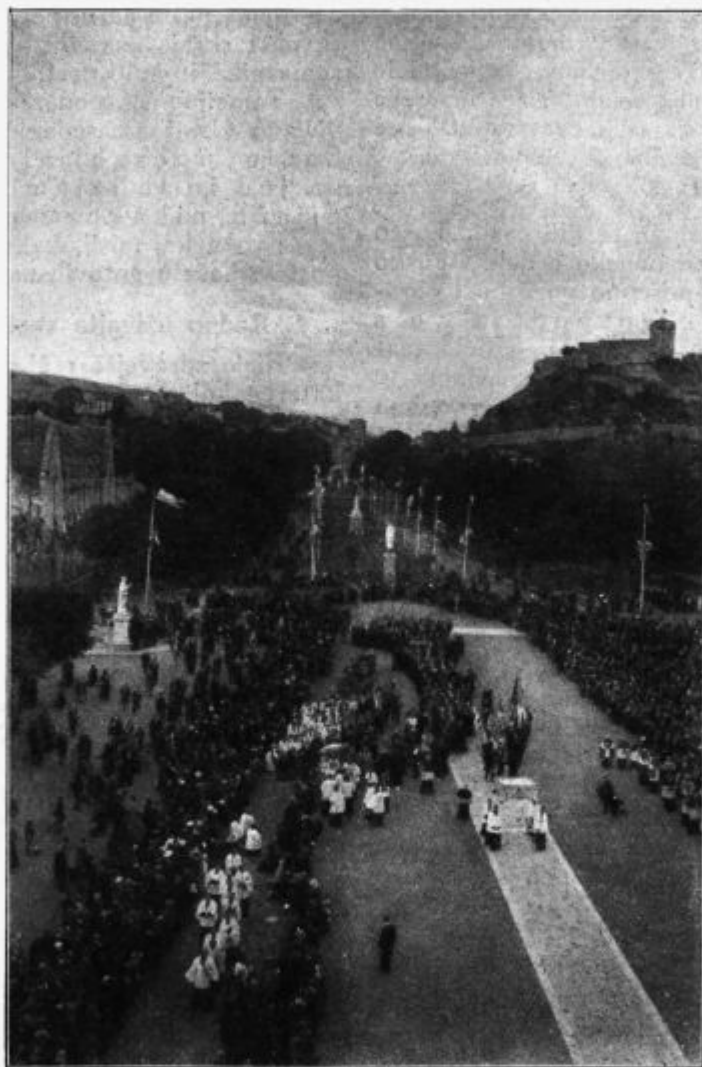
Bosne in Slavonije, da bi se moglo zadostiti potrebam zahodne in severne Avstrije, kaj šele Nemčije! Ljudje naj torej suše slive in češplje doma! Zalegle jim bodo za jed in lahko jih bodo tudi prodali. Suh denar spravlja, kdor skrbno in pridno suši slive in češplje.

Povsod in ob vseh prilikah naj bi se letos posebno ljudje svarili pred pretvarjanjem sadja v alkohol in naj se jim priporoča sušenje sadja.

Sicer pa ne samo žganja, ampak vsake vrste čezmernega pijančevanja bodi v teh resnih časih konec! Če že sicer, naj velja posebno zdaj vsako preobilno popivanje za sramotno!

mora utihniti; sploh vsako ponočevanje popolnoma ponehati! Kdor bi zdaj ponoči okoli norel, zasluži, da bi ga pošteno domú napodili. Če je za kaj, naj gre na vojsko; če ni za rabo, naj pa lepo miruje!

Sadje se mora pametno in koristno rabiti — ne za strup, ampak za živež in za prodajo. — Ravnokar pa slišimo, da brezvestni ljudje, ki prekuhavajo sadje v alkohol,

Procesija ob evharističnem kongresu v Lurdu.

Gotovo je čas vojske, dasi naše delo sámo ovira, najprimernejši čas, da se goji treznost v najvišji meri. Ljudje se morajo omejiti na najpotrebnejše. Vsa potrata mora odpasti! Plesi in druge podobne zabave morajo biti popolnoma zabranjene! Kričanje po gostilnah in ponočno razgrajanje

že hodijo okoli kmetov in prav za nizko ceno kupujejo od njih sadje. Vse prijatelje ljudstva prosimo, naj svaré ljudi pred takimi brezvestnimi prekupci, pa tudi pred tem, da bi sami sadje napačno obračali. Tudi za »mošt« letos ni treba sadja prešati, ko se ne vé, če ne bo še jesti zmanjkalo.

Vsaka senčna stran ima tudi svojo solnčno. Prizadevajmo si, da veliko zlo, kakršno je vojska, obrnemo kar moč v dobro sploh in tudi v to, da bo poleg vnanjega sovražnika našega premagani tudi notranji — alkoholizem!

»Sveta vojska«.

Kako s pridom uporabimo letošnji sadni pridelek.

Tole spada bolj v posvetne liste. Ker ima pa »Bogoljub« največ bralcev med ženskim spolom in imajo posebno ženske opraviti s sadjem, zato ponatiskujemo iz lista »Slov. Sadjar« tele zelo modre in koristne nauke glede uporabe sadja. Če bi znali ljudje sadje prav rabiti, bi se marsikaj denarja prihranilo, pa tudi — greha.

* * *

V sedanjih resnih in težkih časih, ko so milijoni rok zamenjali poljsko orodje s puško in mečem, moramo posebno pozornost obratiti na pametno gospodarstvo s pridelki naših kmetij. Vsaka malomarnost, površnost in lahkomiselnost v tem oziru je neodpustljiva. Prav posebno opozarjamo na tiste pridelke, ki jih ljudstvo navadno ne ceni tako, kakor zaslužijo, in večkrat ravna z njimi prav lahkomiselnost in negospodarsko; ti pridelki pa imajo še to slabo lastnost, da se jako hitro pokvarijo. V mislih imamo pred vsem **sadje**.

Precej je letos ponekodi jabolok in hrušk, posebno bogato so pa obrodile češplje, zlasti po Dolenjskem. Mestoma so tako polne, da se pod težo sadja klanjajo do tal, lomijo veje in podirajo cela drevesa. Ob letošnjem krasnem vremenu so dobro zorile in vsled tega še bolj pridobile na vrednosti.

Jabolka smo v zadnjih letih izvečine prodali, nekaj pa predelali v sadno vino. Tudi dobršen del svežih češpelj so sadjarji spravili v denar, največ so jih pa pokuhali v žganje.

Kaj pa letos? Ali se bomo držali pri sadni uporabi starega kopita, ali zahtevamo izpremenjene razmere tudi izpremembo v sadni uporabi? Vsled izjemnih kupčijskih razmer po vsej Evropi in vsled zastalega obrta letos s sadno kupčijo ne bo veliko ali pa nič. Primorani bomo **uporabiti sadje izvečine doma**. Od načina te domače sadne uporabe je pa odvisno, koliko si bomo v sedanjem izrednem gospodarskem položaju s sadjem opomogli, koliko nam bo zaleglo.

Sadje lahko uporabimo v domačem gospodarstvu na dva, v bistvu različna načina, in sicer ali **za jed**, ali pa **za pijačo**. Znano je,

da se hudim in dolgotrajnim vojskam rado pridruži pomanjkanje živeža — lakota. Pa met nam torej že pove, da čimbolj obračamo sadje za jed, tem modrejše postopamo, zlasti v današnjih razmerah. Nasprotno, v čim večjih množinah napravljamo iz sadja pijačo, tembolj takorekoč zametamo dragoceno hranilo, ki bi nas lahko rešilo v skrajno hudih časih. Tu pride pa še posebno v poštev dejstvo, da pripravljajo iz sadja zgolj alkoholne pijače, zlasti v velikanski množini: žganje. Ta pijača ne le da ni potrebna, ampak je naravnost skrajno škodljiva in pogubna za posameznika in splošnost.

Temeljno gospodarsko načelo, ki ima veljavo zlasti za sedanje čase, bodi torej: **Sadje uporabljajmo predvsem za jed in le izjemoma za vinsko pijačo, nikakor pa ne za žganje.**

Evo nekaj misli, kako bi se dalo doseči po tem načelu gotovih uspehov.

1. Redno uživajte sveže (frišno) sadje!

Ni je zdravejše reči, nego je zrelo sadje kateregakoli plemena. Za mladino je naravnost neobhodno potrebno, ne toliko zaradi redilnih, kakor zaradi raznih drugih, zlasti rudninskih snovi, ki jih vsebuje. V družinah, kjer se celo poletje, v jeseni in pozimi redno uživa sveže sadje, si prihranijo veliko drugih pridelkov, ki lažje počakajo in se tudi lažje in dražje prodajo.

Zato pa, gospodarji in gospodinje, **spravite vse količkaj trpežno jesensko in zimsko sadje v primerne shrambe!** Založite se s sadjem kolikor mogoče, pa se vam ni treba bati lakote! Tudi če se vam nudi primerna kupčija, ne dajajte od hiše vsega sadja, zlasti ne, če ima nizko ceno. Sadja ni nikdar preveč v hiši, zima je dolga, ne vemo, kaj nam prinese pomlad. S cenanim sadjem, ki ga obrnemo za dom, hranimo drago žito in razne druge pridelke.

2. Gospodinje, redno uporabljajte sveže sadje za razna preprosta vsakdanja jedila!

Iz sadja se dajo pripraviti najrazličnejša jedila, ki niso samo okusna, zelo lahko prebavna in zdrava, ampak tudi tečna in krepilna. Jabolčnik, čežana, pečena jabolka, češpljevec, češpljevi cmoki itd. so jako cenena in preprosta, a okusna jedila, ki naj bi bila v vsaki najskromnejši hiši celo leto prav mnogokrat na mizi. Gospodinje, ako boste umevale ta način sadne uporabe, vam ne bo treba zametati raznega trebeža, nagnitega in nezrelega sadja, ki ga drugače pojedjo živali ali pa zgnije na

kupih in pod drevjem, in na jesen in zimo ne boste nikdar v zadregi, kaj boste pripravile za kosilo, južino ali večerjo!

3. Delajte z vso silo in odločnostjo na to, da se bo nasušilo letos kolikor le mogoče veliko sadja!

Zgodnja jabolka, hruške, zlasti pa češplje se v svežem stanju ne dajo shraniti, niti jih ne moremo použiti svežih takoj z drevesa, ker obrodijo v veliki množinah. Ako jih hočemo imeti trajno za jed, jih moramo na kak način predelati in obvarovati (konservirati), da se ne morejo pokvariti. Najnavadnejši in najcenejši način ohranjanja sadja je sušenje. V nekaterih krajih so naši pradedje svoje dni živeli skoro ob samem suhem sadju, dandanes ga ponekodij komaj poznajo. Ljudje božji! Pomislite, kaj delate! Tisoče in tisoče centov dragocenih češpelj roma v sode in se uniči popolnoma. Še več! Izpremene se celo v strup, ki uničuje najpoprej tistega, ki ga pripravlja. Vsaj sedaj, v teh hudih časih, se spametujte in skušajte nasušiti kolikor mogoče veliko češpelj in drugega sadja. To blago boste z največjim pridom rabili doma, ker ga rado uživa staro in mlado, zdravo in bolno, bodisi kakorkoli pripravljeno. Če ga boste pa pripravili čez domačo potrebo, ga boste vedno lahko prodali. Suho sadje bo gotovo potrebovala tudi vojaška uprava in ga drago plačevala.

Ne udajte se praznim in abotnim izgovorom, češ, da so naše češplje za sušenje pre drobne in nimajo vsled tega nobene veljave. Če nikoli, bodo v sedanjih časih prišle prav. Na zimo, spomladi, poleti in še drugo zimo boste uživali od zaloge, ki si jo lahko pripravite sedaj, kajti prihodnje leto gotovo ne bodo obrodile tako obilo. Dragih bosenskih češpelj najbrže letos ne bo prišlo veliko v promet, in bo naše blago imelo temvečjo vrednost, čeprav je drobnejše.

Seveda, sedaj ne more biti govora o napravi kakih novih sušilnic. Za to je že prepozno. Toda brez obotavljanja pripravite vse stare sušilnice, najsiboda kakršnekoli vrste, osnažite in zakrpajte stare zaprašene lese, naredite si novih preprostih les, pripravite kuzivo in, ko bo sad dovolj zrel, nemudoma začnite s sušenjem!

Gospodinje, ne zamudite v tem oziru nobene prilike! Sušite sadje na solncu, v peči, na peči, na štedilniku, sploh kjerkoli je primerna toplota in količina zravnega prepaha.

Češplje morajo biti za sušenje popolnoma zrele, in čimdalje jn pustimo na drevju, tem lepši izdelek dobimo. Najbolje storimo, da sušimo tiste, ki rade odpadejo, ako drevo nalahko potresemo. Ob ugodnem jesenskem vremenu čakajo češplje na drevju tje do konca septembra in še dalje; sušimo jih lahko torej celih 5 do 6 tednov neprenehoma.

Kar smo povedali o češpljah, to velja kajpada tudi za drugo sadje, posebno za hruške in jabolka. Zgodnje peškasto sadje moramo sušiti, drugače nam ne zaleže veliko. Suhi hruškovi in jabolčni krlji, jabolčni obročki itd., to je blago, ki se mogoče pripravi, ki bo pa imelo v sedanjih časih veliko veljavo.

4. Gospodinja, ki le količkaj more, naj kuha iz češpelj mezgo (povidl).

Tudi na ta način ohranimo lahko velike množine izvrstne sadne tvarine za jed. Za kuhanje češpljeve mezge ni treba nobenih priprav, ne sladkorja, pa tudi nobenega posebnega znanja ne. Samo malo dobre volje, pazljivosti in truda, pa imamo cent blaga, ki je več vredno, kako sodi polni slivovke.

Češplje za mezgo morajo biti zelo zrele (vele pri pečju). Za vsako kuhe jih natresemo posebej. Pred uporabo jih operemo, potem razpolovimo, odstranimo koščice in denemo brez vode kuhat, najbolje v kak kotel. Ko popolnoma razpadejo, jih pretlačimo skozi kako redko sito ali rešeto, da odstranimo kože. Pretlačeno kašo denemo nazaj v kotel in jo toliko časa ukuhavamo, da se popolnoma zgosti (tako da obvisi v kepah na žlici). Med ukuhavanjem jo moramo neprenehoma mešati, da se ne pripali. Bolj preprosta pa izvrstna mezga nastane, ako je nič ne pretlačimo, ampak ukuhamo kar s kožami vred. Dovolj ukuhana mezga se takoj vroča napolni v temeljito osnažene in suhe lončene posode, deže, škafe, sodčke itd. Vsako posodo je treba skrbno zavezati s pergamentnim papirjem in spraviti na suh in hladen prostor.

Iz bezgovih jagod, ki se pri nas ponavadi uporabijo za žganje, se dá napraviti jako zdravilna mezga (terjak).

Premožnejše gospodinjje naj suše poleg navadnih tudi olupljenen češplje (prinele), naredijo naj kolikor mogoče veliko ukuhanega sadja (kompota) in razen navadne mezge naj pripravijo veliko češpljeve marmelade. Vse tako finejše blago bo posebno prav prišlo za ranjence, za razne druge bolnike in ob različnih prilikah.

5. Sadne pijače.

Najzdravejše sadne pijače naredimo na ta način, da sadni sok ukuhamo s sladkorjem (malinovec, borovničevac, bezgovec, robidovec itd.). Take sokove hranimo v steklenicah in jih uživamo razredčene z mrzlo studenčnico ali sodavico (kislo vodo). Koliko je pri nas po grmovju in po mejah robidnic in raznih drugih jagod, ki bi vse dale izvrstno pijačo!

Jabolčen in hruškov sok pa lahko ukuhamo brez sladkorja. Ako ga precedimo, napolnimo v steklenice, dobro zamašimo, primerno razgrevamo (steriliziramo) in naposled steklenice zakapamo s parafinom (ali tudi s pečatnim voskom), ostane sladak neomejen čas. Vse te in enake sadne pijače so posebno priporočati za bolnike in otroke in bi ne smele manjkati v nobenem gospodinjstvu, zlasti, ker se lahko pripravijo brez vseh stroškov. Otroci, ki postopajo brez dela po vasi, pastirji, ki leže pri ognju in pasejo bolj lenobo kakor živino, naj nabirajo razno jagodičevje, ki se brez truda lahko uporabi za omenjene pijače.

Gospodarji, gospodinje, ki vas je Bog blagoslovil z obilo sadno letino, upoštevajte te blagohotne nasvete in ne pozabite, da s pametno sadno uporabo lahko odvrnete veliko gorja od svojih družin in domo-

vine. Ne zamudite torej ugodne prilike, da vas slaba letina in čas stiske ne najde nepripravljenih!¹

Še več o tem vam pove knjiga:

»Sadje v gospodinjstvu«. Kupujte letoš posebno pridno to knjižico! Zakaj letos posebno? V času vojske je treba modro gospodariti in gospodinjiti. In ta lepa knjižica uči, kako se modro gospodari in gospodinji s sadjem. Letos, ko utegne drugih živil zmanjkati, ali bo ž njimi vsaj pičlo hodilo, je treba sadje posebno pametno rabiti. Poleg tega, da se sadje suši, — kar priporočamo že na drugem mestu, — se iz njega lahko delajo tudi druge zdrave in dobre jedi. Samo treba jih je znati narediti! Naše ženske pa to še vse premalo znajo. Ta knjižica jih bo poučila. Vsaka slovenska gospodinja bi morala to knjižico imeti. Gospode duhovnike in učitelje vnovič prosimo, naj jo ženskam priporočajo in morda tudi skupno naroče. Stane 1 K, s poštnino 1 K 20 vin. Dobiva se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani in pri »Sadjarskem društvu« v Šmarci, p. Kamnik.

¹ Kdorkoli želi kakih pojasnil glede sadne uporabe, obrne naj se osebno ali pismeno na uredništvo »Slovenskega Sadjarja«.

Vzorna družbenka, Krivčeva Micika v Retečah.

(Konec.)

Pri kmečkem delu.

Ker je bila rajnica tako nadarjena in vsestransko delavna, bi utegnil misliti, da ni rada delala priprostih kmečkih del na polju, v gozdu, v hlevu. Toda motiš se. Njeno poglavitno delo je bilo vendarle staršem pomagati pri obdelovanju celega zemljišča. Drugo je delala potem, ko je vestno izpolnila poglavitno dolžnost. Pri delu ni bila lena, ampak urna, pridna in videlo se je, da jo veseli

kmečko delo. K vsakemu delu se je znala dobro pripraviti; spretno je znala sukati tako gnojne vile kakor cepec; tako grablje kakor srp; tako motiko kakor sekuro. Če so se kdaj prepirali, kdo naj naredi kako delo, je navadno naredila konec s tem, da je šla in tisto delo opravila. Pri njenem razrahljanem zdravju bi bilo prav, da bi bila bolj pazila na zdravje in se varovala zlasti prehlajenja, kar se je pri kmečkem delu včasih težko

obvarovati. Vsled svoje izredne pridnosti, vestne pokorščine, nepričakovanih vremenskih sprememb se je večkrat prehladila in znova zbolela.

V občevanju s prijateljicami.

Tudi v tem oziru se mi zdi rajnica vzorna. Držala se je zlate srede. Ni silila med družino, kakor imajo mnogi mladi ljudje navado, da brez družine posebno ob nedeljah ne morejo niti eno uro biti; pa tudi ni bila pusta in črna, da bi za pametno družino ne marala, kakor se tudi taki čudaki med mladino dobe. Če je bilo treba, je shajala brez družine in tedaj so jej bile knjige, cvetice, petje, učenje dobre prijateljice. Kadar jo je pa kaka dobra prijateljica obiskala ali pa če so se skupaj učile, tedaj je bila posebno prijazna, ljubezniva, vljudna; klepetava pa ni bila, ne opravljava, ne razburljiva ali maščevalna, bila je takega značaja, da so jo povsod radi imeli ne zaradi njene zgovornosti, ampak zaradi njenih dobrih lastnosti. Neko domače dekle je reklo, da je najsrečnejša v Mickini družbi in takega mnenja jih je bilo gotovo mnogo. Sploh je bila znana po svoji ponižnosti, ljubeznivosti, postrežljivosti n. pr. če je spoznala, da se kakí materi domov mudi, ji je namignila, da sta menjali prostor pri spovednici in je tako mati prej prišla na vrsto; sovražila je prepir, in če je bila kdaj slučajno navzoča pri kakšnem prepiru, je skušala rahlo posredovati, in če ni dosegla namena, je odšla. Bila je zelo mehkega in sočutnega srca in usmiljena. Kako je ljubila dobro družino, nam priča posebno to, da je bila silno vesela, če se je kdaj pripravljalo romanje Marijine družbe na kako božjo pot, hudo pa jej je bilo, če se je moralo nameravano romanje opustiti zaradi premajhnega zanimanja.

Bolezen in smrt.

Prav krepkega zdravja, kakor so mnoga dekleta na kmetih, rajnica ni bila, čeprav zunanja postava ni navadno kazala, da bi bila bolna. Ko se je preteklo leto zopet parkrat prehladila, se ni veliko zato zmenila, češ, se bo že kakor drugičkrat zboljšalo in zato se ni pazila ter si ni dala potrebnega počitka in miru. In ko je v noči 25. januarja prav resno zbolela, ni marala še ostati v postelji, hodila je po hiši semtertja, delala čipke, prebirala knjige, dokler ji niso poklicali zdravnika, kateri ji je ukazal, da mora v posteljo in je ne sme zapustiti, ako hoče še ozdraveti, če že sploh ni prepozno. Pokorila se je zdravnikovemu ukazu, a bilo je res že prepozno. Bolezen je silno hitro napredovala.

Potenje ponoči in podnevu jo je zdelovalo. In kakor je bilo življenje rajnice nekaj izrednega, nevsakdanjega, tako je bila tudi bolezen. Micka je namreč v bolezni oglušela, tako da ni slišala navadnega glasnega govorjenja in si moral prav glasno govoriti, da te je razumela. Volja božja je bila, da ji je Bog odtegnil še to, kar marsikoga v boleznih tolaži in kratkočasi, ker sliši tolažilne besede in sliši pogovor ljudi; Bog je hotel, da bogoljubna rajnica ni slišala praznih posvetnih pogovorov in da je ni motilo posvetno vrvenje. Tako je pravzaprav že svetu odmrila, preden se je njena duša ločila od telesa.

Sama se ni zavedala, da je bolezen tako nevarna in upala je še vedno, kakor večina bolnikov, da ozdravi. Mislila je pa tudi resno na smrt. Tako je nekoč naročila: »Predno bodete pokrov dali na mojo rakev, ne smete mi rok dati narazen, ampak pustite mi jih sklenjene.« Ko je videla v zrcalu na bledeh licih sumljivo rdečico, ki se pojavi pri jetičnih, je šaljivo pripomnila: »Glejte, kako lepe rože imam na licih.« Seveda bi bila rada še živela, saj ji življenje ni drugega grenilo, kakor le bolehnost, sicer pa ni še poznala bridkosti in drugih prevar in goljufij tega življenja, kakor jih pozna marsikatera dekle njene starosti. Mislim, da ji je bilo le težko se ločiti od petja, od knjig, od gledaliških iger, od cvetic, od molitve in dela, pa od dobrega očeta in prijateljic. A ko sem ji moral povedati, da je njena bolezen nevarna in da ni upati na ozdravljenje, tedaj je bila vdana v voljo božjo in pripravljena prejeti sv. zakramente za umirajoče. Prejela jih je teden pred svojo smrtjo 22. februarja. Nato ji je nekoliko odleglo, a proti koncu tedna jo je začelo še grlo močno boleti, tako da je le težko govorila, in ko je poskušala peti, ni več mogla. Odpovedalo ji je torej še grlo, utrujeno od petja in govorjenja za božjo čast, blagor in veselje bližnjega. Po shodu Marijine družbe so jo še dobre prijateljice obiskale. Niso mislile, da jo zadnjikrat obiščejo. Ob tej priliki je rajnica pobožno poljubila družbeni znak ene svojih najboljših prijateljic. Ponedeljek zjutraj pa smo zvedeli, da je Krivčeva Micka ponoči na prvo nedeljo v mescu, posvečenem sv. Jožefu, priprošnjiku za srečno zadnjo uro, mirno brez kakega smrtnega boja v naročju svoje tete izdihnila svojo nedolžno dušo.

Na mrtvaškem odru in pogreb.

Gotovo rajnica ni mislila, da se bo tako kmalu izpolnilo, kar je pred komaj tremi mesci pela ob vzprejemanju v Mar. družbo:

Ko bom na odru mrtvaškem ležala,
na prsi se bode svetinja mi dala;
In v črno zemljo naj gre še z menoj,
Da enkrat častito od mrtvih bom vstala.

Vest, da je umrla v Retečah zgledna
mlada družbenka, se je kmalu raznesla čez
meje naše župnije v bližnjo okolico in prišli
so ranjico v obilnem številu kropit in za njo
molit tudi iz sosednjih župnij. Mi smo se pa
ob njenem odru spomnili besed pesnika S.
Gregorčiča:

Oj, tu ležiš na ôdri,
Kot angelček miru,
Očesci jasnomodri
Zatisneni svetú.

In krog nedolžnih senec
V rumenkastih laseh
Ti plava cveten venec,
Na ustnih rajsk nasmeh.

Z ročico se ročica
K molitvi sklepati;
Ta snegobela lica
Kot prej so lepa ti.

Smrt ni ti strahovita,
Če tudi v cvetu let;
Na lici se ti čita,
Da ni ti mari svet!

Pogreb se je vršil, kakor se vrši obi-
čajno pogreb Marijine družbenke. Za pevke

je bilo petje mučno, ker so se morale krepko
premagovati, da ne bi začele mesto peti
glasno ihteti, kar so storili do malega vsi
pogrebci, posebno še družbenke. Izgubile so
ž njo res vzorno tovarišico, ki so jo iskreno
ljubile in je še ne morejo pozabiti. Jaz pa
sem si mislil:

Čemu se joče mati,
Kaj oča se solzi?
Po tebi žalovati
Pa meni se ne zdi.

Saj ti si srečno slekla
Oklep trohljivi zdaj.
Nesla je božja dekla
Te v lepši, boljši kraj!

Pač blagor, blagor tēbi,
Tam dobro je za tē!
Na srečnem božjem nēbi!
Oj, moli še za mé!

Ločili smo se od groba s prisrčno proš-
njo: »O, da bi dekleta posnemale vzorno
družbenko!«

Reteče, 10. avgusta 1914.

Jan. Meršolj,
župnik.

Marijine hčere, prejemale pogosto sv. obhajilo!

Ni jih lepših trenutkov od onih, ki jih pre-
živimo združeni z Jezusom v sv. obhajilu. Saj
je Jezus ljubljenec naše duše, še posebno pa
ljubljenec Marijinih otrok. Marija je bila tako
rada pri Jezusu, vedno je bila združena z njim.
Kako bi se mogla imenovati prava hči Marijina
ona, ki bi za njenega Sina ne marala, ki bi ga
ne hotela prejemati v zakramentu ljubezni! In,
žalibog, so take Marijine hčere, ki še takrat
ne gredo k sv. obhajilu, kadar jim to nalagajo
družbena pravila.

Toda, drage družbenke, odslej ne več tako!
Sklenite iti k sv. obhajilu, kolikorkrat bo mo-
goče. Kako srečni so oni trenutki, ko prebiva
Jezus v našem srcu! Tu imamo prijatelja, tu je
naš tolažnik, tu je naša pomoč, tu je naš bodoči
sodnik! Poslužujte se tega pripomočka in uvi-
dele boste, da bo vse drugačno življenje zavelo
po Marijinih družbah. Nemogoče je, da bi se v
družbo, kjer je razširjeno pogosto sv. obhajilo,
naselila mlačnost. Ljubezen do Boga se bo vedno
bolj in bolj množila, mlačne družbenke se bodo
dvignile in Marijine družbe bodo postale vzor
kriščanskega življenja.

Drage Marijine hčere, poskusite torej, pre-
jemati pogosto sv. obhajilo! Ko boste začele, ne
boste mogle več nehati. Ljubezen Jezusova vas
ne bo pustila. Hrepenenje po Jezusu bo vedno
močnejše in brez sv. obhajila ne boste mogle več
izhajati. To vem iz lastne skušnje. Nekdaj tudi
jaz nisem bila za pogosto sv. obhajilo. Mislila
sem, če grem enkrat na mesec, pa je to silno
veliko. A na prigovarjanje svojega spovednika
sem pričela vsak dan pristopati k sv. obhajilu.
In če bi mi zdaj prepovedal hoditi k sv. obhajilu,
bi bila to moja največja muka. Poskusite tudi
ve in vzkliknile boste: Našla sem ga, ki ga ljubi
moja duša, trdno se ga hočem držati in ga ne
izpustiti nikdar več.

Drage hčere Marijine! Posebno v teh
burnih časih je treba, da se poslužujemo tega pripomočka. V sv. ob-
hajilu pride Jezus sam v naše srce, da uslišuje
naše prošnje. In zdaj v tem času imamo vsi ve-
liko prošenj do Jezusa za blagostanje naše do-
movine, za srečno zmagó katoliške Avstrije nad
sovražniki. Prosimo za to pri sv. obhajilu in
uslišani bomo!

Družbenka.

Pozdrav Mariji na Homcu.

Pozdravljena bodi, cerkvica mila,
ker tolikrat sem srečo uživala v njej!
Želim, da bi zopet se kmalu vrnila
in srečo uživala kakor nekdej.

Srečna sem bila pri Tebi, o Mati,
in bati ničesar se meni ni b'ló;
hčerka pri Materi vedno je varna,
koder jo čuva njeno oko.

Milo me gledalo Tvoje oko je,
ko odhajála v daljnji sem svet,
nikdar ne zabim obljube jaz svoje,
četudi živela še tisoč bi let.

Iz dalje pošiljam Tebi pozdrave,
Marija na Homcu, prosi zamé!
Daj, da kmalu zakličem blaženi ave,
ko bom stopila z vencem pred Té.
M.

Pregled Marijinih družb ljubljanske škofije. Dekanija: Ribnica.

Dekanijski vodnik: Duh. svétnik Fr. Krumpestar, župnik pri Sv. Gregorju*

Število Marijinih družb: 23, članov: 2435, Marijin vrtec: 347.

	Družba:	Ustanov. leta:	Št.	Marijin vrtec: dečki deklice
Ribnica	za mladeniče	1901	85	
	» dekleta	1901	343	
			<u>428</u>	
Dobropolje	za mladeniče	1902	246	
	» dekleta	1902	300	
			<u>546</u>	
Dolenja vas	za dekleta	1900	135	
Draga	za dekleta	1902	75	
Gora pri Sodražici	za dekleta	1909	20	
Loški potok	za mladeniče	1901	78	
	» dekleta	1900	212	
			<u>290</u>	
Rob	za dekleta	1904	58	
Sodražica	za mladeniče	1900	40	120 155
	» dekleta	1900	163	<u>275</u>
			203	
Struge	za mladeniče	1901	62	
	» dekleta	1900	74	
	» može	1913	92	
			<u>228</u>	
Sv. Gregor	za dekleta	1904	77	
Škocijan pri Turjaku	za mladeniče	1911	69	33 39
	» dekleta	1904	83	<u>72</u>
			152	
Vel. Lašče	za mladeniče	1904	16	
	» dekleta	1901	182	
			<u>198</u>	
Vel. Poljane	za dekleta	1902	25	

Dekanija: Leskovec.

Število Marijinih družb: 26, članov: 3173, Marijin vrtec: 688.

	Družba:	Ustanov. leto:	št.	Marijin vrtec	
				dečki	deklice
				45	120
Leskovec	za dekleta	1902	400		
				165	
Boštanj	za mladeniče	1901	20	39	60
	» dekleta	1901	142	99	
			162		
Bučka	za mladeniče	1902	13	20	40
	» dekleta	1901	79	60	
			92		
Cerklje	za mladeniče	1902	115		
	» dekleta	1902	306		
			421		
Čatež ob S.	za mladeniče	1901	11		
	» dekleta	1901	102		
	» može	1901	31		
	» žene	1901	86		
			230		
Kostanjevica	za dekleta	1902	96		
Krško	za dekleta	1903	56		
	za mladeniče	1903	48		
Raka	» dekleta	1903	303		
			351		
Studenec	za mladeniče	1901	11		
	» dekleta	1901	135		
			146		
Sv. Duh	za mladeniče	1903	14	20	50
	» dekleta	1902	85	70	
			99		
Sv. Križ	za mladeniče	1905	35		
	» dekleta	1902	219		
			245		
Št. Jernč	za mladeniče	1901	64		
	» dekleta	1901	494		
			559		
Škocijan	za mladeniče	1902	7	80	214
	» dekleta	1902	235	294	
			242		
Velika Dolina	za dekleta	1904	65		

Cerkveni razgled

Po svetu.

Kronanje sv. očeta se je izvršilo zaradi vojnih razmer, v katerih živimo, bolj zasebno, brez posebnih slovesnosti, in sicer v nedeljo, 6. septembra. Navzočih je bilo 53 kardinalo in 57 drugih cerkvenih dostojanstvenikov. — Ljubljanski gospod knezoškof je v imenu cele škofije brzojavil novemu papežu sledečo vdanostno izjavo: »Škof ljubljanski se skupno z duhovščino in vernim ljudstvom zahvaljuje božji Previdnosti za novega papeža; kot namestniku Kristusovemu mu obljubi popolno odkritosrčno pokorščino in vsestransko vdanost; za njegovo zdravje in za srečno vladanje Cerkve mu po Devici Mariji od Srca Jezusovega prosi prav obilne pomoči božje in prosi apostolskega blagoslova za vso škofijo.« Došel je odgovor: »Sv. oče so radi sprejeli častitke sinovske vdanosti in od celega srca blagoslove Vas, duhovnike in ljudstvo Vaše škofije. Kardinal Ferrata.« — V imenu kranjske dežele je izrazil vdanost in zvestobo novemu papežu deželni glavar dr. Šusteršič.

Svetovna vojska in — Rim. † Papež Pij X. je storil vse, da bi preprečil svetovni ogenj; posredoval je, dasi je bilo malo upanja, da bi se polegeli viharji. V Rimu so opravljali razne pobožnosti za mir; duhovnikom je bilo zaukazano, da morajo ves čas bojnega stanja pri sv. maši opravljati tudi molitev »pro pace« (za mir). Veliko duhovnikov je ob izbruhu vojske zapustilo Rim, ker so se podali na bojišča. Gojence velikega zavoda »Germanicum« so Italijani pozdravljaje spremljali na kolodvor. Posebno veliko je duhovnikov, ki so uvrščeni v francosko armado; samo iz pariške škofije je med vojaki 427 duhovnikov. — Francosko prebivalstvo izpočetka Nemcem ni bilo sovražno, šele potom časopisja, ki je napravilo bojno razpoloženje, se je zasejalo mednje nasprotstvo proti Nemčiji in Avstriji. Duhovski krogi, ki malo globlje mislijo, morajo pač spoznati, da bo zmagala avstrijske in nemške armade v korist katoliški Cerkvi na Francoskem. Toda tako mišljenje je redko; domovinska ljubezen je tudi pri francoskih duhovnikih zmagala kljub temu, da so od francoske framaonske vlade prejemali leta in leta batine.

»**Bog kaznuje!**« »Gorenjec« je v svoji 36. številki zapisal sledeče premišljevanje, ki dá resnim ljudem dokaj misliti: »Odkar svet stoji, je pri vseh narodih globoko ukoreninjena misel, da z vojskami Bog kaznuje hudobni svet. Tudi dan-

danes ni treba veliko okoli iskati, da pridemo do te misli. Moralna pokvarjenost in besno brezboštvo sta zadnja leta imela po Evropi veliki ples. Kdo naj to utaji? Naš list je večkrat omenil, da Francoska gnije. Sedanji porazi dokazujejo istotako, da francoska kri ni zdrava. Ali se pa ni inteligenca na Ruskem in Srbskem, pa tudi drugod, že zelo pofrancozila? Je li to slučaj, da

† **Vojaški kurat Valentin Rozman.**

se je največja gniloba začela izrezavati najprej in iz največjim nožem? Usoda seka naprej in nič je ne more zadržati. Kaj koristi danes vsa francoska kultura, ki je odstavila Boga?! Iz Pariza so se širili izprijeni romani, bogoskrunske gledališke igre, polzki filmi za kinematografe, bedaste mode, ki požirajo milijone, mehkužni kabareti ter razni elastični izdelki za decimiranje človeškega rodu. Sedaj gredo nad Pariz drugačne iznajdbe: topovi, katerih eden stane milijon, in 42 centimeterske krogle hite na svoj maševalni pohod. Te krogle lete visoko. Zna-

biti bodo dvignile človeštvu zavest in ga spravile do prepričanja, da je nekdo še višje. Ta je, ki reže in celi.»

Kje tiči vzrok lepih uspehov? Iz nemškega časopisja povzamemo, da »nikjer na Porenskem ni šel noben vojak v vojsko, da bi ne bil prejel sv. obhajila«. Takí vojaki se potem bore kot levi!

Francija — še brez Boga? V oklicu na ljudstvo, ki ga je sestavila francoska, v Bordó pobegla vlada, se omenja, da bo narodna edinost in vseh francoskih strank rešila domovino. Boga in božje pomoči oglas niti ne imenuje ne. Pa časi niso daleč, ko bodo tudi francoski voditelji uvideli, da je še nekdo nad nami, ki vlada in vodi narode.

Društvo sv. Štefana na Ogrskem je priredilo posebno molitveno knjižico za vojake na bojnem polju. Okrog 100.000 so jih tiskali. Do 10. septembra so jih razdelili že 40.000. Stroške so poravnali s prostovoljnimi darovi. — Ogrska benediktinska kongregacija je darovala v prid ranjenim vojakom 250.000 K »Rdečemu križu«. Ogrski škofje so v isti namen podarili istotako lepe vsote n. pr.: Nadškof Várady 10.000 K, škof Borromisza 10.000 K, škof Széchenyi 10.000 K.

Čast požrtvovalnosti. Francoska akademija je prisodila usmiljenim sestram v Solunu darilo 10.000 frankov za trudapolno delo usmiljenja ob postrežbi ranjencev in bolnikov za časa balkanske vojske. Drugo darilo — 6000 frankov — so prejele usmiljenke v Odrinu. Znano je, da je tudi turški sultan podelil nekaterim prednicam usmiljenih sestrâ, ki so se odlikovale v označeni vojni s postrežbo bolnikom, visoke redove.

Požrtvovalnost nemških jezuitov. Za vojno službo v nemški armadi se je priglasilo 95 članov nemške jezuitske provincije. To je hvaležnost teh čvrstih patrijotov, ki jim je pa Nemčija doslej (40 let) odrekala domovinsko pravico — iz ničevnih razlogov. Izjemne postave zoper jezuite bodo sedaj po vojni gotovo prenehale. Možje, ki so se ob uri nevarnosti in bojnega ognja ponudili domovini v službo in pokazali tako svojo zvestobo, zaslužijo vsaj iste pravice, kot vsak drug državljan.

Dragocen dar. Šenthipolitski škof dr. Rössler je podaril svoj škofovski prstan in dragoceno škofovsko verižico s križcem — Rdečemu križu v pomoč ranjencem. Škof nosi sedaj prstan in verižico iz malovredne kovine.

Umrli je 20. avgusta vrhovni predstojnik jezuitskega reda P. Franc Ks. Wernz — v Rimu. Poprej je bil profesor v Feldkirchu na Predarlškem, potem profesor na gregorianskem vseučilišču v Rimu. L. 1906. je pa postal general jezuitov. Odlikoval se je zlasti na znanstvenem polju. Pokojni je bil rojen l. 1842. v Rottweil na Virtemberskem.

Zoper pariško modo. Bojno geslo poštenih in nравоčutnih ženâ po vseh avstrijskih in nemških mestih je zdaj: »Proč z nesramno pariško modo!« Po večjih krajih so razširjevale gospe in gospodične posebne oklice, ki napovedujejo splošno vojsko zoper neokusno in nedostojno nošo. Umevno, da v prvih vrstah teh bojevníc nastopajo kongreganistinjê.

Dobrodelnost v vojnem času. »Rdečemu križu« in pomožni akciji so došli tekom vojne izredni darovi, ki se bodo porabili v pomoč ranjencem in družinam bojevníc. Cesar naš je podaril 1 milijon kron, vdova Mahmud Beg Dzinic pol milijona, baronica Springer-Rotšild 25 tisoč kron, mesto Dunaj 50.000 K, Brno 10.000 K. Posebno veliko so darovali ogrski bogataši. Pri deželni pomožni akciji v Ljubljani se je nabralo do 4. septembra blizu 12.000 kron.

Po domovini.

Za naše vojake se je v teh žalostnih dneh osobito v Ljubljani, veliko storilo. Gg. duhovniki so pridno spovedovali; vojaki so ob zgodnjih urah oblegali spovednice. Trikrat so imeli posebno pridigo. Pridne gospe in gospodične so razdelile med vojake nešteto svetinjic, molkov in tiskovin: tiskano vojaško pridigo in navodilo za obujenje popolnega kesanja. Slovesov na kolodvoru so se Ljubljančani udeležili vselej v ogromnem številu. Vojakom, ki so bili vsi okrašeni s cvetkami, so delili pecivo, sadje, pivo, smodke in druga darila. Občinstvo je navdušene vojake neprestano pozdravljalo; prizori slovesa so bili nadvse ganljivi. Pa ne samo to. Poglavitno, kar je treba posebno poudarjati, je pa goreča molitev in razne cerkvene pobožnosti, ki so se opravljale za srečen izid vojske. Procesije, ki se je vršila dne 24. avgusta v Ljubljani, se je udeležilo toliko ljudi, da se skoraj niso mogli razvrstiti. Eno pa še priporočamo: Molimo tudi za padle naše junake na bojnem polju! Mnogo jih je gotovo, ki se nihče zanje ne spomni; mnogo jih je mrtvih, ki o njih pričakujemo, da so še med živimi. Molimo za vse, da jim bo Bog dobrotljivo in milostljivo zaračunal bojno smrt — kot mučeništvo.

Na bojna polja so obrnjene skoraj vse naše misli že dolgo časa. Zunanji svet strmi nad junaškim in složnim razpoloženjem vseh avstrijskih narodov in strank. Še celo demokraški list »Arbeiter Zeitung« je čutil potrebo vzklikniti: »Moliti moramo zdaj!« Veliko se jih je že v tem času spreobrnilo, veliko je bilo že dolgih spovedi, veliko takih je prejelo zakrament sv. zakona, ki so poprej dolgo časa živeli v nedovoljenih in grešnih razmerah. Skušeni misijonski duhovniki trde, da se ob največjih misijonih ni toliko ljudi spreobrnilo, kot zadnji čas, ko občutimo vsi šibo

vojske. Pretresljiva pastirska pisma, ki so jih vsi avstrijski škofje poslali svojim vernikom, so dosegla veliko dobrega. — Vse drugo hudo, žalost in trpljenje, ki je združeno z vojnimi časi, pa obrnimo vsi v zadostilo za svoje napake in grehote!

Za stolnega kanonika je imenovan deželni odbornik g. dr. Evgen Lampe.

Duhovske zadeve ljubljanske škofije. Umeščenastabla čč. gg.: Fr. Dimnik, župnik v Begunjah pri Cerknici na župnijo Motnik, in Janez Rihar, prefekt v št. Vidu nad Ljubljano na župnijo Goro pri Sodražici. Nastavljeni so bili čč. gg.: Karel Čerin, župnik na Bohinjski Beli kot spiritual pri uršulinkah v Škofji Loki; Peter Likar, kaplan v št. Jerneju, kot administrator na Gori pri Idriji; Ivan Šesek, mestni kaplan v Kočevju, kot žup. upravitelj v Nemški Loki. Prestavljeni so bili čč. gg. kaplani: Ivan Dežman iz Knežaka v Harije (kot ekspozit); Fr. Hočevnar iz Stopič na Ustje (kot ekspozit); Jernej Hafner iz Vel. Lašč v Kranj; Fr. Novak iz Hinj v Sodražico; Ign. Oberstar iz Sodražice v Hinje; Mih. Perčič iz Sore v Križe pri Tržiču; Jožef Rogelj iz Kostanjevice v št. Jernej; Fr. Vidmar iz Senožec v Knežak. Nanovo nastavljeni so bili semeniški duhovniki in novomašniki čč. gg.: Ant. Gnidovec v Postojni; Fr. Lovšin v Loškem potoku; J. Pečkaj v Senožecah; Josip Poje v Sori; Maks Stanonik v Kostanjevici; Fr. Sušnik v Kočevju; Ant. Zalokar na Brezovici; Alf. Zavrl v Črnem vrhu n. I. — Kot stolni vikar v Ljubljani je nastavljen č. g. dr. Fr. Kimovec. — Župnijo Bohinjska Bela je podeljena č. g. Martinu Drolc, mestnemu kaplanu v Radovljici. — V zadnji številki so bili nekateri gg. duhovniki pomotoma navedeni med tistimi kurati, ki so odšli v dušno pastirstvo na bojno polje. V vojni službi so zdaj sledeči čč. gg.: Dr. Fr. Kulovec in Iv. Cegnar (na severnem bojišču); Josip Gnidovec, Leop. Erzín, Fr. Novak, Andrej Martičič v bolnišnicah. — Premeščenisti so bili čč. gg.: Iv. Sever, kaplan v Preserjah, za župnijskega upravitelja na Preloki; Anton Lovšin, kaplan v Radečah pri Zidanem mostu, za ekspozita v Zdihovem; Ivan Jaklitsch, ekspozit (Zdihovo), za župnega upravitelja na Kočevsko Planino. — Premeščenisti so bili drugič gg. kaplani: Anton Komljanec iz Škocijana pri Mokronogu za prefekta v zavod sv. Stanislava; Jakob Fatur iz Sv. Križa pri Kostanjevici v Radovljico; Jožef Klopčič iz Trebelnega pri Mokronogu v Kamnik; Franc Nastran iz Borovnice na Trebelno; Matija Noč iz Horjula v Borovnico; Jernej Kovič iz Šmartnega pri Litiji za župnega upravitelja na Polšnik; Franc Golob iz Moravč v Škocijan pri Mokronogu; Matej Vilfan iz Cerknice v Sodražico; Jožef Muren iz Sostra v Košano. — Nameščen je bil semeniški duhovnik Janez Burnik

za kaplana pri Sv. Križu pri Kostanjevici. Nameščenisti so bili čč. gg.: Novomašnik Fr. Rupnik, za kaplana v Radečah; Ign. Breitenberger, nam. gimn. učitelj v št. Vidu za začasnega kaplana v Sp. Idriji; semeniški duhovnik Iv. Črnilec, za kaplana v Preserjah. — V kongregacijo misijonarjev sv. Vincencija Pavla je stopil č. g. Fr. Skvarča, župni upravitelj na Kočevski Planini. — V stalni pokoj je stopil č. g. Matija Kadunc, župnik na Preloki.

Spemembe pri kapucinih. Celje: P. Ladislav Hazemali, gvardijan v Škofji Loki. Krško: P. Ambrož Majcen, gvardijan; P. Herman ostane v Krškem. Škofja Loka: P. Karl Kemperle, vikar v Loki; P. Ef. Majcen in P. Kamil Požar v Lipnico. Gorica: P. Jeronim Streminger, vikar in vod. 3. reda v Celju; P. Linus Prah, gvardijan v Gorici; P. Vilibald Rupar, vod. 3. reda v Škofji Loki; P. Dionizij Pristovnik v Sv. Križ. Lipnica: P. Albin v Hartberg; P. Gotfrid, vikar; P. Tadej v Wolfsberg; P. Janez Reberca v Gorico. Knittelfeld: P. Egid Golob, gvardijan; P. Sigismund Wagner, vikar v Muravi; P. Hubert, gvardijan v Irdning. Irdning: P. Albert, vikar; P. Kerubin in P. Angelus Sattler v Knittelfeld. Wolfsberg: P. Bonaventura Savec v Lipnico; P. Florin Schwanberg. Iz Schwanberga P. Leopold v Knittelfeld. Iz Messersdorfa P. Kalist v Celovec, tja P. Epifan iz Murave. — »Summa cum laude« je bil doktorjem modroslovja promoviran v Rimu na Germaniku kapucin P. Odilo Mekinda in je sedaj začasno nastavljen v Gorici.

Bogoslovci vseh avstroogrskih semenišč opravljajo sedaj samaritansko službo kot strežniki ranjenih in bolnih vojakov. V Ljubljano je bilo početkom septembra poklicanih 34 gg. bogoslovcev, ki so bili izurjeni za to službo v posebnih tečajih.

Franciškanii v vojski. Iz domače franciškanske province je šlo v vojsko 18 bratov in 4 redovni očetje, ki so prideleni v pomoč bolnikom in ranjencem po bolnišnicah, in sicer: P. Albin Poljanec v Ljubljani, P. Ciprijan Napast v Gradcu, P. Janez Žurga v Zagrebu in P. Mohor Gnidovec na ladji.

Slovenski duhovnik padel na bojišču. Dne 27. avgusta je padel v vojski v Golgory blizu Lvova c. kr. vojni kurat Valentin Rozman. Hitel je težko ranjenemu vojaku na pomoč, da mu podeli sv. odvezo in sv. poslednje olje; nenadoma ga zadene krogla v srce, da je na mestu obležal. Rusi kljub razobešeni zastavi Rdečega križa niso prizanesli obvezovališču in streljali vsekrižem. — Pokojni kurat je bil rojen l. 1871. v brezniški župniji na Gorenjskem. Posvečen je bil v mašnika kot redovnik kapucinskega poklica; pozneje je vstopil kot vojni duhovnik v vojaško službo, kjer je prav dobro deloval. Znal je več jezikov, bil je odlični pridigar ter splošno

priljubljen. Pred vojsko je oskrboval par mescev duhovno pastirstvo v vojaški bolnišnici v Ljubljani. N. p. v m.!

Naš pridni sotrudnik č. g. dr. Anton Zdešar — francoski jetnik. Tudi to je eden izmed nešteti žalostnih nasledkov vojske. G. dr. Zdešar je šel mesca julija z g. vizitatorjem iz Gradca vred na generalno zborovanje svoje misijonske družbe v Pariz. Naenkrat izbruhne vojska. Ker nista mogla naravnost domu, sta se v naglici odpeljala na špansko in čakala v Barceloni nekaj tednov na odhod. Ko sta mislila, da je dosti varno, sta se odpeljala z ladjo proti Italiji. Vmes pa se je ladja ustavila v francoskem mestu Marseillu. Tam so vse potnike natančno preiskali, nekaj starejših odpustili, krepkeje pa pridržali. Zaprtih je menda 16 duhovnikov, med njimi naš dobri gospod Zdešar. Jetništvo je trdo; maševati ne smejo, vse listine so jim pobrali. Kako dolgo bo še to trajalo, se ne vé; najbrž do konca vojske. Našega pridnega sotrudnika najtoplejše priporočamo bralcem »Bogoljuba« v molitev, da bi se kmalu in srečno vrnil in bi se mu kaj hujšega ne pripetilo... Prinašamo danes tudi njegovo sliko; ni sicer najboljša, ker je posneta po neki skupni sliki, a vendar že velja. Ko se gospod, kakor upamo, vrne, nam bo moral natanko popisati, kakó se mu je godilo. Bog daj, da bi bilo to kmalu!

Veličastna prošnja procesija za srečen izid vojske na Gradu v Mirnu izvršila se je eno preteklih nedelj. Procesije so se udeležili verniki s svojimi duhovniki iz Mirna, Bilj, Renč, Vrtojbe, št. Petra, štandreža, Sovodenj in iz Vojsčice; Marijine družbe so bile iz vseh krajev, a posamezni verniki so bili iz Tolmina, Ročinja, Vipavskega, iz Brd in celega Krasa, skupno nad 6000 vernikov. V pozdrav vernikom so čč. gg. misijonarji na Gradu postavili primeren slavolok, okrasili pročelje cerkve s primernimi napisi v proslavo novega papeža Benedikta XV. ter cerkev praznično oblekli. Slovesno sv. mašo je daroval preč. monsignor prošt in deželni glavar dr. Al. Faidutti ob azistenci vseh duhovnikov, a slavnosten govor je imel vlč. gosp. župnik Fran Rojec. Po sv. maši je bila zahvala za izvolitev novega sv. očeta papeža Benedikta XV. — Popoldne je bil shod za Marijine družbe, ura molitve za blagor domovine in blagoslov, kjer je bila cerkev zopet natlačena vernikov. Med celo procesijo in slovesnostjo je vladal najlepši red in velika resnost in pobožnost.

Misijonarji na Gradu v Mirni pri Gorici so z dovoljenjem višjih oblasti ustanovili »Društvo sv. Jožefa«, da bi oskrbeli v romarski cerkvi Žalostne Matere božje dva nova oltarja (presv. Srca Jezusovega in sv. Vincencija Pavlanskega), nov veliki zvon

v praznem zvoniku, nove orglje, sv. križev pot, slikanje cerkve in opravo za romarsko hišo. — Za vse žive in rajne člane tega društva se daruje na Gradu (pri svetih štengah) sv. maša vsako prvo nedeljo v mescu, na kvaternico v septembru in na praznik Žalostne Matere božje v postu. — 1. Ustanovniki so, ki plačajo enkrat za vselej 100 K; njih imena se bodo vrezala v kamenito ploščo v cerkvi; 2. dobrotniki plačujejo na leto po 10 K; 3. redni člani plačujejo vsako leto 1 K. Na Gradu so tudi »Zlate bukve« ali 30 večnih maš, ki se berejo vsako leto za žive in rajne, ki darujejo kakršenkoli dar za »Zlate bukve«. Za misijonsko družbo so slabši časi, ker ima veliko dolgov, predstojnik preč. g. dr. Anton Zdešar pa je že od 24. avgusta jetnik na Francoskem in ne more občevati z misijonarji. — Kdorkoli želi pristopiti v »Društvo sv. Jožeta« ali darovati za »Zlate bukve«, naj se obrne na naslov: Misijonska hiša na Gradu, P. Miren (Primorsko). — Predobri Bog povrni obilno vsak dar!

Prosilna procesija. Tudi v Zagrebu so imeli javno pobožnost za zmago avstrijski armadi. Sprevod, ki ga je vodil zagrebški nadškof dr. A. Bauer, je bil nepregleden. Navzočih je bilo do 40.000 vernikov.

Spremembe v goriški nadškofiji. Umeščena sta bila kot stolna kanonika v Gorici msgr. J. Murovec, dekan v Črničah in msgr. A. Zamparo, kn. šk. tajnik. — Nastavljeni so čč. gg.: J. Rejc kot mestni župnik v Križu; J. Pišot kot župni upravitelj na Bukovem; Kr. Tomšič kot administrator v Ajdovščini; A. Rutar kot podvodja v semenišču v Gorici; A. Rustja kot kurat v Trnovem; R. Dilena pride iz Lučinja za kateheta k uršulinkam v Gorici; Nik. Sedej kot II. kaplan v Cirknem; Vincenc Belè kot vikar v Ponikve. — Gg. novomašniki so nastavljeni: Jos. Jug kot II. mestni kaplan pri Sv. Ignaciju v Gorici; P. Butkovič kot kaplan v Kamnju; Ciril Sedej kot kaplan v Rihenbergu; V. Aljančič kot kaplan v Bovcu; št. Podberšček kot kaplan v Podmelcu; Fr. Spassot kot kaplan v Ogleju; št. Pajntar kot kaplan v Cirknem. — Črniška dekanij-ska duhovščina je poklonila v dar križec in verižico svojemu bivšemu dekanu č. g. Murovcu, sedanjemu kanoniku v Gorici, v znak svojega spoštovanja in hvaležnosti. Monsignor se je ginjen zahvalil častiti duhovščini. — V Solkanu pri Gorici nova Marijina družba. Nepopisno lepo in milo se je zdelo vsem vernikom, ki so bili v nedeljo, 23. avgusta, praznik preč. Srca Marijinega, navzoči v župni cerkvi sv. Štefana v Solkanu. Ustanovila se je ta dan dekliška Marijina družba. Cela občina se je s posebno tridnevnicco, ki jo je vodil preč. g.

P. Ramšak, jezuit, pripravljala na ta dan. Nad tisoč jih je zjutraj pristopilo k sv. obhajilu. Sprejem je izvršil monsignor Jožef Pavletič. Po sprejemu je blagoslovil domači g. župnik Jak. Rejec dvorano, kjer ima Marijina družba svoj sedež. Bodi družba v srečo celemu Solkanu!

Koroško. Komendna župnija na Reberci je podeljena g. Antonu Žák, dosedanjemu župniku v Porečah ob Vrbskem jezeru. — Župnija Kotlje je podeljena g. Ivanu Serajnik, župniku v Timenici. — Kot administrator je prestavljen mestni kaplan v Pliberku, g. Ivan Hornbek na proštjsko župnijo v Spodnjem Dravogradu ter tamošnji novonastavljeni kaplan g. Ciril Kandut za mestnega kaplana v Pliberk. — S počitnic vpoklicani so gg. bogoslovci, da opravljajo vojaško sanitetno službo »Rdečega križa«. — Kot slovenski prefekt v »Marijanišču« je za šolsko leto 1914/15

Dr. Anton Zdešar, C. M.

nastavljen novomašnik-četrtletnik g. Ivan Sadolšek. — Kot začasna vojna kurata sta še bila vpoklicana č. gg. dr. Ivan Lučovnik, župnik v Štebnu pri Malošah ter Blaž Vöffel, kaplan v Guštanju. — Obolev je preč. g. prošt Florijan Izop v Spod. Dravogradu. — Prestavljeni so: Mikula Franc, provizor na Dholici v Vetrinj, Štritof Anton, provizor v Gorjah na Dholicu. Kaplan Alojzij Nagelschmied iz Pliberka v Guštanj, kaplan Josip Štih iz Prevalj v Železno Kaplo in kaplan Mihael Kusterle iz Žel. Kaple v Črno. Župnija Gorje se sooskrbuje iz Zilske Bistrice. — Umril je v benediktinskem samostanu v Št. Pavlu v Labudski dolini preč. g. dr. Cigoj o. Alojzij, kn. šk. konz. svetnik, vpok. profesor bogoslovja

itd. Veljal je za slovečega veščaka Novega zakona, katero je predaval v celovski bogoslovnici dolgo vrsto let; ž njim je pred par leti odšel iz te duhovske učilnice zadnji učitelj reda benediktincev. Ves čas je bil bogato delaven na polju cerkvene literature. Rad je pomagal tudi v dušnem pastirstvu po deželi; za časa bivanja v Celovcu je bil tudi odbornik Družbe sv. Mohorja. Rodil se je na Svečnico 1842 v Gorjačah na Primorskem ter bil posvečen l. 1866. N. p. v m. — Dne 19. avgusta je zamrl v škofičah ob Vrbskem jezeru bogoslovec Urban Thaler. Vsled bolezni je moral pred poltretjim letom izstopiti iz drugega letnika bogoslovja. Kn. šk. deško semenišče »Marijanišče«, ki je sedaj napolnjeno z ranjenci, bo prihodnje šolsko leto 1914/15 nastanilo svoje gojence v prostorih bogoslovja. Šola se najbrže prične okrog 1. oktobra 1914. — Povsod po škofiji se vrše izredne pobožnosti, molitvene ure, procesije, romanja k domačim milostnim cerkvicam, kjer se opravljajo skupne molitve za srečen izid krščanstva v vojski. Opravljale so se pa tudi za dušni mir sv. očeta Pija X. ter za srečno izvolitev vrednega naslednika; v krški škofiji pa prosimo vrhutega še tudi za vestnega in gorečega nadpastirja-škofa. Daj Bog, da bomo mogli Slovenci — ki smo izključno rimskokatoliške vere — občevati po svoje z novim knezom in škofom! Tako želi vse koroško slovensko ljudstvo! In nadaljna, gotovo da ne pretirana želja je, da se razmerju 13 samonemških, 7 samoslovenskih in 5 slovensko-nemško mešanih dekanij krške škofije ustreže v letnem poročilu duhovniškega stanja (»šematizmu«) vsaj toliko, da se sprejmejo po vseh slovenskih krajih tudi slovenska imena pri posamnih župnijah imenoma našete podružnice kakor tudi šole v dotičnem župnijskem področju; praktični razlogi govore za to, poleg samoobsebi umevne pravice. Zanimarjeno naj se v bodoče popravi!

Razglas o sprejemu gojenk v gospodinjstvo šole zavoda Elizabetišče v Tomaju. V začetku meseca novembra se otvori sedmi tečaj gospodinske šole. Prošnje za sprejem se imajo predložiti do 1. oktobra t. l. na vodstvo gospodinske šole v Tomaju, kjer se tudi dobe vsa podrobna pojasnila. — Z gospodinjstvo šole je v zvezi mal internat in trirazredna dekliška šola za manjše gojenke od 6. do 14. leta. Za te se je začel pouk že 1. septembra. — Zavod je na prijaznem griču z lepo okolico, krasnim razgledom, kateremu se čudi vsak novodošlec, in z zdravim zrakom; zato je zavod res vreden priporočila. Vodstvo skrbi vestno, da dobé gojenke vsega, kar more pospeševati njihov telesni in duševni razvoj. Razne prireditve šaljivega in nabožnega značaja, sprehodi in izleti v bližnjo in daljno okolico imajo namen nedolžne zabave in potrebnega pouka.

Starši, dajte priložnost Vašim hčerkam, da se izobrazijo v gospodinjstvu na vzorni gospodinjski šoli v Tomaju na Krasu! To je pač najlepša dota, ki jo morete podariti Vašim hčeram, ki Vam bodo za to dobroto vedno hvaležne.

Marijine družbe.

To je nekaj, kar je Marijine družbe vredno! Dekliška Marijina družba v Višnji gori je sklenila, da gre vsaka izmed članic en dan zastoj delat, kamorkoli jo gospod vodnik pošlje. To se pravi: Družba je dala župniji toliko delavnih dni, kolikor je članic, namreč 157. To je pač izdatna pomoč! — Želeti je, da bi se Marijine družbe v takih-le in podobnih rečeh odlikovale. S tem bi pokazale, da se zavedajo svojega stališča; s tem bi same sebi delale čast in pri drugih pridobile ugled.

Blače ob Zili, Koroško. Veliko Gospojnico, dne 15. avgusta se je tudi pri nas ustanovila gorko zaželjena dekliška Marijina družba, v katero je bilo sprejetih trinajst deklet. Zjutraj smo imele skupno sveto obhajilo. Popoldne ob dveh smo šle s procesijo od blaške župne cerkve k naši podružni cerkvi Matere božje v Grabnu, kjer so imeli melviški župnik Urh Hafner cerkven govor; nato so sledile pete litanije z blagoslovom, potem je bil pa težko pričakovani sprejem v družbo. Posebno nas je veselilo, da so se tudi sosednje družbenice iz Melvič in Brde udeležile z Marijino zastavo našega sprejema. Naj bi ta slavnost, katera je napravila na vernike globok vtis, vplivala tudi na tista dekleta v fari, katera še niso pri družbi, da bi bila truma družbenic zmiraj večja v čast Mariji in blagoslov cele župnije.

Vojšćica na Primorskem. 23. avgusta smo imeli slovesno posvečenje Marijine družbe. Počastile so nas ob tej priliki tudi v obilnem številu Marijine hčere iz Komna, Temenice in Brestovice s svojim dušnim pastirjem. Slovesnost je bila krasna. Po občini so vihrale zastave. Ljudstva je bilo vse polno, domačega in tujega. Lepo je bilo videti dolgi sprevod domačih in tujih deklic v cerkev, vse v belo oblečene. Posvečenje se je vršilo pred družbenim oltarjem Marije Device. Prekrasen in ginljiv govor je imel gospod dr. Ig. Kobal iz Gorice. — Članic šteje Marijina družba zdaj šele malo, ker je majhna občina, a število vendarle raste in raste. Pri drugem posvečevanju novink v novembru upamo, da bo družba narasla na 30 članic. To tembolj, ker se začne tudi z Marijinim vrtcem.

Marija Devica daj, da bi ta začetna družba obudila še drugih novih po vseh občinah Spodnjega Krasa. Kjer bodo Marijine družbe, tam bo izginil ples, to nesrečno zlo, ta poguba mladine; brez Marijine

družbe pa gotovo ne! Tam preneha grdo ponočevanje, utihne pregrešno zevanje in divje prepevanje ponoči, grdo lovenje po potih, se omeji ali izgine nesrečni ples, kakor tudi ciganski zakoni in življenje na vero! Mlačni ljudje se vne-majo za češčenje Marije Device, sv. obhajilo se bolj pogostoma sprejema, ljudje hodijo bolj goreče v cerkev, versko življenje se povzdiguje in vsa občina se nekako spremeni. — Dobre, poštene deklice bodo tudi dobre, poštene dekleta, podo pametne, poštene novice, dobre in modre gospodinje, dobre in bogoljubne matere, po teh: pridni otroci, dobra, poštena družina, dobri, miroljubni sosedje — dobra, krščanska občina! Za to se gre! To je namen Marijinih družb. V to pomagaj Marija!

Iz Čateža ob Savi. Naši fantje pod Marijino zastavo so dobili na praznik Marijinega Vnebovzetja zopet nekaj novih tovarišev. 15. avgust je bil oni srečni dan, ko so velečastiti gospod profesor Omerza iz cerkljanske župnije, kjer bivajo na počitnicah, prihтели k nam, da so sprejeli 12 fantov v Marijino družbo. Popoldne pred litanijami so imeli primeren govor, potem pa so mladeniči obljubili zvestobo Mariji. — Za Rdeči križ prav pridno nabirajo članice Marijine družbe. — Ko pa se mrak razprostre na zemljo in zazvoni pri fari »Ave Marijo«, se zbirajo verniki v cerkvi pred oltarjem in molijo za srečen izid vojske.

Iz Črnege vrha nad Idrijo. Na praznik Vnebovzetja Marijinega je preteklo dvajset let, odkar se je 43 deklet naše župnije prvokrat slovesno posvetilo Mariji. Nameravali smo ta redki dogodek bolj slovesno praznovati, a radi sedanjih razmer smo se bolj na tihem spominjali družbinega jubileja. Naša Marijina družba se lahko ponaša s tem, da je ena najstarejših v škofiji. Ustanovil jo je leta 1894. tedanji kaplan črnovrški č. g. Alojzij Stroj, sedanjí spiritual v bogoslovskem semenišču. Od onih 43 deklet, ki so bile sprejete ob ustanovitvi, jih je sedaj v družbi še pet. — Tekom 20 let je vstopilo v družbo 262 deklet. Od teh se jih je 83 poročilo, 8 jih je šlo v samostan, 15 se jih je preselilo drugam, 17 jih je pa umrlo. Družba ima štiri odseke: evharistični, časnikarski, cvetlični in abstinenčni, ki vsi marljivo in uspešno delujejo. — Ena prvih in najstarejših je naša Marijina družba; vaša skrb, dekleta Marijina, pa bodi vedno, da bo naša družba tudi med najboljšimi in najbolj cvetočimi, da se bo odlikovala med drugimi kakor v starosti tako tudi v ljubezni in gorečem posnemanju čednosti nebeške Kraljice.

Bohinjska Bela. V nedeljo 23. avgusta je praznovala tukajšnja Marijina družba petnajstletnico svojega obstanka. Slovesnost se je izvršila v splošno zadovoljnost vseh. Posebno nam članicam ostane ta dan v najlepšem spominu. Zju-

traj smo imele družbeno sv. mašo z govorom gosp. škofijskega voditelja. Med sv. mašo smo imele skupno sv. obhajilo, ki so se ga udeležile vse članice; pridružile so se tudi one, ki so že stopile v zakonski stan. Sv. obhajilo smo darovale za srečen izid vojske. K popoldanski slovesnosti sta prihiteli z zastavami sosedni družbi iz Gorij in Ribnega. Zbrale smo se in odšle v sprevedu v cerkev, kjer je bil zopet govor, nato sprejem v Marijino družbo. Zastavi so pripeli domači g. župnik po kratkem, lepem nagovoru nove trakove, ki si jih je družba omislila. Nato je bila veličastna procesija k lurški kapelici za srečen izid vojske. Ko smo odpeli litanije pri kapelici in se je podelil blagoslov z Najsvetejšim v cerkvi, se je skupno zapela cesarska pesem ter tako zaključila ljubka slovesnost. — Lepo slovesnost je motilo le, ker smo se ta dan poslovile od svojega skrbnega voditelja, ki so odšli na novo službo. Ne moremo se jim dovolj zahvaliti za trud in skrb, ki so jo imeli z nami. Saj je njihova zasluga, da je družba za časa njihovega službovanja zelo napredovala. Bridko bomo občutili njihovo izgubo. Naj jim bode Bog plačnik!

Spominjajte se umrlih!

Rozalija Ahčan, Dol pri Hrastniku, 27. avgusta.

Alojzija Kos, Dol pri Litiji, 3. septembra.

Lenka Bartl, št. Jakob v Rožu.

Antonija Traven, Kamnik.

Dobre knjige.

SLOVENSKIM FANTOM V SLOVO!

Odkar je izbruhnila grozna svetovna vojska, stoji v ospredju pred vsemi stanovi san brambovcev domovine, vojaški stan. Od orožja in duha naših vojakov je odvisna bodočnost naše domovine. Ker pa je vojak tem izvrstnejši, čim bolj ga prevzema ljubezen do Boga in domovine, se je v zadnjem času začela naša javnost, zlasti duhovščina z g. knezoškofom ljubljanski na čelu, živahno zanimati in uspešno zavzemati za vojake; priredilo se je že več tečajev in duhovnih vaj za rekrute. Pri tem delu pa se je splošno začutila potreba po primerni knjižici, ki bi prirediteljem rekrutskih tečajev lahko služila za podlago pouka in bi spremljala kot zvest tovariš in zanesljiv svetovalec mladega fanta v nevarni vojaški stan. Na poziv g. knezoškofa se je tedaj lotil dela bivši aktivni vojak g. kaplan J. Hafner in spisal krasno knjižico: **Slovenskim fantom v slovo na pot v cesarsko službo** (strn. 314). Knjižica ima dva dela: v I. delu (str. 183) podaja pisatelj cesarskim fantom v desetih poglavjih —

kakor pravi v uvodu — svete in nauke, pridobljene po lastni skušnji in prebiranju knjižic, namenjenih vojakom drugih narodnosti; v II. delu (str. 183—314) pa so zbrane molitve za čas miru in za čas vojske, deloma nalašč za vojaške stanovske razmere prirejene. (N. pr.: Krščanski vojak četrt ure na častni straži pred Najsvetejšim, ali: Umirajočega vojaka pogovor z Bogom itd.) — Kakor vsebina, je tudi oblika in vezava prikrojena vojakovim potrebam; spravi jo lahko v naprsni žep, ne da bi ga kaj obtežila. Kako potrebna je ta knjižica vsakemu vojaku, pričajo besede g. knezoškofa: »Starši, poskrbite, da si jo omisli vsak vojaški novinec! Priporočite jo svojim sinovom, naj jo čitajo in prečitajo takoj, ko so potrjeni in bodo že poučeni odšli v službo. V službi naj se točno po njej ravnaajo, pa bodo ostali zdravi na duši in na telesu, sebi v časno in večno korist, staršem v veselje in radost, domovini in cesarju v slavo in ponos.« — Vsled tiskarskih ovir ni mogla knjižica biti natisnjena pred izbruhom vojske. Naj tisti, ki so jo že prej zahtevali, blagohotno to zamudo oprostite in v prid našim vojakom in domovini poskrbe, da čimpreje vsak vojak, zlasti pa vsak rekrut, prepotrebno knjižico dobi v roke. — Cena je, kolikor sploh mogoče, nizka in znaša za trpežno a lično vezavo 1 K 20 vin., za šačrin z zlato obrezo 2 K 20 vin., za najfinejšo vezavo z upogljivimi platnicami 3 K 20 vin. — Prodaja se v Katoliški bukvarni v Ljubljani.

»Družbenik Marijin«, molitvenik za Marijine družbe, se tiska v drugi izdaji in izide mesca oktobra gotovo. Ker je veliko popraševanja po njem, ga lahko — kjer ga več rabite — že zdaj naročite pri Kat. bukvarni, in kakor hitro bo gotov, se Vam dološlje.

Družinska pratika s podobo sv. Družine je za leto 1915. že izšla in se dobi po vseh trgovinah. Zahtevajte jo povsod.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Brat, da bi se spreobrnil in prišel do pravega spoznanja. — Brat, da bi se srečno vrnil iz vojne. — Neka oseba za popolni kes, da bi dobro opravila dolgo spoved ter za milost po božne molitve. — Hči za potrpežljivost. — Marijina družabnica priporoča tri sestre za popboljšanje. — Vojaki v vojski. — Marijina družba za gorečnost. — Brat v Ameriki. — Več kletvini vdanih oseb. — Mladenič pri vojaki, da bi ostal nepokvarjen na duši in telesu. — Dekliška Marijina družba. — Mladenič za stanovitnost. — Dve družini, ki sta zašli na kriva pota.

ZAHVALE.

Marijina hči sv. Antonu Pad., sv. Jožefu in Materi božji za zadobljeno zdravje. — L. Hren presv. Srcu Jezusovemu za zadobljeno zopetno zdravje po trdovratni bolezni. — Fr. Obid presv. Srcu Jezusovemu za zadobljeno zdravje v glavi. — Marijina hči sv. Jožefu in sv. Antonu za vrnjeno zdravje materi po opravljeni devetdnevnici. — T. Kramar Materi božji za ozdravljenje. — R. Hribar Materi božji za zadobljeno zdravje. — S. K. Z. presv. Srcu Jezusovemu za uslišano molitev. — Marijina hči presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu ter sv. Antonu Pad. za uslišano prošnjo v večletnih hudih dušnih in telesnih težavah. — M. Lisec Mariji Pomočnici, sv. Alojziju in sv. Antonu Pad. za razne prejete dobrote in vrnjeno zdravje. — M. Orehovec lurški Materi božji za dvakrat zadobljeno zdravje v Lurdu.

Zahvala. Podpisana hvaležnim srcem javlja v Slo m š k o v o proslavo že davno obljubljeno sledeče: Ko je bila dne 26. septembra 1912. leta v mariborski stolnici povodom 50letnice Slomškove smrti slovesna služba božja, sem se med svetim opravilom nenadoma spomnila besed milostljivega gospoda prelata Franca Kosarja, ki so vselej, ko je bila govorica o rajnkem knezoškofu Slomšku, z nekako ginjenostjo zaključili govor, rekoč: »O, škof Slomšek še pridejo na oltarje!« Prav takrat mi je prišlo na misel: Tedaj je pa treba, da se priporočamo škofu Slomšku. Tudi se mi je zbudilo neko posebno zaupanje do apostolskega škofa, čigar sveto življenje mi je bilo dobro znano iz nemškega Kosarjevega in slovenskega Medvedovega životopisa. Domov gredé sem s svojo spremljevalko obiskala kapelico, kjer je pokopan, z namenom, da bi bila to najina prva božja pot k Slomškoveму grobu. Ko sem doma svoje misli povedala sestram, so se tudi druge takoj odločile, zatekati se k njemu ter ga prositi priprošnje pri Bogu. To in lepi sestavki o škofu Slomšku, ki smo jih kmalu za tem čitale v »Bogoljubu«, so zbudili vedno več zaupanja, in tako so začele sestre v različnih poedinih svojih in skupnih potrebah prositi njegove pomoči ter hoditi molit k njegovemu grobu. V več zadevah smo dosegle prav hitro pomoč, zato je pa tudi naše zaupanje raslo vedno bolj in bolj. V izredno velikih težkočah smo dne 24. februarja leta 1913. začele slehrni dan vsaj po dve hoditi k njegovemu grobu molit na čast presv. Srcu Jezusovemu, žalostni Materi božji in sv. Antonu. Zaupanje nas ni varalo, kajti dne 23. septembra 1913 je došla prva ugodna rešitev zadeve, radi katere se je zavod prej že leta dolgo brezuspešno trudil. Popolno uslišanje smo pa dosegle dne 21. januarja leta 1914. Vse nas je to zelo razveselilo ter v nas zbudilo prepričanje, da ima Slomškova priprošnja pri Bogu veliko moč. Šte-

jemo si v posebno srečo, da smo tako blizu njegovega groba, in se bodemo tudi v bodoče z velikim zaupanjem zatekale k njemu za priprošnje pri milem Bogu; priporočamo pa tudi drugim, da poskusijo. Zaupanje jih gotovo ne bo varalo. Naš zavod se je od omenjenega dogodka dalje že večkrat prepričal, da ljubi Bog posebno rad in hitro usliši prošnje, ki jih predlagamo Bogu po priprošnji apostolskega škofa Slomška. — Prednica šolskih sester v Mariboru.

Darovi.

Za bolgarski vsakdanji kruh: Neimenovan iz Žužemberka 20 K.

Za balkanske misijone: Po prof. dr. A. Merharju 20 K; Lorenc Rode, Moderbrugg, 12 K; Franc Onič 3 K; župnik Škamlec 2 K 60 vin.

Za kruh sv. Antona: Ana Manfredo 2 K; M. D. v Trbovljah 2 K 80 vin.; frančiškanski samostan v Pazinu 23 K 18 vin.

Za najpotrebnejše misijone: Kaplan A. Kuhar 3 K; Marija Breclj 3 K.

Za misijone: M. D. v št. Vidu pri Zatičini 30 K.

Za bosenski misijon: M. W. v L. 100 K; neimenovan 1 K 40 vin.

Za Afriko: Ter. Slimšek nabrala v Grušovljah 10 K 20 vin.; »Angel« v cerkvi Sv. Petra v Sav. dolini 40 K; Franja Zaplotnik, Letence, 10 K.

Za armado sv. Križa: Z Blok 4 K 50 vin.

Za brat. sv. Jožefa: Z Blok 1 K 60 vin.

Za cerkev Jez. Srca v Ljubljani: Z Vranskega 2 K 15 vin.

Za naše vojake: Klemenčič 5 K; C. Kolednik 2 K; M. Vončina 2 K; F. Benigar 5 K; M. Martinšek 5 K; M. Jarc 2 K; Marij. družba v Dobu 5 K; Ana Zorko 10 K (tudi za eno sv. mašo za padle vojake); Am. Štravbar 2 K; Mih. Čič 1 K 60 vin.; več neimenovanih po 2 K.

Za P. Puntigama: Novjorške Slovenke po Mariji Jazbec 65 K.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Župnija Mengeš 183 K; Nova Oselica 30 K; Kresnice 11 K; Sela pri Kamniku 13 K 48 vin.; Boh. Bistrica 69 K 02 vin.; Črni vrh nad Polh. gradcem 21 K 50 vin.; Boh. Bela 6 K 94 vin.; Mavčiče 66 K; Trstenik 22 K 82 vin.; Tržič 100 K; Selca 84 K 58 vin.; Križe pri Tržiču 143 K; iz Mengša še 1 K 20 vin.; Novo mesto 53 K 42 vin.; Šmihel pri Nadanjem selu 70 K; Mirna peč 20 K; Zabnica 49 K; dve križanski Marijini družbi 100 K; Prečina 40 K; Kamnik (6 vencev) 176 K 10 vin.; Škocjan pri Mokronogu 8 K 46 vin.; P. Dionizij Pristovnik 2 K; iz št. Vida, Dol., 2 K; župnik Škamlec 3 K.

Za »Dejanje sv. Detinstva« so do 15. septembra poslali čč. gg.: Karel Čerin, spiritual v Škofji

Loki, 9 K 60 vin. (zbirko iz Bohinjske Bele); Michael Zevnik, mestni kaplan v Kamniku, 10 K; Jan. Langerholz, kaplan v Dobu pri Domžalah, 67 K 38 vin.; Mat. Ježek, kaplan na Blokah, 6 K 45 vin. — Dalje je vodstvo prejelo iz zapuščine v Katarine Zgaga iz Strmc (okraj Škofja Loka) 73 K 51 vin.; iz Preske (zbirka p. n. Katarine Starman) 10 K 16 vin.; župnija Volče 14 K; kanonik Ivan Murovec 5 K + 15 K 42 vin.; P. J. Szambolh, Prešow, 20 K; župnik Škamlec 3 K.

Za cerkev sv. Jožefa v Ljubljani: Katarina Čuk 40 K; vlč. gg. M. Poljak, Štef. Rumpf, Mar. Robida, Mar. Kern, Mar. Piš, Ivana Pristov, Cecilija Dolenc, Valent. Zupančič, Neža Kožuh, Hel. Šubic, Franč. Oman, I. Sedmak, Abé Mar., Urša I. po 10 K; Mih. Mihelič 25 K; Hel. Debevec 23 K; Lotti Cerar, Fr. Sedmak, Mar. Plesnik, Franc Vidmar, Mat. Jereb, Frid. Lenardič po 5 K; več neimenovanih skupaj 460 K.

Za Bosno (dalje):

B Za razglednike. Kat. Kirn 1 K; Ana Zakšek 1 K 60 vin., Minka Novšak v tobačni tovarni 4 K 64 vin.; Jerca Cerar 3 K 82 vin.; Kati, Ana, Jerca, Ančka 4 K 66 vin.; gdč. Klemenc 40 vin.; Ančka N. 3 K 12 vin.

C. Za križev pot na bosenski Sveti Gori. Ter. Pešl, Obrež, 10 K; Roz. Cerar, Brezovica, 1 K; M. Št., Ljubljana, 5 K; dve Marijini hčeri iz Vipave 10 K; Jan. Cerar, Brezovica, 1 K; Ivana Sedej 5 K.

D. Za novomašnike. Jera N 1 K; Marija in Ana Marješič 2 K; Jera N. 1 K; Ana Vidmar, Verd pri Vrhnikih, 35 K 40 vin.; dunajske Slovenke po gdč. Rodé 20 K; Marija Kaplan 5 K; neimen. 3 K; neimen., železniki, 4 K; Ivana Sedej 5 K; M. Stelé 2 K; H. Golar 1 K; L. Fatur 2 K 40 vin.; K. Parkelj 1 K, U. Markovič 60 vin.; I. Sartori 20 vin.; F. Laznik 2 K 20 vin.; K. Ažbe 3 K; č. g. kan. Sušnik 3 K; M. Peče 1 K; M. Rotar 1 K; dr. V. Pečan 5 K; I. Juvanc 1 K; I. Kos 1 K; I. Žakelj 2 K; C. Krek 2 K; M. Habjan 2 K; M. Kos 30 vin.; M. Reslar 80 vin.; F. Grajzer 1 K; M. Špenko 1 K; R. Prešeren 1 K; A. Hafner 1 K; M. Vrančič 1 K; K. Vrhunc 1 K; F. Papež nabrala 12 K 40 vin.

E. Razni darovi za novomašnike. H. Šeško 2 tucata žlic, 1 maš. zvonček; H. Stelé 2 maš. zvončka; M. Debelak 3 kvačkane ustavke za prevlake; M. Poš 1 žim. zglavnik; M. Kurnik 6 prevlak za zglavnike; U. Markovič 1 žim. zglavnik; P. Škulj 5 m klekljanih čipk; tvrdka Ničman 2 oltarna šopka, 500 podobic; ga. Mikuš 2 dežnika; A. Trdič 1 tucat žepnih rutic, 1 zim. srajca; gdč. Vanež poslikala 1 kip; T. Cerjak in T. Lukančič vezle rutice; Roza Slana 1 kos kvač. čipk; neimen. oddala v Alojžišču 4 servijete, 4 obrisače, 2 mizna prta, 4 tanke rjuhe, pol metra

rdečega sukna; M. Leščak, Gorica, 18 parov nogavic; gdč. P. Stern 6 prevlak za zglavnike, 3 pernate zglavnike; Jerca Cerar, Ančka, Kirn Kat., Ana Zakšek vezle in izšivale albe; J. Cer., 2 obrisalki; gdč. Nanut vezla 1 albo; po gospe A. Goričan 1 oltarni prt s krasnimi kvačkanih čipkami; uršulinke v Škofji Loki nabrale: 1 roketelj, 1 kos čipk za roketelj, 4 srajce za ministrante, 2 korporaliji, 1 cingulum, 15 m klekljanih čipk, 1 oltarni prt, 1 obhajilni prt, 5 kolarov, 1 srajco, 1 zavitek ozkih čipk; neimen. 1 kos kvačkanih čipk za albo; gdč. M. Vider 1 kos kvačkanih čipk; Mar. Urh, Nevlje, čipke; več neimenovanih razne darove in drobnarije za novomašnike; gdč. E. Mihelič 2 miz. prtička, 6 servijetov, 12 žepnih rutic, 5 m čipk; Rozalija N. prepletla 12 rožnih vencev; Ogrin Ivanka šivala 26 komadov perila; M. Meglič 12 kuhalnic, 14 stenskih podobic; neimen. 3 fine krtače za obleko; neimen. 4 zobne krtačice, 6 denarnic, 4 brivske priprave, 1 podobica sv. Antona, 1 oltarni prt, 4 glavnike in mnogo drugih stvari; ga. Prelesnikova 1 oltarni prt, 1 kovček, 3 podobe v okvirju; L. Kaučič perje za 1 pernico, 1 pregrinjalo za postelj; M. Sadar 1 tucat žepnih rutic; M. Sitar 1 tucat žep. rutic; ga. Šumi 3 škatlje iz pločevine; M. Gregorač 2 krasna svečnika; del. društvo po g. Kocmurju 2 kom. razne kuhinjske posode, 3 ščetke, 5 m blaga; tvrdka Senica in Bizjak 3 krasne šatule; gdč. Žibert A. 3 zim. maje; Fr. Češnovar 2 zim. maji; A. Češnovar 3 škatlje iz pločevine, 3 cikoriije, 3 zavitke čaja, 1 zavitek sveč, 1 škat. Maggi; K. Mohar 12 servijet, 3 brisače, 1 žim. zglavnik, 1 dežnik, 1 moš. palico, 1 mizni prt, 2 rjuhi, 3 pare nožev in vilic; preč. g. žup. Schweigler 1 zavitek starih paramentov; gdč. P. Stern, Ljubljana, 1 zavitek obleke; Marijine hčere v Dragatušu nabrale 10 odrezkov domačega platna, 7 oblek, 8 rjuh, 22 oblek, 2 para čevljev, 5 parov nogavic, 1 odejo, 1 ruto; neimen. oddala na porti pri sv. Jožefu v Ljubljani 11 parov manšet, 12 ovratnikov, 11 žepnih rutic, 2 obrisalki, 5 kravat, 4 moške srajce, 1 naramnice, 11 parov moških nogavic, 2 spod. hlače za dijake; M. Kostanjevac 1 dijaško obleko; Marijina družba št. Jernej 1 zavitek obleke in kranjskih klobas za piruhe; neimen. 1 star mašni plašč; apostolstvo sv. Cirila in Metoda 2 stara mašna plašča; uršulinski samostan v Škofji Loki nabral 13 parov nogavic, 8 kom. obleke in perila, 3 pare obuvala; neimen. oddal v Alojžišču 6 kom. obleke in perila; ga. Planinšek, Ljubljana, 1 gosli; ga. Kurnik 3 pare čevljev; neimen. 2 veliki oltarni vazi; uršulinke v Škofji Loki nabrale 4 oltarne šopke, 1 zavitek materijala za žensko ročno delo, 1 škatljo drobnarij, 2 knjigi sekiric; R. M. 1 kapo, 7 ovratnikov za dijake.

Pole z nabranim denarjem so vrnil:

97. p. Iv. Gabrovšek; 98. p. Iv. Arko; 99. p. H. Kandoni; 100. p. č. Ig. Oberster, Sodražica 40 K; 101. p. č. g. Jož. Ocepek, Dobovec 3 K 60 vin.; 102., 103., 104., 105. p. Mar. družba Grad—Bled 40 K; 106. p. Jož. Markošek; 107. p. Mar. Praprotnik; 108. p. Roz. Vidic po č. g. ž. Vilman, Ljubno 31 K 20 vin.; 109. p. dekl. Mar. družbi Dol pri Ljubljani 10 K; 110. p. Mar. Mlinar, Spitališ 5 K 20 vin.; 111. p. do 124. p. M. Tudor, Trst, v Marijini družbi 140 K; 125. p. do 128. p. č. g. P. Zajc, katehet, Škofja Loka 40 K; 129., 130., 131. p. Iv. Kašič, Trst, St. Nikoló 30 K; 132. p. č. g. Jak. Ogrizek, Lom 10 K; 133. p. A. Soklič, Lom 10 K; 134. p. Iv. Likon, Postojna 10 K; 135., 136. p. Mar. dr. dekl., Poljane p. Škofji Loka 26 K; 137. p. Mar. dekl. družba, Budanje. 10 K; 138. p. Iv. Kokalj, Zabreznica—Kamnik 10 K; 139. p. do 141. p. Traven Ant. in Levčnik Am., Kamnik 30 K; 142. p. neimenovan 10 K; 143., 144. p. Mar. družba Nadanjeselo 20 K; 145. p. T. Staré, Ljubljana 10 K; 146. p. Mar. Humeč, Ljubljana 10 K; 147. p. Kat. Kušar, 148. p. Fr. Novinc, 149. p. Luc. Bernard, 150. p. č. g. Jan Meršol, Radeče 40 K; 151. p. Mar. Vrečar, Ljubljana 11 K 80 vin.; 152. p. Mar. hči. Št. Jurij pri Grosupljem 10 K; 153. p. Mar. Fabjan, 154. p. Kar. Zupantič, Toplice, Dolenj. 20 K; 155. p. Gen. Neuwirt Nadvišec 10 K; 156. p. Eliz. Pivk, Sv. Duh—Stara Loka 10 K; 157. p. Ant. Zoré, 158. p. Jož. Rozman, Mirnapeč 20 K; 159. p. Gostič K. in Baškovec Mart. Vir p. Dobu 10 K; 160. p. neimenovan 70 vin.; 161. p. Musar M., Bučka 11 K 60 vin.; 162. p. č. g. Jož. Cegnar, Strarje 10 K; 163. p. č. g. Mih. Horvat, 164. p. Mar. Metelko, Studenec 20 K; 165. p. Zakšek A., Ljubljana 10 K; 166. p. do 172. p. Kremžar M. in Fr. Francelj, Brezovica 68 K 30 vin.; 173. p. Mar. Arh; 174. p. Mar. Šparovic; 175. p. Jernej Varl, 176. p. Franc Šliber, 177. p. in 178. p. č. g. žup. Azman, Kamna gorica 69 K; 179. p. Barb. Terjašek, Vojnik 10 K; 180. p. Kolar Jožefa, Trst 10 K; 181. p. Pavla Mesek 10 K; 182. p. Štokelj Olga in Črničoj Mar., Trst 10 K; 183. p. Medle Marija, Št. Peter—Novo mesto 15 K; 184. p. Stefanija Berlot, Ajba—Kanal 10 K; 185. p. Ang. in Mar. Parkelj, Kresnice 10 K; 186. p. Iv. Rovšek 10 K; 187. p. Fr. Jelovškar in Franca Štros, Kresnica 10 K; 188. p. Jožefa Aubelj 10 K; 189. p. do 192. p. Strniša Mar. in Ter. Krznar, Radeče—Zidan most 40 K; 193. p. Vrhovnik Marijana 10 K; Mavčice: 194. p. Žerovnik Jož. 10 K; 195. p. Draksler Mar 10 K; 196. p. Aljaž Franc. 10 K; 197. p. Marija Šiško, Krško 11 K 50 vin.; 198. p. Kirm Kat. in Zakšek Ana 10 K; 199. p. Berlic Ivana 10 K; 200. p. Hribar Aloj. 3 K 70 vin.; 201. p. Stanko Cecilija 6 K 10 vin.; 202. p. Virijant Kat 7 K; 203. p. in 204. p. Bajec Jožefa, Vipava 20 K; 205. p. Franč. Koba. Orešje 10 K; 206. p. Progar Terezija, Hmelčič 11 K 60 vin.; 207. p. in 208. p. Ema Robek, Sv. Križ—Vipava 20 K; 209. p. Urbanc Ter., Leskovec—Krško 10 K; 210. p. Cotman Mar., Mengeš 10 K; 211. p. do 214. p. Mar. družba, Mengeš 40 K; 215. p. Jamnišek Uršula 25 K 40 vin.; 216. p. do 219. p. Brencé Ana, Dovje 40 K; 220. p. Kozjek Franja 10 K; 221. p. do 223. p. Laškota Ana, 32 K 40 vin.; 224. p. Imperl Hel. 10 K; 225. p. Viktor Imperl 10 K; 226. do 228. p. Cunderc Mar., Gorje 30 K; 299. p. Marijana Miglar, Tinje, Koroško 11 K; 230. p. Drobnič Anica, Goričavas 10 K; 231. p. in 232. p. Župni urad Trboje 14 K 50 vin.; 233. p. Mar. družba Dolenji Logatec 8 K 54 vin.; 234. p. Mar. družba Lichtenturn 10 K; 235. p. do 238. p. Sninik Ter., Baloh Ivana 50 K; 239. p. Kat. Benedičič, Zalilog 10 K; 240. p. Mar. družba Št. Vid—Vipava

Koroška Bela: č. g. Bambič, Šober Ant., Vilman Barb., 10 K; 241. p. in 242. p. Poharc Roza, Kačje pri Mariboru 20 K; 243. p. Mar. druž. Slivnica—Maribor 10 K; 244. p. Mencinger Anica, Stara Fužina—Litija 10 K; 245. p. č. g. Bolovec v Mar. družbi Sv. Križ 11 K 10 vin.; 246. p. do 248. p. Mar. družba Češnjača, č. g. Kogovšek, Mina Smukavec, Mina Sodja, Helena Odar 40 K; 249. p. Vajder Ivan, Mengeš 10 K; 250. p. Mokronog, Mar. družba 10 K 06 vin.; 251. p. Franica Justin, Volče—Poljane 10 K; 252. p. Nežika Kranjec Volče 5 K 20 vin.; 252. p. in 254. p. Mar. družba Ježice 15 K; 255. p. do 260. p. Trebnje: Ana Slak, Marija Žnidaršič, Alojzija Nadrih, Cecilija Eršte, Marija Potokar, Marija Novak 60 K; 261. p. Marija Gostinčar, Ihan 10 K; 262. p. Cerar Peter, Ljubljana 7 K 20 vin.; 263. p. Barica Novačan, Zadobrova 4 K; 264. p. do 278. p. č. g. Peter Likar v Mar. družbi Št. Jernej 150 K; 279. p. neimenovan v Budanjah 10 K 40 vin.; 280. p. č. g. žup. Poliak Mart., Ajdovec 10 K; 281. p. Herta Švara, Ljubljana 10 K; 282. p. Lucija Švara 10 K 20 vin.; 283. p. do 288. p. dekliska Mar. družba Selce nad Škofjo Loko 64 K 80 vin.; 289. p. do 292. p. č. gosp. Oberster, Sodražica, Štupica Pavlina, Arko Mar., Gornik Ter., Levstik Mar. 40 K; 293. p. gđc. Tončka Vider 10 K; 294. p. Tomc Janez, Loke 1 K 30 vin.; 295. p. do 299. p. Ormož: Alojzija Kolaric, Marij. Vrtec, Praprotnik Alezija 50 K; 300. p. Smode Ivana, Ljubljana 10 K; 301. p. do 303. p. Modice Marija, Ljubljana 30 K; 304. do 306. p. Mici Jesih, Trbovlje. 30 K; 307. p. Mar. družba Šturije 6 K 60 v.; 308. p. Uršula Gabrič, Sv. Jakob v Rožu 10 K; 309. p. in 310. p. nižja gimnazija Št. Vid pri Ljubljani 20 K; 311. p. do 314. p. Globasnica: Sadjak Rezika, Mar. Jekl 40 K; 315. p. Vidmar Mar., Dole pri Litiji 10 K; (Dalje prihodnjic.)

ZA NAŠE VOJAKE

smo napravili stroškov (za svetinjice, škapulirje, različne vence, tiskane molitve in pridige, za vabila k spovedi in pridigam) blizu tisoč kron; prejeli pa do zdaj približno 50 kron in eno pismo, v katerem nas nekdo zmerja, in pravi, da se tudi mnogi drugi zgražajo, da si upamo za kaj takega prositi; češ, da so tudi drugi dajali vojakom jedila, pijače in cigare, pa niso nič prosili. — Prijatelj, priznamo: tisoč kron dati za tak lep namen bi bilo vredno. Samó imeti jih je treba. — Tudi nam noče prav v glavo iti, kako da bi moral en sam dati toliko, drugi pa nič, ko so bili vojaki iz raznih krajev; in bi se breme prav lahko nosilo, ko bi se porazdelilo na več ram, za ene rame je pa pretežko. Kolikor nam je znano, se je tudi za jedi, pijače in cigare po Ljubljani nabiralo. — Na Ogrskem so izdali molitvenik za vojake in ga jim v velikem številu zastoni razdelili. Treba je bilo v ta namen sto tisoč kron, pa so jih v kratkem nabrali. Tudi pri nas, ko bi se kaj več nabralo, bi se lahko vojakom kupile in delile ravnokar zanje izdane nove molitvene knjizice. Toda dozdej je prišlo, kakor rečeno, šele 50 kron in eno pohvalno pismo...

Urejuje: **Janez Ev. Kalan.**

Razširjajte „Ilustrirani Glasnik“, ki je najcenejši in najbogateje opremljeni slovenski tednik. Cena je počenshi od 1. oktobra do novega leta 2 K. Tiska in naroča se le v Katol. tiskarni in Ljubljani. Tretja številka prinaša 26 slik.

6. Torek. Sveta Marija Frančiška. Tretjerednikom popolni odpustek v redovni cerkvi; kjer te ni, pa v farni cerkvi.

11. Nedelja. Materinstvo prečastite Device Marije. Popolni odpustek udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi.

13. Torek. Sv. Danijel in tovariši. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 6. dan.

16. Četrtek. Sv. Terezija. Popolni odpustek: a) vsem vernikom v karmelitskih cerkvah, udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje tudi v farnih cerkvah, če ne morejo obiskati redovne cerkve; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa.

19. Ponedeljek. Sv. Peter Alkantarski. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 6. dan.

23. Petek. Sv. Janez Kapistran. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 6. dan.

24. Sobota. Sv. Rafael. Popolni odpustek udom družbe sv. Rafaela danes ali prihodnjo nedeljo pod navadnimi pogoji.

25. Nedelja, zadnja v mescu. Popolni odpustek vsem, ki trikrat na teden skupno z drugimi molijo sv. rožni venec.

Misijon.

Hčerke iz dobrih rodbin, ki čutijo v sebi poklic za redovništvo in se hočejo posvetiti vzgoji revnih otrok in misijon-skemu delu v tu- in inozemstvu, se sprejmo v 633

samostan Srca Jezusovega

(Herz-Jesu-Kloster)

Dunaj XXI. Leopoldinerstrasse 123.

Marija Alešovec

Ljubljana, Poljanska cesta št. 15.

se priporoča pred duhovščini za izdelovanje vsakovrstnega perila ter jamči za dobro blago in točno porabo. Izdeluje tudi vsakovrstno cerkveno perilo iz najboljšega češkega in moravskega platna po najugodnejši ceni. 2044

Ustanovljeno 1887.

Bogata zaloga ženskih ročnih del in zraven spadajočih predmetov v trgovini z drobnim in modnim blagom

F. Meršol, Ljubljana Mestni trg 18.

Velika izber vezenin, čipk, nakita, otroške obleke, ovratnikov, zavratnic, volne, bombaža in vseh potrebščin za šivilje.

Zaloga umetnih cvetic. Predtiskanje in vezenje monogramov ter vsakovrstnih drugih rizb. 907 (12)

Zmerne cene. ————— Trpežno blago.

Razširjajte „Bogoljuba“ !!

SAMO K 10.-

stane v prvi gorenjski razpošiljalnici

IVAN SAVNIK, Kranj 164

4 in pol metra volnenega blaga poljubne barve za eno fino žensko obleko, dalje
1 zelo fini robec za na glavo,
3 lepi žepni robci iz šifona,
2 para močnih ženskih nogavico,
1 svilaat pas in še več drugih različnih stvari za povrh. 1587

Ista množina še boljše vrste . K 15.-
" " najfinejše " . K 20.-

Ne zamudite te ugodne prilike!

SOLIDNO DOMACE PODJETJE!

Podpirajte gorske tkalce, rokodelce!

Naročite za poskušnjo naše pošteno blago, čudovite trpežnosti in ostanete naš verni odjemalec!

23 m kanafasa za povlake, 78 cm šir., z rdeč. ali modrimi progami, stalne barve in trpežno. samo K 10.-60
Isto, 118 cm široko, 1 kos 12 m " 9.-30
23 m fine rumburske tkanine za srajce " 12.-
23 m bele fine tkanine za srajce „Iris“ " 11.-50
18 m ceфра za 3 srajce, močno blago " 8.-60
1 ducat belih lunenih damašk. brisač št. 7 6.-50
50 m zavoj krasnih, stalnobarvnih ostankov 3-15 m dolgih, močnih in trpežnih, platna, ceфра, kanafasa, delena itd., vrsta 0 K 20.-; vrsta I K 25.-; vrsta II K 31.-; Močni simski ostanki, vrsta 0 K 24.-; vrsta I K 28.-; vrsta II K 38.-.

Po povzetju pošilja **KRSČANSKA GORSKA TKAL- LINERIA SPY št. 45 ORLIŠNICA KE GORE (Češko)**. Neugajajoče se zamenja ali pa se vrne denar nazaj.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

LJUDSKA POSOJILNICA

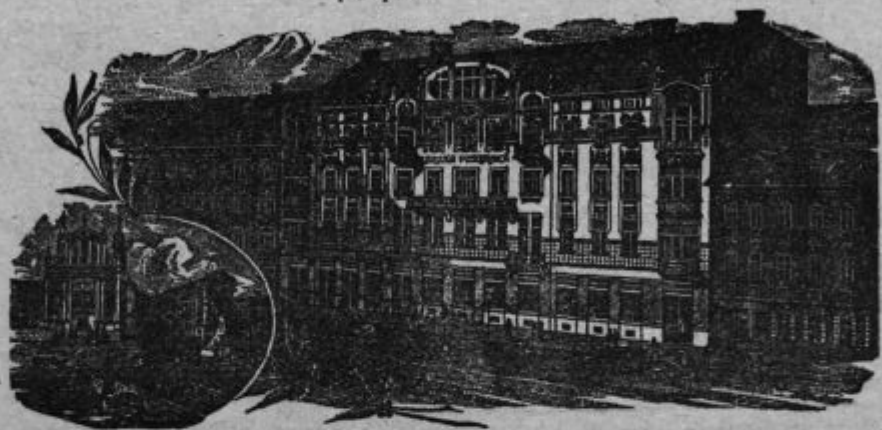
registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, pritičje, v lastni hiši, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge in vloge v tekočem računu, za katere jamčijo ne samo njeni zadrugniki temveč tudi cela dežela Kranjska, in jih obrestuje po

4 ³/₄ %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih obresti 475 K na leto. Stanje vlog je bilo koncem marca 1914 čez 22 milijonov K. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične polovice brezpla. na razpolago.

Načelstvo.

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica 9
priporočata svojo največjo zalogo
zgotovljenih oblek za gospe,
dečke in otroke in novosti
v konfekciji za
:: dame. :: 546 ::

Bogata zaloge

546

šivalnih strojev,
koles, pisalnih strojev

pri

Ivan Jax & sin
Ljubljana,
Dunajska cesta 17.

Naše gospodinje! Zahtevajte vedno pri vseh trgovcih
Kolinsko kavino primes
v korist obmejnih Slovencev.